...stymättömien järjestämi-
...on tärkein tehtävämme

VAPAUS

"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

...260 — 1930 | Tiistaina, marrask. 4 p:nä — Tues., Nov. 4 | XIV Vuosik. - - Vol. XIV

...LSHEVIKIVALLANKUMOUKSEN KOLMATTA-TOISTA VUOSIPÄIVÄÄ VIETTÄMÄÄN

...LU NEUVOSTOLIITON PUOLUSTAMISEKSI VALMENTAMALLA KUMOUSSOTAA OMAA PORVARISTOAMME VASTAAN ON TEHTÄVÄMME

Sudburyn työläiset vallankumousjuhlatilaisuuksiin ensi perjantaina, 7 päivänä

...ERI BEN GARDNER, ...St. Louis-kauntin vanki... Minnetossa 60 päivän tuo... aktiivisesta osallistu... kommunistipuolueen vaa...un.

Venäjän bolshevikivallankumouksen onnistuneesta suorittamisesta on kulunut kolmetoista vuotta, jonka historiallisen tapahtuman johdosta maailman proletariaatti vuosittain viettää taistelujuhliaan marraskuun 7 päivänä. Tänä vuonna vietetään marraskuun 7 päivää, tilanteessa, jolloin imperialistinen rintama Neuvostoliittoa vastaan on tiivistymässä uhkaavissa määrin ja sodanvaara on ilmeisempi kuin koskaan ennen sitten viime maailmansodan puhkeamisen. Maailman kapitalismi on valmentautumassa laajaan kamppailuunsa nousevaa proletariaatin sosialistista yhteiskuntaa vastaan. Samaan aikaan on maailman työväenluokka, teollisuustyöväestö samoin kuin vähävaraiset farmarit joutumassa alati ankaramman puristuksen alaiseksi, kapitalistisen pulakauden taakan puristaessa heitä armottomalla tavalla. Kapitalismi on kohdistamassa voimansa laajempaan hyökkäykseen raatajakansan elintasoa vastaan, tämän hyökkäyksen ollessa välittömässä yhteydessä maailmanlaajuisen kapitalismin Neuvostoliittoa vastaan kohdistaman hyökkäyksen kanssa.

Sudburylaiset työläiset ovat katkerasti tuntemassa tämän työnantajaluokan hyökkäyksen, joka täälläkin ilmenee Incon työpäivän pidennyksessä, työolojen kurjistamisessa, ja nyt viimeksi satojen mainareitten joukkoerottamisissa, näitten raatajain joutuessa kantamaan osan kapitalismin yleisen pulakauden taakasta.

Raatajajoukot rientävät marraskuun 7 päivän viettoon kaikkialla maailmassa huulillaan tunnukset: Neuvostoliiton puolesta! Imperialistista sotaa vastaan, sen muuttamiseksi luokkasodaksi oman sortajaluokkamme kukistamiseksi!

Näissä merkeissä myös sudburylaiset raatajat rientävät vallankumousjuhlaan ensi perjantaina, alkaen kello 8 illalla, niin Libertyhaalilla kuin ukrainalaisten työläistenkin haalilla.

...nttista meri-...en kansainvälistä ...estöä rakennetaan

...mouksellisen merimiesten ja ...amatyöläisten kongressi ...luonut tälle pohjan

...URI, Saksa, (Postitieto.) — ...idettiin lokakuun kolmante... ...änä kansainvälinen vallan... ...ellisten merimiesten kon... ...ossa oli edustettuna Yhdys... Englannin, Canadan, Rans... ...ksan, Puolan, Italian, Hol... Belgian, Norjan, Ruotsin, Kreikan, Algerian, Intian, Japanin, Korean, Filippii... ...erun, Argentiinan, Chilen, ...n, Paraguayn Brasilian ja ...liiton kumoukselliset meri... ...ja satamatyöläiset.

...kongressi päätti muodostaa ...kansainvälisen taistelujärjes... ...ka tulee johtamaan meri... ...ja satamatyöläisten taiste... ...uri tällä kerralla merimies... ...satamatyöläisten ollessa yksi ...npia ja riistetyimpiä työ... ...an osia.

Abyssinia saanut keisarin

ADDUS, Abyssinia, marrask. 3. — Ras Tafari Makonnen, 39 vuotias prinssi, joka on 14 vuotta ollut Abyssinian hallitsija, kruunattiin tänään loisto-juhlallisuuksin: keisari Haile Selassie ensimäiseksi. Ras Tafari sai kruunauksessa keisarin, Ethiopian kuninkaiden kuninkaan, y.m. arvonimiä. Samanaikaisesti kruunattiin myöskin hänen kuninkaallinen puolisonsa prinsessa Waziru Menen kuningatar Etega Meneniksi.

Tulvat tekevät suurta tuhoa Havanassa

HAVANA, marrask. 3. — Satoja perheitä Matanzasissa, minkä lähistöllä eilen hukkui kolme yhdysvaltalaista, on joutunut kodittomiksi ja ovat tänään vaarassa ryöppysateiden aiheuttamien tulvien vuoksi.

San Junan ja Yumurin joet ovat tulvineet, peittäen laajat ympäristöalueet. Palokuntalaisia, poliiseja sekä muita avustusjoukkueita on lähetetty tuomaan naisia ja lapsia pois ja hankkimaan heille ruokaa ja suojaa. Matanzasin kaduilla on nyt jo toisin paikoin kaksi jalkaa vettä ja vesi yhä vain nousee.

Kolme kuollut auto-onnettomuudessa Torontossa

TORONTO, marrask. 2. — Harry Taggert, Torontosta, entinen lentopostitason ohjaaja, ja hänen kaksi matkustajaansa, Jean ja Kathleen McColl, Englewoodista, Ont. surmautuivat täällä tänään, kun taso, missä Taggert antoi lentonäytäntöjä, putosi 200 jalan korkeudesta maahan Dufferin kadun ilmailuasemalla.

Taggert oli tehnyt tasollaan monenlaisia temppuja ja laskeutui 500 jalan korkeudesta "tynnyrikierroksissa" alas ja yritti vielä yhtä kierrosta 200 jalan korkeudessa, vaan ei saanutkaan tasoa tasapainoon, joten se putosi maahan. Taso putosi maahan niinsanotussa "pannukakku" laskussa, eikä ihmisten uskottu ensin vaarallisemmin loukkaantuneen. Mekanikot odottivat ohjaajan pois tuloa, mutta ennenkuin kukaan kerkisi tason luokse, kuului kumea räjähdys ja liekit ympäröivät tason nopeasti. Lähemmän valkean sammuttajan luokse oli pitkä matka ja ennenkuin mitään apua saatiin, oli lentokone ja sisällä olleet ihmiset palaneet liekeissä.

Metallilakko on päättynyt Berliinissä

REFORMISTIT TAAS MYYNEET TYÖLÄISET

BERLIN, lokak. 29. — Berlinin metallityöläisten lakko, joka julistettiin hallituksen palkanalennusohjelmaa vastaan, on päättynyt eilen illalla. Kapitalistien edustajat ja reformistiset ammattiuniojohtajat ovat sopineet siitä, että miehet palaavat takaisin työhön tänä aamuna vanhan palkkataksen mukaan.

Lakon lopullinen sopiminen on kuitenkin jätetty "puolueettomalle" sovittelulautakunnalle, jonka hallituksen työministeri Stegerwald tulee nimittämään. Sovittelulautakunnan tulee antaa päätöksensä ennen marraskuun 10 päivää.

Metallimiehet lakkoutuivat lokak. 15 päivänä 8 prosentin palkanalennusta vastaan. Vanhoillinen ammattiuniojohto lähti hyvin vastahakoisesti mukaan, työläisten painostuksen pakoittamana. Mutta vielä kerran se petti johtamansa työläiset, jättäen heidän asiansa "puolueettoman" sovittelulautakunnan ratkaistavaksi. Eri asia on se tulevatko metallimiehet tyytymään tällaisiin ratkaisuihin.

Joko vihdoinkin päätettäisiin

WASHINGTON, marrask. 2. — Valtiojaoston virkailijat toivovat, että St. Lawrence-vesitietä koskeva kysymys, mikä on jo kauan aikaa ollut neuvottelujen alaisena Canadan ja Yhdysvaltain välillä, päätettäisiin lopullisesti tämän kuun aikana.

Pääministeri Bennett, vastauksessaan Yhdysvaltain hallitukselle, asetti marraskuun ajaksi, jolloin hän voisi ryhtyä asiaa käsittelemään.

...onton poliisi sulkenut kommunistisen puolueen päämajan

...ue häädetty virastoistaan — Rakennus ...lukittu fascistisen terrorin riehuessa

...ONTO, Ont. — (Postitieto) ...ana terroriryntäyksestään ...istista toimintaa vastaan, ...aisen virkavallan toimesta ...ttu kommunistisen puolueen ...kin, puolueen virastojen häädettyä ulos vuokraamas... ...kennuksesta. Poliisien toi... ...n tehty lukuisia hyökkäyk... ...tarkastuksia puolueen kes... ...jotka nyt kehittyivät ...nsa tämän häätömääräyk... ...uttamisella. Puolue on sul... ...kennuksesta, sen oven ol... ...etöidyn.

...n joutui Toronton työttö... ...distys, jonka päämaja oli ...rakennuksessa, kadulle.. ...äystä ollaan laajentamas... ...sä työläisten toimintaa vas... ...rkavallan hyökätessä m.m. ...n joukkojärjestöjen kimp... ...Juutalaisten työläisten yh... ...juutalaisten asuttamiseksi ...oliittoon, "Ikor", oli jär... ...tilaisuuden viime sunnun... ...i, mutta poliisi ehkäisi sen ...panemisen.

...nen poliisiterrori ei voi ...nuuhun kuin työskentelym... ...stamiseen vallankumouksel... ...väen järjestöjen lujittami... ...makkaimmiksi taisteluaseik... ...lismia ja sen terrorikoneis... ...aan kommunistisen puolu... ...dolla.

Neuvostovastainen liitto Balkanilla

Balkanin konferenssi sen edistäjänä

ATEENA. — Kreikan unitaristen (vallankumouksellisten) ammattiliittojen neuvosto, käsiteltyään kysymyksen Balkanin konferenssista, osottaa, että konferenssin perustehtävänä on neuvostovastaisen liiton muodostaminen Balkanille. Konferenssin kokoonkutsujat yrittivät saada myöskin Turkin tähän liittoon ja siksi oli Turkkikin kutsuttu konferenssiin.

Neuvosto alleviivaa, että imperialistit harjoittavat systemaattista valmistautumista neuvostovastaiseen sotaan. Yhtenä renkaana tässä valmistelussa on myöskin Balkanin konferenssi. Päätöslauselmassaan katsoi neuvosto välttämättömäksi voimistuttaa sodanvastaista työtä väestön keskuudessa, ennenkaikkea paljastamalla imperialistien todelliset pyrkimykset ja aikeet.

Neuvostoliitto suo iskun iskusta vihollisille

BELGIAN LIIKKEILLE JÄTETYT TILAUKSET PERUUTETTU

BRUSSEL, lokak. 29. — Neuvostohallitus peruutti eilen 2,000,000 dollarin nikkelitilauksen, jonka se oli jättänyt eräälle belgialaiselle liikkeelle.

Tähän toimenpiteeseen ryhtyi neuvostohallitus vastaukseksi Belgian hallituksen Neuvostoliittoa vastaan julistamaan kauppasaartoon. Samalla ilmoitetaan neuvostohallituksen harkitsevan Ghentissä sijaitsevain naftasäiliöidensä ja Antwerpenissä sijaitsevain villanpuhdistuslaitostensa pois siirtämistä. Suunnitelmista käyttää Antwerpenia 50,000 tonnin vehnämäärän jakoasemana on myöskin luovuttu.

Nämä neuvostohallituksen päättävät toimenpiteet ovat saaneet Belgian kapitalistit säikähtämään. Belgian hallitus onkin heti ilmoittanut tulevansa osittain perääntymään. Hallituksen dekreetin, joka astui voimaan tällä viikolla ja joka kieltää Neuvostoliiton tuotteiden tuonnin Belgiaan ja niiden kuljetuksen sen alueiden läpi muihin maihin, on nyttemmin tehty muutos, joka myöntää neuvostohallitukselle oikeuden kuljettaa tavaroitaan Belgian kautta muihin maihin.

Kiinan punainen armeija jatkaa voitokasta etenemistään

Uusia kaupunkeja vallattu — Toiminta kiihtyy Yangtse-joella

HONKONG, lokak. 29. — Kiinan kommunistiset joukot ovat vallanneet Hunan maakunnan pohjoisosassa sijaitsevat Nanchowin ja Hwayungin sekä Kiangsin maakunnan eteläisessä osassa olevan Kanchowin. Samanaikaisesti ovat kommunistit valtaamilleen alueille pystyttäneet neuvostohallituksen. Kanchow on Kiangsi-maakunnan yksi suurimpia kaupunkeja, ollen sen asukasluku 250,000. Näinollen miltei koko Kiangsin maakunta on kommunistien käsissä, samoinkuin suuret osat Hupeh, Hunan, Fukien, Chekiang, Kwangsi ja Honan maakuntia.

Tungkossa, Kaingsissa, sanotaan olevan kommunistien militariakademian, jossa opetetaan kaikkea nykyaikaista sodankäyntitapaa.

Porvarilliset uutistoimistot selittävät, että Kiinan kommunistien toimintaa johtaa "suuri kolmio", johon kuuluvat saksalaisen militariopetuksen saanut Chu Teh-niminen militariekspertti; ranskaa puhuva "propagandisti" Mao Chen-tung ja varsinaisena Kiinan Punaisen Armeijan ylipäällikkönä toimiva Peng Teh-huai. Porvaristokin myöntää, että kommunistien asema etelä-Kiinassa on "hälyyttävän luja". Punaisen Armeijan päämajan sanotaan olevan Kanchowin pohjoispuolella.

Yangtse-joen tapahtumat

HANKOW, lokak. 29. — Kiinalaiset ja ulkomaalaiset sotalaivat ovat päättäneet ryhtyä voimakkaaseen toimintaan Yangtse-joen varrella olevien kommunistien varustusten vaimentamiseksi. Eilen pommittivat sotalaivat Yochowin luona olevia kommunistien pattereita. Laivastovirkailijat myöntävät, että vaikka pommitus oli ankara, ei kommunistien pattereita saatu vaikenemaan.

Yhdysvaltain konsuli Lockhart ilmoittaa, että yläpuolella Hankowin on 166 mailia pitkä jokialue kummallakin puolen kommunististen joukkojen hallussa ja on niillä alueilla huomattavia kommunistisia armeijoita. Kien-Lin kaupunki on myöskin joutunut kommunististen joukkojen käsiin.

Ankara myrsky Englannin rannikolla

LONTOO, marrask. 3. — Atlannilta saapunut myrsky aiheutti tänään suurta tuhoa laajalla alueella länsi-Europassa ja Englannissa. Myrskyn nopeus vaihteli 30—70 mailia tunnissa, mutta se oli kuitenkin toisin paikoin pyörremyrskyn kaltainen, kiskoen irti rakennusten kattoja, kaataen puita, särkien puhelinjohdot ja kaataen autoja. Lukuisia ihmisiä ilmoitetaan haavottuneen.

Höyrylaiva "Isle of Thanet", joka oli matkalla Folkstonesta Boulogneen, viottui pahoin ja kaksi merimiestä haavottui. Neljä matkustajaa haavottui Englannin kanaalissa kulkevan "Maid of Orleansin" kannella. Kreikkalainen höyrylaiva "Menelaos" lähetti myöskin Isle of Wightin lähistöltä tiedon, mikä kertoi aluksen olevan pahasti viottuneen.

Sveitsissä ovat oikeistoluopiot kärsineet häviön

"ARBEITER ZEITUNG" PUOLUEEN KONTROLLIIN

Basel, Sveitsi, lokak. 29. — Sveitsin kommunistipuolueen oikeistolainen johto Schaffhausenissa kutsui puoluejäsenet keskustelemaan puolueen sisäisestä tilanteesta ja tarkoituksena oikeistolaisilla oli saada osotettua, miten muka Schaffhausen puoluejäsenet ovat keskuskomiteaa vastaan. He toivoivat voivansa saada enemmistön vastustamaan Schaffhausenissa ilmestyvän lehden "Arbeiter Zeitungin" luovutusta keskuskomitealle.

Kokouksessa kuitenkin oikeistolaiset kärsivät tappion. Päätöslauselmasta, jossa päätettiin "Arbeiter Zeitung" luovuttaa puolueen keskuskomitean haltuun ja noudattaa Sveitsin kommunistipuolueen viidennen kongressin päätöksiä, äänestettäessä annettiin sen puolesta 64 ääntä ja vastaan 23 (näiden viimeksimainittujen mukana äänesti viisi puolueesta erotettua renegaattia). Kokouksen päätöstä pidetään yhtenä tärkeimpänä Sveitsin kommunistipuolueen voittona oikeistolaisista aineksista.

Fascistihallitus kiristää otettaan Italiassa

ROOMA, marrask. 3. — Hallitus on ryhtynyt entistä ankarampiin toimenpiteisiin fascistivastaisen liikkeen tukahduttamiseksi Italiassa ja siihen osallistuneiden henkilöiden pelottamiseen vangitsemalla hyvin tunnetun milanolaisen lakimiehen, Bartolo Belottin, joka oli kauppa- ja teollisuusministerinä Bonomin kabinetissa v. 1921—22.

Genuasta saapunut tiedonanto kertoo, että Giuseppe Rensi, filosofian professori Genuan yliopistossa ja huomattu liberaali, vangittiin n. viikko sitte, koska hän oli ilmaissut ... vapaasti liberaaliset mielipiteensä.

Yhdysvaltoja vaaditaan yhä saartoketjuun

Fascisti Fish tulee esittämään vaatimuksen kongressille

NEW YORK, lokak. 29. — Kommunistien toimintaa "tutkimaan" kongressin nimittämän komitean puheenjohtaja fascisti Hamilton Fish on eilen illalla pitämässään radiopuheessa taas hyökkäillyt kiivaasti Neuvostoliiton kauppaa vastaan, vaatien Yhdysvaltoja julistamaan kauppasaarron Neuvostoliiton tuotteille. Fish tulee esittämään vaatimuksensa kongressille joulukuussa ja pohjautuu se samoille väitteille, joita hän ennenkin on esittänyt Neuvostoliiton tuotteita vastaan, että niitä tuotetaan vankityöllä, y.m.

Fish sanoi itse Yhdysvaltain kauppadepartementinkin antavan vääriä tietoja Yhdysvaltain viennistä Neuvostoliittoon. Yhdysvaltain vienti Neuvostoliittoon kauppadepartementin numeroiden mukaan oli vv. 1929—30 $86,000,000, mutta hänen, Fishin, numeroiden mukaan se nousi 500 milj. dollariin. Hän varotti Amerikan kapitalisteja siitä vaarasta, joka heitä uhkaa, sillä "Neuvostoliitto, jos se saa edelleen kehittyä, voi kilpailla tavaran hinnan halpuudella minkä hyvänsä maan kanssa", selitti Fish.

Neuvostoliiton tunnustamista vastaan hän hyökkäsi ankarasti, selittäen että neuvostohallitus ei halua Yhdysvaltain tunnustusta kaupallisista eikä taloudellisista syistä, vaan on sen ainoa päämäärä vallankumouksellisen propagandan harjoittaminen.

Koko puhe oli siivotonta fascistimaista parjausta työväen maata vastaan.

Yhdysvaltalaisten tehtaiden lukumäärä kasvaa Canadassa

NEW YORK, marrask. 3. — Case R. Howard, Canadian Bank of Commercen ulkomaakauppajaoston liikkeenhoitaja, laskee Canadassa olevan 1,500 yhdysvaltalaista haaratehdasta ja hän selostaa, että amerikalaisen teollisuuden siirtyminen Canadaan jatkuvasti kohoaa. Hän selostaa että sadattuhannet miehet saavat työtä näissä tehtaissa, joita on perustettu canadalaista tariffimuuria vastaan.

SUDBURYN TYÖTTÖMÄT JÄRJESTYVÄT TAISTELEMAAN TYÖN TAI PALKAN PUOLESTA

TYÖTTÖMÄIN KOKOUS EILEN LAATI SUUNNITELMIA TULEVAISELLE TOIMINNALLE PIKAISEN AVUSTUKSEN SAAMISEKSI

Sudburyn työttömät mielenosotukseen keskiviikkona kello 2 iltapäivällä

Eilen kokoontui yli kaksi sataa työtöntä työläistä käsittävä kokous käsittelemään työttömäin tulevaista toimintaa saadakseen pikaista työttömyysavustusta kaupunginhallinnolta, joka nyt jo oli osottanut suhtautumisensa työttömäin järjestettyyn liikehtimiseen. Kokouksen enemmistö oli ukrainalaisia, ainoastaan pienen murto-osan ollessa suomalaisia. Kaikkia muitakin kansallisuuksia, englantilaisia, ranskalaisia y.m. oli saapuvilla.

Kokous kesti yli kolmen tunnin ajan työttömäin työläisten itsensä keskustellessa tilanteesta sen jälkeen kuin työttömäin lähetystön puolesta oli tehty selostus aikaisemmasta käynnistä kaupunginmajurin luona. Kaupungin hallintoa edustava pormestari Fenton oli kertakaikkiaan kieltänyt kaupunginhallinnon suostuvan työttömäin vaatimuksiin pikaisen työttömyysavustuksen saamiseksi, samaan aikaan luvaten hurttavallalla vastata työttömäin liikehtimiseen. Koettaen osottaa vallitsevan kurjuuden työttömäin keskuudessa olevan itsensä työläisten syy, sillä heidän olisi muka "säästettävä" ollessaan työssä, kieltäytyi pormestari ryhtymästä mihinkään toimenpiteisiin tilanteen johdosta, lukuunottamatta niitä kurjia hätäaputöitä, joita kaupungin puolesta ollaan järjestämässä.

Työttömät aijotaan pakottaa kurjaan orjatyöhön

Kaupunginhallinnon järjestämät hätäaputyöt ovat mitä julkein yritys pakottaa työttömät suoranaiseen orjatyöhön, samalla kun heitä käytetään välikappaleena yleensä työläisten palkkatasojen polkemiseksi. Heille tarjotaan työtä kolmeksi päiväksi viikossa, kahdeksantuntisiksi työpäiviksi, kolmenkymmenen sentin tuntipalkalla. Tätäkään työtä ei ole tarjolla kaikille, ainoastaan murto-osan voidessa odottaa tilaisuutta näihin töihin. Kolmen päivän palkka tekisi $7.20, jolla on elettävä viikko, mikä on sula mahdottomuus yksinäisillekin, puhumattakaan perheellisistä miehistä.

Työttömät vastaavat virkavallan varustautumiseen järjestetyllä liikehtimisellään

Sudburylainen virkavalta on kaikin keinoin valmentautumassa tukahduttamaan työttömäin työläisten yritykset taistella vaatimustensa puolesta, mobilisoimalla liikkeelle erikoisen 50-miehisen hurttalauman, joka kokoonpannaan Canadan legionalaisista ja muista fascistisista aineksista, vahvistamaan seisovia poliisivoimia. Tämä ei kuitenkaan voi ehkäistä työttömien militanttista liikehtimistä, sillä näillä nälkätaipaleelle ajetuilla työläisillä ei ole muuta mahdollisuutta kuin järjestetyin voiminsa vaatia Incon kontrolloiman kaupunginhallinnon herroja ryhtymään toimenpiteisiin tilanteen lievittämiseksi.

Kokouksessa selostettiin, että tähän mennessä on työttömäin yhdistyksen jäsenyyteen kirjoittautunut ja ottanut jäsenkortin yli kolme sataa työläistä, jotka ovat valmiit taistelemaan järjestönsä voimalla vaatimustensa puolesta. Kokouksessa vallitsi mainio mieliala, työttömien käsittäessä militanttisen toiminnan ainoaksi vapautumisen tiekseen tästä kurjasta tilanteesta, johon he ovat pakotetut kapitalistisen valtakomennon aikana.

Mielenosotus pidetään huomenna, keskiviikkona, kello 2 ip.

Keskusteltuaan asioista päätti kokous, että työttömien mielenosotus pidetään huomenna, keskiviikkona, kello 2 ip. jolloin työttömät tulevat marssimaan kaupungintalolle ja joukkovoiminsa osottamaan kaupunginhallinnolle, että he todellakin vaativat pikaista avustusta. Erikoinen lähetystö, joka valittiin kokouksessa, päätettiin lähettää valtuuston puheille tänään esittämään vaatimukset lopullisesti heidän harkittavakseen.

Työttömyystilanne on tällä kertaa kireä Sudburyssä, Incon viimeisimmän työläisiä vastaan tehdyn hyökkäyksen, erottaessaan vähintäin kuusi sataa mainaria Frood-kaivannosta, lisätessä työttömäin lukumäärää huikealla tavalla. Kaupungintalolla oli eilen aamuun mennessä 500 työtöntä kirjoittautunut hätäaputöitä varten, tämän ollessa ainoastaan osan kaikista niistä työttömistä, jotka kuljeskelevat kaduilla ilman toiveitakaan työn saamiseen.

Jokainen työtön työläisen huomenna, keskiviikkona, kello 2 ip. Liberty-haalille, jossa ensin kokoonnutaan ja josta käsin lähdetään mielenosotukselle kaupungintalon edustalle! Työn tai palkan, pikaisen avustuksen puolesta!

TOV. IRMA MARTIN, joka parhaillaan on kärsimässä 85 päivän vankeusrangaistusta Duluthissa, Minnesotassa. Toveritar Martin on nuori mutta tarmokas työskentelijä, ollen kommunistisen vaalitaistelun yhteydessä puhujana ja järjestäjänä.

Myrsky keskeyttänyt DO-X lähdön Amerikaan

ALTERNHEIN, Sveitsi, marrask. 2. — Viimeisellä minuutilla saapunut sähkösanoma varoittaen Hollannissa raivoavasta myrskystä, keskeytti tänään jättiläismäisen saksalaisen ilmalaiva DO-X lähtön Amsterdamia kohden, matkallaan New Yorkiin.

Ilmalaiva oli Constance-järvellä matkavalmiina, koneet käynnissä, komentaja Friedrich Christiansenin ryhtyessä antamaan lähtömääräys, kun ilmalaivaan saapuikin varotussähkösanoma, mikä oli lähetetty Englannista. Tiedonanto kertoi ilmapuntarin laskeneen Englannin kanaalissa 27 millimetriä tunnissa, osoittaen ankaran myrskyn tuloa. Lentokoneen piirustajat Maurice ja Claudie Dornier ja komentaja Christiansen päättivät heti ei lähteä matkalle.

Markkinoita etsitään Canadan vehnälle

TOKIO, marrask. 1. — Canadan kauppakamarin edustajat ovat parallaan Japanissa Canadan kaupan edistämistarkoituksissa. Eilen oli edustajien ja Japanin vehnän ostajien välinen konferenssi, missä ilmoitetaan tehdyn lukuisia hyvältänäyttäviä ehdotuksia japanilaisten vehnäostojen laajentamiseksi. Yleisen mielipiteen sanotaan olevan Canadan kaupalle myötämielisen.

KITCHENER, marrask. 1. — Maakuntapoliisit ovat kiinnittäneet huomionsa St. Clementin ja Hiedlebergin lähistöllä asuvien ihmisten tiedotukseen, että he ovat nähneet salaperäisen lentokoneen kiertävän kylillä eilen iltapäivällä. Viranomaiset ovat saaneet kylien asukkailta lentokoneen numerot ja kirjaimet ja koettavat saada selville sen alkuperäisyyden.

Maaseutupoliisit uskovat sillä olevan yhteyttä äskeisen Bruselsissa tapahtuneen Nova Scotian pankin rosvouksen kanssa. Taso yritti laskeutua kolme tai neljä kertaa hyvin varovaisesti, lähellä metsänreunaa, aivan kuin olisi tahtonut ottaa jonkun henkilön ylös, mutta ohjaaja nousi heti tasoineen ilmaan nähtyään jonkun lähestyvän.

Suurempi kalansaalis tuotti vähemmän

OTTAWA, marrask. — Canadan merikalastus, mukaan luettuna kravun, oisterien y.m. pyynti, tuotti tämän vuoden yhdeksän ensimäisen kuukauden aikana suuremman saaliin kuin vastaavana aikana viime vuonna, mutta tuotti kuitenkin rahallisesti vähemmän kuin viime vuoden saalis. Koko saalis oli 818,570,000 paunaa, viime vuoden saaliin ollessa 788,201,700 paunaa. Tämän vuoden saalis oli siis n. 30 milj. paunaa suurempi.

Mutta koska vallitsevat hinnat ovat tämän vuoden aikana olleet alhaisemmat kuin viime vuonna, tuotti saalis ainoastaan $20,566,000, jotavastoin viime vuoden saalis tuotti $20,656,000.

19 haavottunut autorikossa

NEW YORK, marrask. 2. — Yhdeksäntoista henkilöä haavottui tänä iltana kun Boston—New Yorkin välillä kulkeva linja-auto ajoi sedan-autoon Bronbissa ja törmäsi senjälkeen ilmarautatiepylvääseen.

COCHRANE, marrask. 2. — Viranomaiset tulevat toimittamaan täällä äskeisen maakuntapoliiseja vastaan nostetun hyökkäysjutun vuoksi kolmea poliisia koskevia muutoksia.

Poliisit Reavley ja George Keirnan, jotka havaittiin syyllisiksi, on pidätetty epämääräiseksi ajaksi toimestaan ja J. N. Page, jota vastaan nostettu syytös kumottiin, siirretään Allistoniin.

Canadan työläisten tulee taistella maastakarkottamisia vastaan

Tony Botrokoff oli innokas toimitsija Mercoalin lakossa. Hän oli lakkovahdinnassa, hän työskenteli innokkaasti kaivostyöläisten järjestämisessä ja heidän oikeuksiensa puolustamisessa. Hän taisteli työläisiä pettävää komppanian unionismia vastaan. Hän oli uskollinen luokalleen ja seurauksena tästä toiminnastaan taistelussa kaivannon omistajia, heidän liittolaisiaan UMW. of A. sekä poliiseja vastaan, hänet tuomittiin kuukaudeksi vankeuteen. Nyt kun hänen vankilatuomionsa on päättynyt, on hän edelleenkin pidätettyä karkoittamista varten, vaikka hän on asunut Canadassa v. 1913 lähtien.

Tällainen toimenpide on tärkeästä merkityksestä Canadan työväenluokalle. Työväenliikkeen petturit kaivosten omistajien ja hallituksen kanssa liittoutuneina ovat tehneet kaiken voitavansa lakkolaisten yhtenäisyyden murskaamiseksi, heidän riviensä hajoittamiseksi ja heidän masentamisekseen. He turvautuivat kaivostyöläisten, heidän vaimojensa ja lastensa joukkohäätämisiin. Kaivostyöläisiä vangittiin tusinoittain ja palkatut hulikaanit pieksivät viattomia lakkolaisia.

Kaivostyöläiset taistelussa terästyneinä, vastasivat näihin toimenpiteisiin urhoollisesti. He ... rivinsä vihollisia vastaan, kiristivät vöitään ja tekivät urhoollisia uhrauksia militanttisen unionin perustamiseksi, luokkataistelun kannalla olevan unionin, unionin, mikä ei ole yhteistoiminnassa työnantajien kanssa, vaan taistelee niitä vastaan, eikä petä työläisiä niinkuin U.M.W. of A. tekee.

Canadan Työläisten Puolustusliitto on puolustanut noita urhoollisia lakkolaisia. Me tulemme nyt, yhdessä Canadan militanttisen työväenluokan kanssa taistelemaan Tony Botrokoffin karkoittamista vastaan. Jokaisen työväenjärjestön tulee järjestää protestikokouksia, täytyy koota työläiset yhteen taistelemaan tätä yhden työläistoverimme karkoittamista vastaan.

C. T. Puolustusliitto vetoaa jokaisen työläiseen lähettämään heti varoja kansalliseen toimistoon. Rahaa tarvitaan heti, voidaksemme lähettää ulos kirjallisuutta, lainopillisen puolustuksen hankkimiseksi ja kansallisen toimiston tärkeän toiminnan jatkamiseksi.

Canadan työläiset: Puolustakaa uskollisia taistelijoitanne!

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja. Ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.
General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.
Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.
Postiosote: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.
Puhelimet: Konttori 1038. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2387W.
Phone: Office (job work, advertisements, etc.) 1038 — Editor 536W. — Bookstore 2387W.
ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliitoon menneille onnentoivotukset ... — Nimenmuutoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asuntoeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaan tiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotus agentuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.
TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $5.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.
Isännöitsijä J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.
Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.
All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.
Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

Verikoirien ulvonta kiihtyy

Kaikille vähänkin aikaansa seuraaville ihmisille on tunnettua se hillitön varustelukiihko, joka on käynnissä kaikissa kapitalistisissa maissa. Tämän suunnattomaksi paisuneen sotavarustelun tarkoituksena ei ole ainoastaan sodan valmistaminen työläisten hallitsemaa maata, Neuvostoliittoa, vastaan, mutta sen tarkoituksena on myöskin ratkaista aseilla sopivan tilaisuuden tullen kapitalististen maitten keskinäiset ristiriitaisuudet, jotka kärjistyvät päivä päivältä.

Vallitseva talouspula, joka kurjistaa työläisten ja talonpoikien olosuhteita jokaisessa kapitalistisessa maassa, osoittaa jokainen hetki nopeata syventymistä. Rinnan tämän kanssa kohoaa Neuvostoliitossa, joka käsittää kuudennen osan maapallon pinta-alasta, kansan hyvinvointi ikäänkuin puntarin suhteessa kapitalistimaihin verraten: mitä nopeammin pula kapitalistimaissa kärjistyy, sitä nopeampi näyttää taloudellinen kehitys olevan Neuvostoliitossa.

Tällainen kehitys taloudellisissa ja poliittisissa suhteissa maailmassa vaikuttaa yhdeltä puolen yhä avonaisempaan vihamielisyyteen kapitalistivaltojen taholta Neuvostoliittoa kohtaan ja toiselta puolen kärjistää kohdaltaan jokaisen kapitalistisen maan suhteita toisiinsa. Maailman kapitalistien riistomahdollisuudet osoittavat pienentymisen merkkejä ja siksi himoitaan kaikkialla laajentaa saalistusalueita. Ja tämä vaikuttaa kansainvälisen politiikan nopeaan kiristymiseen.

Vähentyneet riistomahdollisuudet maailmanmarkkinoilla vaikuttavat myöskin sen, että työläisten asemaa jokaisessa kapitalistimaassa yritetään polkea mahdollisimman alas, päämääränä kapitalisteilla ollen kiristää työläisiltä edes osankaan niistä riistovoitoista, jotka he ovat menettäneet maailmanmarkkinoilla. Tästä johtuu, että kansainvälisten suhteiden jännittymisen ohella kiristyy samassa suhteessa myöskin sisäinen tilanne jokaisessa kapitalistimaassa. Pääoman armoton hyökkäys työläisten elintason kurjistamiseksi ajaa tuhannet ja taas tuhannet työläiset vallankumoukselliselle tielle, päämääränään kukistaa jokaisessa maassa verinen hirmuvalta ja luoda tilalle työläisten ja köyhien talonpoikien hallitsema neuvostovalta.

Rinnan ja itsekunkin kapitalistimaan sisäisen tilanteen kiristymisen kanssa puhutaan uudesta maailmansodasta entistä avonaisemmin. Neuvostoliiton rauhalliselle saartamiselle on nyt kapitalistien taholta päivä päivältä järjestyksessä. Samalla kuitenkin kapitalistien taholta huomataan, että toimenpiteet Neuvostoliiton saartamiseksi ovat kerrassaan riittämättömiä maailman taloudellisen pulan poistamiseksi, joten seuraavana asteena Neuvostoliittoa vastaan tähdätyssä vihamielisyydessä on avoimen sodan julistaminen. Imperialististen maitten omat keskinäiset ristiriitaisuudet ovat kuitenkin siksi voimakkaita tällä hetkellä, että niistä puhutaan kaikissa maissa. Yhdysvaltain ja Englannin välisten ristiriitaisuuksien kiristymisen rinnalla on Europasta muodostunut sellainen ruutitynnöri, joka voi räjähtää millä hetkellä tahansa. Ristiriidat joka puolella syvenevät. Briandin yritys Europan "yhdysvaltojen" muodostamiseksi imperialistien keskinäisen tilanteen korjaamiseksi ja yhteisen rintaman muodostamiseksi Neuvostoliittoa vastaan epäonnistui kokonaan, hankkeen saadessa "kansainliiton" viimeisessä istunnossa hiljaisen hautauksen.

Briandin yrityksen karille joutumisesta on ollut seurauksena, että Europan imperialististen valtojen kesken on alettu entistä äänekkäämmin puhua tulevasta sodasta. Samalla kun hiotaan hampaita Neuvostoliittoa vastaan, niin samalla myöskin käsitellään sotakysymyksiä toisia imperialistisia valtoja vastaan. Kuvaavimpana sille sotamielialan lietsomiselle, joka on Europassa käynnissä, voidaan pitää Puolan imperialistien sotaulvontaa. Niinpä äskettäin ilmestyneessä puolalaisessa n.s. nuor-pilsudskilaisten äänenkannattajassa, aikakauslehti *"Mosardstvovetsissa"*, puhutaan hyvin avoimesti sodasta Puolan ja Saksan välillä, jonka perusteena olisi Etelä-Preussin liittäminen Puolaan. Mainitussa militaristien lehdessä lausutaan asiasta seuraavaan, sangen verenkarvaiseen sävyyn:

"Me tiedämme, että aseellinen yhteentörmäys Puolan ja Saksan välillä on kiertämätön. Meidän täytyy systemaattisesti valmistua tähän suureen hetkeen. Sukupolvemme on kutsuttu siihen, että se kirjoittaisi Puolan historiaan uuden Grünewaldin. V. 1410 puolalaiset liettualaisten kanssa murskasivat Grünewaldissa saksalaisten ristiret- Grünewaldissa saksalaisten ristiretkeläisten kunniamerkin. Uusi taistelu Grünewaldissa tapahtuu Berliinin seinien lähellä ja se tulee murskaamaan Preussin ja johtamaan täydelliseen perikatoon Saksan."

Se on tavallista verisempää puhetta maata kohtaan, jonka kanssa ollaan n.s. ystävällisissä suhteissa! Mutta huipun kuitenkin tälle verikoirien ulvonnalle antaa toinen kirjoittaja samassa lehdessä, joka sumalla Puolan ja Saksan välisestä tulevasta sodasta seuraavanlaisen ennustuksen:

"Sodassa Saksan kanssa ei tule olemaan vankeja. Vaadittaan ylimmillisiä verisiä uhreja poistaaksemme kokonaan kunnan, jonka Saksa on tehnyt meille."

Tällaista on kapitalistien "rauhanenkelien" nykypäivinä käyttämä jokapäiväinen kieli. Se on verikoirien ulvontaa, jonka pitäisi saada jokaisen työläisen valveille lähestyvästä vaarasta. Kenenkään työläisen ei sovi tuudittautua sellaiseen uskoon, että elämme ainakin myöskin kansainväliset kapitalistiset ratkaisevat "rauhan asiella". Sellainen luottamus on itsepetosta. Me elämme taistelujen aikakautta, kiertämättömien taistelujen, joista voittajana täytyy kuitenkin työväenluokan selviytyä.

Porvarilehtien valheita oiotaan

Vasemmistoporvariston lehdessä "Republic" on julaistu erään ranskalaisen, Neuvostoliitossa matkustelevan sanomalehtimiehen kirje. Kirje on lähetetty Kasanista, se on osoitettu Tardieulle ja puhutaan N-liiton tilanteesta seuraavasti:

"Puhutaan, että Neuvostoliitossa ei tehdä työtä, että väestö on desorganisoitu, että se on barbaarien asemassa, että siltä puuttuu kaikki se, jos vähänkään puhaltaa, niin se katoaa näkymättömiin. Neuvostot eivät kestä kauan, — näin höputtaan Ranskassa, niissä piireissä, joita täällä Neuvostoliitossa nimitetään valkokaartilaispiireiksi. Mutta, herra puheenjohtaja, ministerineuvoston pää, neuvostot ovat olemassa ja se merkitsee jotakin. Ne ovat kestäneet hyökkäyksen ulkoapäin 13 vuoden ajan."

"Se, mitä täällä tehdään, on politiikkaa, yhteiskunnallista ja taloudellista kokeilua, mitä tärisyttävintä kokeilua kaikista meidän vallankumouksemme aikojen jälkeen. Mutta kuka meistä tekee havaintoja, että joka päivä rehellisesti meille tiedottaisi, että tiedottaisi ulkoasiain ministeriöön? — ei kukaan, herra puheenjohtaja. Minä sanon, ei kukaan, sillä täällä on nüütamia henkilöitä, jotka kaulla kääntyvät pois kaikesta, mitä näkevät ja rajoittavat toimintansa muutamaan "päivälliseen" ja "teen juontiin" sekä noottien jättämiseen ja pikku puheiden pitoon. Muutamia hyviä virkamiehiä on täällä huolissa, että Moskovasta päästyään saisivat virkakorotuksen.

Kysymys on siitä, että tänne lähetettäisiin henkilö, joka ennen kaikkea ei katsoisi neuvostoihin kuin ruttoon eli koleeraan, vaan joka uskaltaisi astua niitä lähemmäksi, puhella heidän kanssaan, elää samalla tavalla ja joka voisi teille sanoa, että Neuvostoliitto kehittyy, että se on yhtenäinen iso verstas, että porvaristo on kuollut, että Neuvostoliiton proletariaatti on innostunut asiaan, jota se on luonut 13 vuoden ajan, että neuvostoja ei voida irtirepiä, sillä ne ovat erinomaisen hyvin soveltuneet ohjaamiinsa kansallisuuksiin ja että valkoemigrantit teitä pettävät, aivan samoin kuin ranskalaiset emigrantit Suuren Vallankumouksen aikana pettivät Englantia ja eri kokoomusten kuninkaita. Tällainen on totuus, herra puheenjohtaja.".

"Vastauksemme lapualaisille"

"Punaisen Karjalan" kymmenvuotispäivän yhteydessä pidetyssä lehden toimituskollegion laajennetussa istunnossa tehtiin alote lentokoneen "Vastauksemme lapualaisille" rakentamisrahaston keräämisestä vapaehtoisilla lahjoituksilla ja keräyksillä.

Tilaisuudessa saapuvilla olleet seuraavat toverit: Toivola J., Petrov Jukka, Voronin, Kainulainen, Letonmäki L., Rantala, Jaakkola, Lumivuokko, Heikka, E. Gylling, Nousiainen, Mönkkönen, Lindqvist, Räisänen, Lumivuokko, Letonmäki M. E., Kalske, J. Salomaa ja O. Johansson merkitsivät mainittuun rahastoon yhteensä 108 ruplaa.

Haastetaan "Vapauden" ja "Nuoren Kaartin" toimitukset Leningradista ja "Krasnaja Karelijan" toimitus Petroskoista vastaamaan haasteeseen sekä järjestämään varojen keräyksen haasteilla.

Varojen vastaanottoa varten tullaan Valtionpankissa avaamaan erikoinen juokseva tili, josta myöhemmin ilmoitetaan tarkemmin, kertoo Punainen Karjala.

Tov. Kullervo Manner 50-vuotias

50 vuotta täytti vk. 12 p:nä tov. Kullervo Manner. Hän on toiminut työväenliikkeessä jo neljännesvuosisadan, toimien ensin Suomessa Porvoon kaupungissa "Työläinen"-nimisen sosialidemokraattisen lehden toimittajana, josta tehtävästä siirtyi "Työmiehen" toimittajaksi Helsinkiin n. 20 vuotta sitten. Hän on toiminut mitä erilaisimmissa työväen luottamustehtävissä m.m. Suomen kansanedustajana oli hän eduskunnan perustamisesta Suomen työväen vallankumoukseen saakka. V. 1917, jolloin Venäjän väliaikainen hallitus (Kerenskin hallitus) sulki eduskunnan istunnot ja asetti kasakat eduskunnan ovelle. Sinetöidyt ovet avattiin ja tov. Mannerin koollekutsuma eduskunta kokountui. Kutsua noudattivat vain sosialidemokraattisen ryhmän jäsenet ja porvarit jäivät sivultakatselijoiksi. Istunto kuitenkin pidettiin — "Mannerin eduskunta".

Luokkasodan puhjettua joutui tov. Manner kansanvaltuuskunnan, Suomen työväen hallituksen puheenjohtajaksi, sittemmin sodan ylimpään johtoon ja vallankumouksen edellä Punaisen Suomen diktaattoriksi, jossa toimessa ennätti olla vain muutamia päiviä, kun porvarimaiden yhdistyneet lahtarimeijat valtasivat Viipurin. Tätä ennen poistui tov. Manner monien muiden mukana laivoilla Pietariin, ottaen siellä heti osaa Suomen Kommunistisen Puolueen perustamiseen ja sen jälkeen ollen sen johdossa tähän asti.

Onnittelemme 50 vuotiasta ja toivomme lisää taisteluvuosia. Bolshevistiset tervehdyksemme pitkäaikaiselle taistelutoverille ja johtajalle!

Näkemyksiä työväenmaasta

(K. SALO)

Työ- ja palkkasuhteet

(Jatkoa)

Jos meillä kapitalistimaissa on viimeisten vuosien aikana ollut jatkuvaa pyrkimystä työpäivän pitentämiseen, rinnan palkka- ynnä muiden työehtojen huononemisen kanssa, niin on Neuvostoliitossa havaittavissa nopea kehittyminen päinvastaiseen suuntaan. Tällä kerralla ei ole ainoatakaan kapitalistista maata missä 8-tuntinen työpäivä olisi yleinen. Vaikkakin se on jossakin maassa laillia vahvistettu niin käytännössä ei sitä kuitenkaan missään noudateta kuin ainoastaan muutamilla työaloilla. Jyrkän poikkeuksen tekee tässä suhteessa Neuvostoliitto. Vaikkakin Neuvostoliiton teollistuttaminen vielä tällä kerralla on aikalailla jälessä johtaviin kapitalistimaihin verrattuna, niin on siellä jo ratkaisevasti siirrytty 7-tuntiseen työpäivään, sekä samalla viisipäiväiseen viikkoon. Niissä tehtaissa ja työpaikoilla, joissa vielä on voimassa 8-tuntinen päivä, ollaan nopeasti siirtymässä 7-tuntiseen.

Että tämä ei ole mitään "bolshevikien propagandaa", tosiasioihin pohjautumatonta ja vain agitatsionitarkoituksessa levitettyä perätöntä juttua, siitä tulimme vakuutetuiksi käydessämme useissa eri keskuksissa sijaitsevilla tehtailla, rakennus-, kaivos-, y.m. työmailla. Kaikkialla selittivät työläiset työpäivän olevan seitsemäntuntisen, raskaimmissa ja vaarallisissa töissä ainoastaan kuusituntien ja joissakin tapauksissa ainoastaan 4-tuntisen, niinkuin esim. kuumimmissa töissä rautasulimoilla. 8-tuntista työpäivää tapasimme ainoastaan Odessan lähellä olevalla kollektiivisella farmilla, jossa siirtyminen 7-tuntiseen päivään työläisten selityksen mukaan oli määrätty juuri kuluneen lokakuun ajaksi.

Palkkojen alalla on olemassa useita eri luokkia, jaotellut ammattitaidon mukaan. Jaottelua palkkojen suhteen siinä mielessä, että toinen työläinen saisi samasta työstä ja samasta työmäärästä enemmän palkkaa kuin toinen, mikä kapitalistimaissa on yleistä, ei ole olemassa. Jokainen työläinen, olipa hän sitten mies tai nainen, on oikeutettu saamaan samasta työstä saman palkan; korkeamman ammattitaidon vaativasta työstä maksetaan enemmän ja siinä koko palkkajaottelun perusta. Ulkomailta hankitut erikoiset ammattimiehet ovat poikkeuksena, jotka työskentelevät erikoisten sopimusten perusteella.

Keskimääräinen palkkataso niillä työmailla, joissa olimme tilaisuudessa käymään, vaihteli 100—130 ruplaan, ollen joissakin hieman alempi muutamissa taas ylittäen tämän Kollektiivitaloudella, jossa kävimme, maksettiin ulkopuolisille työläisille 80 ruplaa kuukaudessa, kun taas Dneprostroin sähkölaitostyömaalla alin palkka oli 130 ruplaa kuukaudessa. Teknikoitten ja ulkomailta tulleiden insinöörien palkat vaihtelivat 200—400 ruplaan kuukaudessa, joissakin tapauksissa ylittäen kin tämän. Että luokittelua palkkojen alalla on vielä olemassa johtuu ammattitaitoisen työväestön kipeästä puutteesta ja muutos voidaan tehdä vasta sitten kun ammattitaitoista työvoimaa on kasvatettu riittävässä määrässä.

Mikä on elinkustannuksien suhde palkkaan?

On selvää, että palkat eivät yksinänsä voi määrätä elintasoa, vaan on elintason määrääjänä elinkustannusten suhde palkkaan. Tämän tähden haluankin esittää muutamia vertailuja, antaakseni mahdollisimman selvän kuvan Neuvostoliiton työläisten elintasosta.

Ottakaamme esimerkiksi kaivostyöläinen Donin alueen eräästä hiilikaivannosta, jossa keskimääräinen palkka on 120 ruplaa kuukaudessa. Jos tämä työläinen ruokailee tehtaan ruokalassa ja maksaa aterioittain, tulee hänen maksaa ateriasta 28—30 kopeekkaa. Jos hän maksaa ruokansa kuukausittain, tulee hänen maksaa siitä 21 ruplaa. Asuessaan hallituksen rakennuttamissa taloissa, tulee hänen maksaa omasta ja perheensä puolesta vuokraa 11 ruplaa kuukaudessa, saaden käytettäväkseen 4-5 huoneen asunnon. Sama on suhde jos hän asuu osuuskunnan rakennuttamissa taloissa. Valo, lämpö ja korjaukset asunnossa kuuluen samaan. Työläinen, jolla on korkeampi palkka maksaa suhteellisesti enemmän asunnostaan, joka saattaa nousta 18 ruplaan kuukaudessa. Kun ottaa huomioon, että vaatetustavarat maksavat työläisille Neuvostoliitossa jotakuinkin saman mitä ne meillä maksavat, niin saa käsityksen vallitsevasta elintasosta. On kuitenkin vielä muistettava, että Neuvostoliiton työläiselle on taattu täysi palkka sairausajalta, on olemassa työttömyys- ja vanhuudenvakuutus ja että jokainen työläinen saa täydellä palkalla kesäloman, joka vaihtelee 2—4 viikkoon työnlaadun mukaan.

Että työläinen joka esimerkiksi työskentelee kollektiivitaloudessa ja saa palkkaa ainoastaan 80 ruplaa kuukaudessa, ei kuitenkaan ole sanottavasti huonommassa asemassa, todistaa se, että hänelle maksaa esim. ruoka-ateria ainoastaan 13 kopekkaa, jonka olimme tilaisuudessa toteamaan. Sama suhde on yleisesti vallitsemassa. Missä työläisillä on alemmat palkat, siellä maksavat he myöskin elintarpeistaan suhteellisesti vähemmän.

Kaikkialla Neuvostoliitossa on tehtaiden ja työmaiden yhteyteen rakennettu klupeja, urheilukenttiä y.m. huvittelupaikkoja, jotka ovat ilman maksua käytettävissä. Teattereissa kannetaan maksu ollen se kuitenkin melko alhainen, noin 15 kop. kerralta. Joillakin tehtailla oli olemassa omat radioasemat, joista jokainen ilta annettiin ohjelmaa, sekä myöskin päivällistunneilla, jolloin työläiset ruokaillessaan tilavissa ruokahuoneissa, joita tapasimme säännöllisesti jokaisen tehtaan yhteydessä, voivat nauttia annetusta ohjelmasta. Antaakseen jokaiselle työläiselle mahdollisuuden radiovastaanottajan hankkimiseen, oli näiden hinta työläisille asetettu suhteellisen alhaiseksi. Woroshilovin tehtaalla esim. maksoi radiovastaanottaja työläisille 19 ruplaa, samallaisen vastaanottajan amerikalaisten lausunnon mukaan maksaessa Amerikassa aina 50 dollariin asti.

Kaikkien näkemyksiemme ja työläisten vakuutuksien perusteella totesimme ja tulimme siihen yksimieliseen tulokseen, että yleinen Neuvostoliiton työläisten elintaso jo tällä kerralla ylittää johtavimpienkin kapitalistimaiden työläisten yleisen elintason, puhumattakaan kapitalistimaiden työläisten elämän epävarmuudesta. — (Jatk.).

JÄRJESTÖN ASIAT

S. J. osastoille 4:nnellä alueella

Missä viipyvät tilastokaavakkeet?

Jo aikaisemmin on Vapaudessa huomautettu että osastoille on lähetetty tilastokaavakkeet täytettäväksi ja palautettavaksi aluekomitealle. Tähän mennessä ei kuitenkaan vielä kaikki osastot ole palauttaneet takaisin näitä kaavakkeita.

Osastojen virkailijat heittäkäähän se velttous hieman syrjään ja tarttukaa asiaan toden teolla. Täyttäkää kaavakkeet ja lähettäkää ne osotteella: S. J. Aluekomitea, 35 Lorne st., Sudbury, Ont.

S. J. 4:nnen alueen Aluekomitean puolesta. — H. Ellmen.

"Musiikin ymmärtämisestä"

Tämän lehden numerossa 251 on selostusta "musiikin ymmärtämisestä" ja vaikka sen alan käsittely ei meille tällä hetkellä olekaan niin tärkeätä kuin useat muut asiat, jotka ovat välittömästi yhdistetty kysymykseen: millä tavalla voimme hankkia jokapäiväisen leipämme, vaikkapa ilman musiikkia, niin katson kuitenkin soveliaaksi kirjoittaa jonkun sanan siitä, senkintähden, kun sen taidealan käsittely meikäläisten keskuudessa on unohdettu, tai laiminlyöty melkein kokonaan ja siitä syystä, että edellämainitsemani kirjoitus on mielestäni harhaan johtava.

Aluksi kirjoituksessa selostetaan niitä syitä, mistä johtuu, ettei alempiin luokkiin kuuluva kansa ymmärrä parempiarvoista musiikkia. Siinä sanotaan aivan oikein: "Harvat käsittävät, että musiikissa samoin kuin kaikilla muillakin aloilla noustaan tyvestä puuhun. On aivan yliluonnollista vaatia, että työläinen, joka ei ole saanut musiikkisivistystä, voisi käsittää vaikeatajuista musiikkia yhtä hyvin kuin vuosikausia musiikkia opiskellut musiikkimaisteri." Tähän suuntaan jos kirjoituksen sisältö jatkuisi, niin ei olisi sanottava siitä muuta kun hyvää. Mutta seuraava kohta alkaa: "Mitä n.s. huonoon musiikkiin tulee, ei jyrkkää rajaa sen ja n.s. paremman musiikin välillä voida niinkään helposti vetää." Tuskinpa voimmekaan asettaa minkäänlaista rajaa huonon ja "paremman" musiikin välille siksi, että musiikkia on niin paljon, että niiden on arvonsa puolesta pakko liittyä läheisesti toisiinsa. Mutta, jos me rinnastamme kaksi musiikkia, toinen kaikista huonoimmista, esim. huono harmonikan soittaja soittaa huonolla harmonikalla h u o n o s i s ä l töistä kappaletta; toinen parhaimmista, sanottakoon hyvin koulutettu monilukuinen soittokunta soittaa hyvin sävellettyä oopperaa, niin niiden väli on sama kuin syvimmän rotkon ja korkeimman vuorenhuipun. Ja edelleen: "Kaikki parempikin musiikki on huonoa, kun se esitetään huonosti ja ala-arvoisesti ja n.s. huonolla musiikilla on ansionsa jos se esitetään ensiluokkaisesti." Tähän tahdon huomauttaa, että musiikki on aina sitä minkälaisena me sen kuulemme, joko huonoa tahi hyvää, eli jotakin astetta siltä väliltä. Sitä ei voi pilata eikä korjata sen jälkeen, kun se jo on musiikkia. Mutta pärhainkin sävellys, eli soittokappale, voidaan pilata huonolla soitolla. Toisin sanoen, käy samoinkuin, jos hyvä kirja luetaan niin huonosti, ettei kuulijat voi ymmärtää sen sisältöä. Ja taas, huonosisältöisestä sävellyksestä eli soittokappaleesta emme saa sen parempaa kun se on. Me voimme sanoa, että se soitettiin hyvin, jos se soitettiin hyvin, mutta tulos on sama kuin jos aapisesta hyvin lukemalla uskomme saavan samat tiedot kun Marx'in parhaasta teoksesta. Sitten: "Väittävätpä muutamat ettei huonoa musiikkia ole, kaikki riippuu vain siitä, kuinka hyvin taikka huonosti kappale esitetään. Ja niin se oikeastaan onkin." Tämä jo olisi saanut olla kokonaan kirjoittajan omina tietoina, sillä siksi epäedullista se on tulla vähemmän musiikkia ymmärtävien tietoon sanomalehden kautta, sillä he pääsevät siitä siihen käsitykseen, että he ovat hyvän musiikin tuntijoita kun ei kerran huonoa ole. Ja silloin he saavat huoletta olla, sillä he todellakin jo ymmärtävät musiikkia, koska osaavat tanssiakin soiton mukaan. Soittajilta he voivat vaatia, että ne soittaa hyvin, mutta samantekevä mitä ne soittaa. Suuret säveltäjätkin menettävät kuuluisuutensa tämän yhteydessä. Tarpeetonta on myöskin alempien luokkien nousta tyveä ylemmäksi, koska musiikki on samanlaista alhaallakin —. Mutta todellisuudessa asia on niin, että se musiikki mitä enemmistö työväenluokkaan kuuluvista on tilaisuudessa kuulemaan ja ymmärtää, on helppotajuista ja niin ollen "huonoa". Ja me pidämme siitä juuri sentähden kun me ymmärrämme sitä. Mutta ottakaamme esimerkki hyvästä musiikista. Menemme vaikka "Suomalaiseen Oopperaan" Helsingissä, jossa on noin seitsemänkymmentä hyväksitunnettua soittajaa orkesterissa, kymmenine eri soittokoneineen, niin saamme tietää mitä ne saa aikaan, jos niillä on hyvin sävelletty kappale, sanokaamme vaikka "Joutsenlampi", jossa esiintyy parikymmentä näyttelijää näyttämöllä. Siinä kappaleessa (oopperassa) ei näyttelijät puhu, eikä laula koko esityksen aikana, vaikka se kestää noin neljä tuntia. Ne vaan liikkuvat ja tanssivat musiikin mukaan. Mutta se ooppera on sävelletty niin, että orkesteri voi yleisölle soiton kautta ilmaista kaikkien siinä esiintyvien näyttelijäin osien sisällön ja niiden ilot, surut, pettymykset ja toiveet, eli kaiken sen, minkä puhe ilmaisee puhenäyttämöllä. Ja vakuutan, että se tekee sen niin hyvin, että henkilö, joka ymmärtää oopperamusiikkia, varmasti tulee tietämään yhtä hyvin joka esiintyjän osan sisällön ja koko oopperan sisällön, kuin puhenäyttämölläkin. Tässä on kuitenkin otettava huomioon, että näyttelijäin liikkeet osaltaan auttavat ymmärtämään kappaleen sisältöä. Tämä on jo "hyvää musiikkia", mutta siinä täytyy olla hyvä sävellys ja hyvät soittajat, eikä ainoastaan hyvät soittajat niinkuin "Musiikin ymmärtämisestä" kirjoittanut luulee.

Tahdoin tällä ainoastaan osoittaa, että on huonoa ja hyvää musiikkia ja niin ollen on tilaisuus sen ymmärtämisessä pyrkiä ylöspäin.

E. A.

Mercoalin kaivoslakon avustamisen selvitys

Kaikki Mercoalin hiililakkolaisten avustamiseksi kerätyt varat ja keräyslistat, jotka vielä ovat avustuskomiteain, järjestöjen ja yksityisten työläisten käsissä, on heti lähetettävä Kansainvälisen punaisen avun kansalliseen virastoon, osotteella: Room 308, 331 Bay Street, Toronto.

Kansallisen punaisen avun kansallinen toimeenpaneva komitea.

Toronto

Venäjän vallankumouksen muistojuhlaan

Bolshevikivallankumouksen 13:sta muistojuhlaa vietetään Torontossa marraskuun 7 p., ensi perjantaina, Don haalilla.

Juhlatilaisuudessa tulee olemaan hyvä ohjelma, suomalaisten puolelta esiintyvät soittokunnat ja lauluseura, sekä ukrainalaisten taidetanssijoukkue, Freiheit kööri, y.m. Tilaisuudesta tulee todella monipuolinen.

Tämä juhla on työväenluokan suurimerkityksellisin hetki, ja jokaisen työläisen tulee olla mukana. Marraskuun vallankumouksen juhliminen tulee työläisten käyttää joukkovoimansa mobilisoimiseksi sotanvaaraa vastaan ja erikoisesti Neuvostoliiton puolustamiseksi imperialistiselta hyökkäykseltä. Viisivuotissuunnitelma seisoo uhkahaasteena kapitalistiselle maailmalle ja kaikki on ponnistettava säilyttääkseen rauhallisen sosialismin rakennusmahdollisuuden työläisten isänmaassa.

Kaikkien vallankumouksellisten työväen järjestöjen jäsenten ja työläisten yleensä tulee toimia siten, että tuovat toverinsa tullessaan ja siten juhlasta tehdään todellinen joukkojuhla.

Timmins

"Nuoruusajan muistomitalli".

Siis "prenikka". Kaikkia mitalleitahan nykyään kutsutaan prenikoiksi, niin miksemme yhtähyvällä syyllä voi kutsua nuoruusajan muistoa prenikaksi, sillä jos minä aikakautena ihminen voi saavuttaa ja saa muistoesineitä, niin juuri nuoruudessaan; silloinhan niitä tulee saaduksi kaikenlaisia — niin että eihän sitä varmasti tiedä mitä sitä nuoruudessaan on tullut ansainneeksi. Useissa tapauksissa näistä prenikoista ollaan hyvinkin, kuinka sen nyt sanoisin, ylpeänpuoleisia, vaan on niitä sellaisiakin prenikoita tullut nuoruudessa ansaituksi joista monessa tapauksessa haluttaisi, että varsinkin syrjäiset olisivat siitä niinkuin vaiti. Tahi jos jotain sanovatkin, niin se pitäisi tapahtua joko sitte aivan kahdenkesken oli hyvin hiljaa ettei vaan sivulliset kuulisi.

No niin, tämä edellämainittu muistomitalli on juuri sellainen josta ei saisi puhua aivan lujasti, niin että mitä se sitten oikein sisältää kun ei saisi puhua, sitä ei näin etukäteen ole lupa paljoakaan haastella. Vaan tulkaa marraskuun 8 päivä haalille, siis ensi lauantaina, silloin jo puhutaan aivan täydellä terällä. En muuta tiedä sanoa tästä mitallista, kun että johan on aikamoinen tärräys. Siis jokainen ken haluaa nähdä tämän "maailmankuulun" huvinäytelmän, niin ohjatkoon saappansa kärjet silloin haalia kohden. Vielä haluan muistuttaa, ettei kenellekään tulisi erehdystä, että kappale esitetään lauantaina 8 päivä, eikä sunnuntaina kuten ennen, sillä sunnuntaina 9 päivä on ...

Johan Wirran ohjelma

Canadan Suomalaisen ... kiertävä puhuja toveri Jo... lähtee koko Ontarion kä... järjestämis- ja puhuja... pysähtyen seuraavilla paik...la:

Kirkland Lake marrask. ...
Rose Grove .... " ...
Kirkland Lake " ...
Rouyn .... " 1...
Kirkland Lake " 1...
Timmins .... " 1...

Tätä luetteloa tullaan jat... sitä mukaa kun matka edi...

Osastoja ja tovereita ... kakunnilla missä tov. Wir... pysähtymään kehoitetaan te... parhaansa matkan onnistu... järjestämällä huoneustojen ... ja ilmottamalla tilaisuuksist... yleensä olemalla hänelle ... osastojen toiminnan järje...

C.S.J. tp. ...
k:tta G. Sund...

eli vietettään Venäjän vallank... sen 13:sta vuosijuhlaa. Tä... vietetään yhteisesti ukrain... kanssa kummallakin haalill... jelma on hyvä ja arvokas, ... ta varten valittu, joten ei ... kään pitäisi jäädä kotinurkk... iltana.

Seuraava kappale joka e... osastomme näyttämöltä on ... tään "Punainen soutaja". ... kuuluu olevan erikoisen hy... on aivan uusi, ja eihän ... enää saa vanhoja näytelmiä ... tässä tahtoo tulla jos... niinkuin välipäätä, kun ei ... saa ja vanhat eivät kelpaa ...

Port Arthur

TYÖN VAATIMINEN — KA... YRITYS

Mitä ajattelette työttömät ... käiset työläiset tästä: Kun t... ditte saada tehdä työtä elää... niin teidät leimataan kapinoi... si, kuten Canadan Uutiset ... kirjoittaa kirjoituksessa "Työt... ja kommunistinen kiihotus". ... mitä verta tihkuvin kirjotus ... tyshymni niille, jotka vuo... verta menneessä maailmansod... suomalaisten keskuudessa ... murhaajina mainetta saavutt... "sankareille".

Siinä tietysti ei olisi mitään ... Omistavan luokan aina, kun ... lähenee, kuten nytkin raham... varustautuu kuumeisella kiire... taan, pitää puhua kauniita ... "legioneille" y.m., että nämä ... huumautuneena olisivat valmii... maan uusiin ja uusiin teuras... joita omistava luokka tarvi... joita se järjestää valtansa s... miseksi.

Vaan on väärin vaatia kuo... rangaistusta siitä jos nälk... ihminen vaatii, että hänelle ... taisiin tilaisuus tehdä työtä, ... mainittu lehti kirjoituksessaan ... tää tekemään ja moittii hall... luokkaa pitkämielisyydestään ... tä, ettei anneta heille valta... lä he kyyditsisivät "kuolem... loihin" kaikki ne, jotka vaan ... si tehdä työtä. Ja kaikesta p... on täkäläiset viranomaiset ... vastaan kaikki ne vääristely... tökset joita nämä murhaaj... kaikesta edesvastuuttomat ... heille syöttää. He ovat ke... "punaiset tekevät nyt sodan", ... delleen: "punaiset ryöstävät ... ja kaikkea mikä vaan voi olla ... ja herättää vihaa ja epäilys... käisiä työläisiä vastaan.

Kenellä vähänkin on ra... omatunto, ettei muistot ... tuo mielipuolisuuteen mene... teluhalua, käsittää, ettei nyt ...

Taloudellinen taistelu ja kompuolueiden tehtävät

(Kominternin TPK:n X pleenumin hyväksymät päätöslauselmat heinäk. 1929.)

3. Taloudelliset taistelut ja vallankumouksellinen ammattiyhdistysliike

1. Kominternin TPK:n IX pleenumin ja IV PAI kongressi eivät asettaneet kommunistisille puolueille ja vallankumouksellisille ammattiliitoille tehtäväksi vain lakkotaistelujen itsenäistä johtamista vaan myöskin tämän taistelun mahdollisimman hyvän valmentamisen ja työväenluokan yhtenäisyyden toteuttamisen alhaalta, työpaikoilta käsin. Jo silloin todettiin epäsuhde vallankumouksellisen ammattiliikkeen poliittisen vaikutuksen kehityksen ja sen järjestöllisen lujuuden välillä. Tässä tarkotuksessa ehdotettiin toimitettavaksi reformistisissa ammatillisissa järjestöissä toimivien kommunististen fraktioiden uudelleen järjestely alhaalta käsin kuin myös (maissa joissa ammattiliike on hajaantunut) vallankumouksellisten ammattiliittojen uudelleen järjestely tuotannon pohjalla, toteutettavaksi niissä demokraattinen keskittyneisyys ja muodostaa tehdaskomiteat vallankumouksellisten ammattiliittojen perusjärjestöiksi. Samoin osotettiin jo silloin sosialidemokraattisten perinnäistapojen ja ammattiliitto-laillisuuden vaarallisuus niissä maissa, joissa ei ole varsinaisia vallankumouksellisia ammattiliittoja (Saksa), joka esiintyi siihen aikaan erityisen voimakkaana tunnuslauseessa: "pakottakaa ammattiliikkeen byrokaatteja" ja vallankumouksellisen ammattiliikkeen johtajien reformististen ammattiliittojen johtajien kanssa muodostamilla johtavain kerrosten diplomaattisilla yhtymillä.

2. Tämä vaara saattoi ja täytyi tulla erikoisen vakavaksi seuraavan taloudellisten taistelujen tavattoman kasvun ja kärjistymisen kautena. Juuri tämän prosessin aikana tapahtui, (eikä saattanut muuten ollakaan) Kominternin voimien tiivistyminen, leniniläisvastaisten opportunististen ainesten pois seulomisen kautta. Samallainen uudelleen ryhmittyminen oli kiertämätön vallankumouksellisessa ammattiliikkeessä (Hais'n ja kumppanien erottaminen Tshecko-Slovakiassa, samoin eräiden, Saksan Kommunistisen Puolueen ammatillisten osastojen aktiivisten työntekijäin erottaminen jne.) Kominternin ja PAI päätöksiä ei ole tehty turhaan. Kompuolueet ja vallankumouksellinen ammattiliike (niin yhtenäisen kuin hajaantuneen ammattiliikkeen maissakin) ovat saavuttaneet suuria menestyksiä tänä aikana. Lakot ovat olleet paremmin valmistettuja kuin edellisinä vuosina ja paremmin on toteutettu yhteisrinta... tiikkaa, on saavutettu me... taistelussa ammattiliittola... vastaan ja kompuolueiden t... listen ja poliittisten tunnu... ten toteuttamisessa. Käyt... osottanut, että vallankumouks... ammattiliikkeen saavutuks... sitä suuremmat, mitä pää... näitä päätöksiä on toteut... mässä.

3. Maissa, joissa ei ole ... mouksellisia ammattiliittoj... mattiliikkeen suurimpana ... tena tähän mennessä olla... tiliittolaillisuus, pelko me... sääntöjen puitteista pois... tuu riittämätön vastarinta ... liittobyrokratian hyökätess... tamisille, "reviersiolle") ... mätön aktiivisuus työ... työläisjoukkojen mukaan ... (uuden taktiikan tote... tehdaskomiteoita valittaes... lukomiteoiden järjestämis... Lodzissa esim. yleislakko... syksyllä v. 1928 valmisti ... mouksellinen oppositio ... taistelun, taitavasti käyttä... seen hetkeä, jolloin työl... kuohuksissaan uusien te... jen ja rangaistustaulukk... maansaattamisesta, aivan ... hylkäsi muutamien kom... liian aikaisesta lakonjulis... kehitti lakon ympärille ... kamppailun ja yhdisti ta... loudellisen taistelun polii... teluun fascistista hallinta... Mutta samanaikaisesti e... mitean punainen fraktio ... nyt oikein yhtenäisyys... me, jonka tuloksena oli ... tis lakkokomitea, ollen ... mistö Puolan sos.-dem... kannattajia.

4. Toinen puutteellisuus ...

ittaja halutaan Vapauteen

ouksellisen työväenlehden toimitustyöhön perehtynyt, antia hallitseva toimittaja halutaan saada Canadan Suo-ön omistamaan päivälehteen, Vapauteen.
vaaditaan jäsenyys Kommunistisessa Puolueessa tahi alaisessa Järjestössä.
et on lähetettävä mahdollisine suosituksineen ja palkka- kuluvan marraskuun 15 päivään mennessä Canadan irjestön sihteerille osotteella: 957 Broadview Avenue, t.
n astuttava heti kutsun saatua.

G. Sundqvist, CSJ:n sihteeri.

lurahoja Suomeen

työläistoverit, jotka aikovat lähet- luksi omaisilleen rahoja Suomeen, käyttäkää nyt tilaisuutta hyväk- Canadan dollarin arvon ollessa lla. Me maksamme toistaiseksi sta

Smk. 39.35

ETYSKULUT:
yksistä alle $20.00,
yksistä $20—$49.99
yksistä $50—79.99
lähetyksistä $80.—
ekä 50c jokaiselta sadalta dollarilta.
et $500.00 ja siitä huolimatta summan
nälähetyksistä etyskulut $3.50 lähe-

haa ostetaan.
$2.48 sadasta Smk.
ähetykset osotteella:

APAUS,
, Sudbury, Ont.
kaa pilettiasioita.

ilettejä

et asiamiehemme ja

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS
MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

TORONTOSSA
Suomalaisen Järjestön sihteeri, 957 Broadview Ave.

O. K. JOKELA, 126 Peter Street.

J. KAHILA, 448 Queen St., West, tai 211 Boon Ave.

MRS. HILJA KOSKELA, Box 1803, Timmins, Ont.

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street, Port Arthur, Ontario.

AARO KIVINEN, Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI, South Porcupine, Ont.

DAVID HELIN, eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

ne ketään kiihota rahojansa Suomeen lähettämään, niitä kerran lähetetään, tehtäköön lähetys työläisten en, Vapauden, kautta.

PAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

sta tai valkoisista-
maan laittoja
joilla on nälkiinty-
enemmän malttia ja
uhallisena kuin
ja heidän murhan-
illasen. Kuka on teh-
miseen asuntolhin ja
tein omaisuuta ja
se olleet niitä, jot-
väityksellä syyttä-
kiintyneitä työläisiä
"kapinayrityksen-
aisten toimenpitei-
tä esittänyt jos
to, että työväenjärjestö-
dolla on ponnistettu
uvutuksen saamiseksi
vaan paljoa ei voi se
olla ei itseläkään ole
olot ovat pysyneet
lukuunottamatta niitä
poliisit y.m. provo-
aikaansaaneet — saa-
urin asukkaat kiittää
omistijoita, jotka o-

vat päättäväisti asetuneet vastustamaan kaikkea huliganismia ja laittomuutta, niin viranomaisten kuin toisten taholta, joskin se tahdotaan leimata "kapinaksi" Canadan Uutisten taholta. Tämä jos mikään paljastaa viranomaisille, että nämä mainitun lehden kannattajat pyrkivät luomaan täällä samanlaisen tilanteen kuin on heidän isänmaassaan Suomessa, että olisi tilaisuus kyyditellä vaikka ketä — kuten Suomen entistä presidenttiä on siellä kyyditty. He kehoittavat varovaisuuteen, vaan toiselle taholle, ei sinkin tahtoo englanninkieltä puhuva väestö katsoa eteensä, on syytä kiinnittää huomio näihin lapualais-kosolaisiin. Elleivät he sitä tee, me olemme kirkkin varoittaneet.

Myöskin tahdomme mainita ja puhuvat erästä pisnestäjiä, että aina ei voida pitää yllä tällaista tilannetta ja silloin tarvitsette kuluttajan auttavaa kättä elääksenne. Nyt te elätte ja nautitte niistä verisistä kirjoituksista joita edesvastuuttomat lehtenne teille välittää, vaan sillä te ette elä. Te tarvitsette ostajia joilta kynitte voittoja joita säilyttääksenne te haalitte suomalaisia lahtareita. Työläiset, ken vielä voi jotakin ostaa tarkastakaa mistä ostatte. — Yksi.

Vermilion River

Koska toveri Kalle Salo tulee paikkakunnallemme puhumaan marraskuun 5—6 päivinä, niin päätimme me nämä puhetilaisuudet järjestää Vermilion Riverin kansakoululle siten, että 5 päivän puhe alkaa kello 8 iltasella. Ja 6 päivän iltana tullaan viettämään Venäjän suuren vallankumouksen muistojuhlaa. Katsomme tov. Salon puheen parhaiten sopivan tämän tilaisuuden yhteyteen koska hän puhuu niistä saavutuksista mitä Venäjän vallankumous on tuonut mukanaan hyödyksi Venäjän työläisille ja koko maailman kansainväliselle vallankumoukselliselle kommunistiselle työväenliikkeelle.

Kolmetoista vuotta on kulunut kun Venäjän sorretut työläiset löivät riistäjänsä ja ottivat vallan käsiinsä. Nyt koko maailman työtätekevät joukot juhlivat tätä saavutusta ja vannovat puolustavansa Venäjän vallankumouksen saavutuksia ja kohottavat kolmikertaisen eläköönhuuton Venäjän neuvostotasavaltain liitolle.

Kokoonkutsuja.

Uusi maailma, jota heidän ei onnistunut tukahduttaa

Joku aika sitten oli Moskovalla kunnia nähdä seiniensä sisällä II Internatsionalen pää, kansalainen Emil Vanderwelde, joka päätti käyttää ministeritehtävistä vapaan aikansa pistäytymällä useammissa "villeissä" 'idän maissa. Tämä entinen ja nykyinenkin Belgian kuninkaan ministeri suvaitsi viikoksi pistäytyä Moskovaan, tarkastellakseen entisen Shnukinkin Taidegallerian tauluja ja sivumennen vilkaistakeen, mitä tässä maassa on tekeillä. Neuvostohallitus ei asettanut mitään esteitä tuon kuuluisan matkailijan kauttakululle. Moskovassa oleskelulle ja taiteen harrastukselle, vieläpä vihollisensakaan, silloin kun se ei matkustele salaliittopuuhissa, vaan ainoastaan tutkimassa Picasson tauluja.

Suureksi ihmeeksemme ja mieluisan vieraamme, herra ministerin sitäkin suuremmaksi harmiksi, hän ei tyytynyt moskovalaisten taide-muistomerkkien tutkimiseen eikä Marx—Engelsin Instituutin huolelliseen tarkasteluun, vaan löysi aikaa pistäytyäkseen työläis-esikaupungeissamme, tutustuakseen rakennustyöhömme. Havaintojensa tuloksia hän on alkanut esitellä artikkeleissa, joista ensimäinen on ilmestynyt eteläranskalaisessa porvarillis-radikaalisessa lehdessä "Depeche du Toulouse". Sosdem.-lehdistössä emme vielä ole niitä tavaneet, vaikka "Vorwärts" tiedoitti hänen matkastaan bolshevikki-tyrannien maan läpi ja lupasi julaista hänen vaikutelmiaan.

Herra Vanderwelde ei ole "äknäisten johtopäätösten miehiä", kuten hän lausuu artikkelissaan. Mutta mainitessaan Moskovan kaupungin rakennustöiden aiheuttamasta katujen epäjärjestyksestä, hän sanoo, jotta se on suurta rakennustyötä, että "synnytetään uutta maailmaa".

Näin sanoo Emil Vanderwelde. Ja se ei ole mikään erehdys tai löysä sana. Artikkelinsa lopussa hän puhuu "lujittuvasta vakaumuksestaan, että **ne, jotka ovat taipuvaisia aliarvioimaan Neuvostoliiton uudelleenrakennusvoimia, voivat helposti erehtyä Venäjän vallankumouksen tulevaisuuden mahdollisuuksiin nähden.** Se on kokenut ja kokee parhaillaan ja tulee vieläkin kokemaan suuria puutteellisuuksia, mutta tällainen on kaikkien synnytysprosessien laki."

Kun yksityiselämässä tulee luoksesi vihollinen, joka eilen vielä parjaasi, oli valmis kaikkeen pahaan ja halusi surmata sinut ja nyt tuole toivottomaan menestystä, voisi sen sivuuttaa sanaakaan virkkamatta. Yhteiskunnallisessa elämässä ei näin sovi. Siellä luokkien välisessä kamppailussa ratkaistaan kokonaisten kansojen ja ihmiskunnan kohtalo. Yhteiskuntaelämässä on asetettava kysymys faktan yhteiskunnallisesta merkityksestä, jättäen sivuun henkilölliset tunteet. Vanderwelden tunnustus, että meillä synnytetään uutta maailmaa ja että puutteet, joita maamme kokee, ovat kiertämättömiä jokaisessa synnytysprosessissa, ansaitsevat huomiota siksi, että ne ovat meille vihamielisen henkilön lausumia, henkilön, joka ei ole kieltäytynyt vihamielisyyksistä meihin ja jonka todennäköisesti ei ole ollut helppo tehdä tuota tunnustusta.

Emil Vanderwelden sanojen merkityksen voi oikein arvioida vasta sitten, kun tuntee hänen **elämäkertansa.** Hänen nimensä on täkäläisille joukoille tunnettu, vaikkakaan ei ole ollut aikaa tutkia hänen menneisyyttään, joskin hän itse löytäessään Marx—Engelsin Instituutissa jo itsekin unohtamansa Engelsille kirjoittamansa kirjeen, jossa lausui, että jos jollekin tulisi päähän kirjoittaa hänen elämäkertaansa, niin se olisi helpompi suorittaa Moskovassa kuin Brusselissä.

Herra Vanderwelde on erittäin vaatimaton. Hänen elämäkertansa on kirjoittamisen arvoinen ja tulee varmasti kirjoitetuksi ja toivomme myös, että se kirjoitettaisiin Moskovassa, vaikkakaan se ei kukaties tule (huolimatta meillä kerätyn ainehiston runsaudesta) herra Vanderweldelle kovinkaan mieluinen. Tästä elämäkerrasta me haluamme painaa Neuvostoliiton työtätekevien mieliin vain sen, mikä auttaa käsittämään herra Vanderwelden tekemän tunnustuksen **suurta poliittista merkitystä.**

Vanderwelde on syntyisin rikkaasta porvariperheestä. Kolmikymmenvuotiaana hän liittyi Belgian työväenliikkeeseen, mikä silloin taisteli ankarasti porvariston asettamia esteitä vastaan. Belgian työläisillä ei ollut edes äänioikeutta. Ammattiliitot olivat vainottuja. Työväenluokan asema vastasi täydellisesti Marxin lausetta — Belgia on mallimaa proletariaatin riistoon nähden.

Mikä johti varakkaan porvarisnuorukaisen työväenliikkeeseen? Kyvykäs, erinomainen puhuja, joka olisi voinut saavuttaa loistavan virkauran millä porvarillisella areenalla hyvänsä. Vastaus tähän kysymykseen on etsittävä siitä, mitkä tekijät tunkivat Vanderwelden pois porvariston leiristä. Se oli porvarillisen politiikan täydellinen tyhjyys. Melkein 100 vuotta kävi Belgian liberalismi (vapaamielinen porvaristo) taistelua klerikalismia (kirkollista pappisvaltaa) vastaan. Liberaalit saivat klerikaaleilta vallan, mutta kirkon mahti ei pienentynyt. Sitä eivät pitäneet yllä vanhat tavat, vaan villi porvarillinen riisto, mikä teki ihmisistä raatelevia petoja, riistäen niiltä kaiken avun, kaiken solidarisuuden ihmisten kesken, herättäen toiveita ainoastaan taivaallisesta pelastuksesta. Belgian ulkopuolella liberalismi ei tarjonnut mitään muuta. Saksalaisella liberalismilla ei ole koskaan ollutkaan muuta ideaa kuin pyrkimys kaupan vapauteen. Se ei edes uskaltanut ajatellakaan junkkerien (tilanherrain) kukistamista. Ranskassa porvaristoa värisyttivät vielä Parisin Kommuunin muistot. Englannin liberalismi oli lamaannuksissa. Kaikkialla nousi uusi työväenliikkeen aalto, sosialismi oli tullut päämääräksi kaikkialla, ideaksi, jonka puolesta taistelivat sadat ja tuhannet työläiset. Porvarillisen elämän tyhjyys ja kaukaisilla sosialismin kukkuloilla sytytetty liekki sai kyvykkään, kulttuurisen Emil Vanderwelden siirtymään työväenpuolueen riveihin, missä hän sivistyksensä ja suurten puhujalahjainsa avulla kohosi nopeasti johtajien ensi riveihin. Nopeasti hän tunki sivuun joukkojen suosiman mutta tylsän Anseillen — kulutusyhdistysten perustajan.

Vanderwelde ei ole koskaan katkaissut yhteyttään porvaristoon. Kulttuurielämä ja rikkaus sitoivat hänet sadoilla näkyvillä ja näkymättömillä siteillä maailmaan, josta hänen olisi pitänyt olla erossa. Belgian proletariaatin vaalioikeudestaan käymän taistelun raskaimmilla hetkillä, taistelun, jota vastaan Belgian hallitus mobilisoi sotavoimansa, jolloin Belgian proletariaatti ryhtyi suurlakkoon, mikä muodostui uuden vallankumouksellisen joukkoliikkeen edelläkävijäksi, säilytti Vanderweldelle kulissientakaiset siteensä porvaristoon ja esiintyi kompromissiehdotuksella, josta oli vihollisen kanssa salaisesti sopinut.

Mahdollisesti hän arveli vain hitaan eteenpäin liikkumisen järkevässä taktiikassa pysymistä. Vallankumous, se on veristä sotaa, eikä suinkaan romantiikkaa. Mitenpä proletariaatti, "alhaisin" riistetyin luokka, "vailla kulttuuria", ajattelisi vakavasti porvariston kukistumista. On onni, tuumi Vanderwelde, jotta sillä on porvaristosta lähteneitä järkeviä johtajia, jotka tuntevat proletariaatin voimat ja heikkoudet ja jotka voivat hankkia sille demokraattisia oikeuksia ja opettavat niitä käyttämään, hankkia reformeja, jotka vähitellen muuttavat kapitalistisen kulttuurin muotoa. Vanderwelde esiintyi marxilaisena, käyttäen kirjoissaan marxilaista terminologiaa, tunnustamatta koskaan reformistisuuttaan, mutta karsimalla myös marxilaisuudestaan pois kaikki terävät kulmat, kiertäen kaikki tärkeimmät kysymykset ja tämä se tekikin hänestä II Internatsionalen mallijohtajan ja sen puheenjohtajan. Kun piti ratkaista tärkeitä kysymyksiä aatteellisessa taistelussa, asettaa kysymys reformien porvarillisesta luonteesta ja niiden hylkäämisestä, silloin loistopuheinen Vanderwelde esiintyi kauniilla puheella ja sovitti kaikki. Hän oli omassa persoonassaan siltana porvaristosta proletariaattiin, siltana, mikä johti voimattomasta ja verettömästä Gothan ja Kautskyn radikalismista Bernsteinin ja Jauresin, vieläpä Millerandin reformismiin. Siksipä jo sodan edellä vallankumoukselliset taistelijat, kuten Lenin ja Rosa Luxemburg suhtautuivat häneen suurella epäluottamuksella.

Kun alkoi marxilaisten jo kauan ennakolta toteama imperialistinen maailmansota, taistelu siirtomaista ja voitosta, ei Vanderwelde, joka oli omin silmin nähnyt, kuinka Belgian siirtomaassa, Afrikan Kongossa, vuodatettiin neekerien verta kautshukkikuninkaiden voiton takia, hetkeäkään epäröinyt kannan otossaan. Hän, jolle proletariaatti ennen sotaa oli uskonut korkeimmat ja vastuunalaisimman tehtävän, Kansainvälisen Sosialistisen Toimiston puheenjohtajan toimen, hän ei ainoastaan ensimäisenä kutsunut proletariaattia sotaan liittolaisten puolelle ja mennyt vain ministeriksi Belgian hallitukseen, vaan kääntyi vielä tsaarin lähettilään Kudashevin kautta sähkösanomalla Venäjän sosialistien puoleen, pyytäen olemaan vastustamatta sotaa ja tukemaan ententeä preussilaista junkkeristoa vastaan.

Aivan sodan aattona Vanderwelde kävi Pietarissa sovittamassa bolshevikkeja menshevikkien kanssa tietäen, kuinka Venäjän proletariaatin vallankumoustaistelijat nääntyivät vankilakopeissa, karkoituspaikoilla ja pakkotöissä tsaristisen ikeen alla. Joskin hän halusi uhrata kansainvälisen proletariaatin oman "isänmaansa" tulevaisuuden hyväksi, isänmaansa, joka ei riistänyt ainoastaan Belgian proletariaattia, vaan myös miljoonia neekereitä, jos hänelle oli n.s. porvarillinen demokratia kaikki kaikessa, niin miksi ei hän voinut olla pettämättä tsarismin sortamaa Venäjän proletariaattia? Vanderwelde, sosialisti sanoissa, mutta teoissa uskollinen porvariston puolustaja, ei suinkaan tyytynyt sanoihin, asettuessaan tukemaan sodassa ententeä sellaisella innolla ja päättäväisyydellä, jollaista hän ei koskaan ollut osoittanut Belgian työväenpuolueen ja II Internatsionaalen johdossa.

Kaikki muu on tälle vain jatkoa. Hän oli täysin johdonmukainen saapuessaan helmikuun vallankumouksen jälkeen Venäjälle ja yllyttäen Venäjän työläisiä taistelemaan ententen puolesta. Hän oli uskollinen itselleen, kun hän v. 1917 vastusti kaikin voimin ententeläisten sosialisti-imperialistien neuvotteluja saksalaisetn sos-imperialistien kanssa, koska Belgia ei ollut vielä vapautettu ja tämä vapaus oli hankittava Saksan lopullisella kukistamisella. Tämä olisi kyllä vaatinut joidenkin miljoonien proletaarien hengen ja eihmissyöjänä herra Vanderweldeä ietysti tämä säälitti, mutta ententen voitto ja Belgian riippumattomuushan takasivat demokratian, jota vailla sosialismi oli mahdoton. Herra Vanderwelde oli uskollinen itselleen kuin muinainen Rooman sankari. Hänen ei kyllä tarvinnut pistää kättänsä tuleen, todistaakseen uskollisuutensa mielipiteilleen, joskaan ei vähemmäksi voida arvioida hänen allekirjoitustaan Versaillesin rauhansopimukseen, tekoa, jolla II Internatsionaalen puheenjohtaja leikkasi kappaleiksi kansojen elävän ruumiin, kytki kahleisiin miljooneja ja lo luotiin perusta uudelle maailmansodalle.

Historian yksi sivu oli täytetty. Reformistien proletariaatin pettäminen suoritettu. Mutta reformistien kaikista ponnistuksista huolimatta ei sosialismia voitu tappaa. Venäjän proletariaatin 15 vuoden ajan käymä väsymätön taistelu johti tulokseen. Verimerestä kohosi sosialismin saari. Bolshevikkipuolueensa johdolla proletariaatti voitti ja otti vallan käsiinsä. Ihmiskunnan historiassa ennenkuulumattomalla voimain jännityksellä ja joka puolelta ympäröivän sotalan pauhinassa se alkoi rakentaa **ensimäistä proletariaatin valtiota.** Tästä Emil Vanderwelden pettymyshistorian toinen sivu. Kautskyt ja Renaudelit auttoivat sanoissa uuden maailman tukahduttamista. He eivät olleet vallassa ja eivät harmikseen voineet välittömästi osallistua interventsionin järjestämiseen. Herra Vanderwelde **oli välittömästi Belgian hallituksen ulkoministerinä, silloin kun Belgia yhdessä toisten liittolaisvaltojen kanssa tunnusti Koltshakin ja asettivat sen johtajaksi uuden maailman tukahduttamisessa ja vanhan palauttamisessa.** Herra Vnaderwelde välittömästi saippuoitti nuoran, jolla Koltshak hirtti venäläisiä työläisiä ja talonpoikia. Mutta venäläiset työläiset ja talonpojat karkoittivat liittolaisten sotajoukot ja ampuivat Koltshakin, lupaa kysymättä II internatsionaalen puheenjohtajalta. Herra Vanderwelde ei välittänyt esiintyä Koltshakin puolustajana oikeudessa, mutta kahden vuoden kuluttua meni itseensä ja matkusti Moskovaan puolustamaan es-erriä, jotka hän itse oli valtuuttanut Neuvostovaltaa kukistamaan, samoja es-erriä, jotka olivat uhanneet tov. Leninin henkeä.

Nyt tämä sama herra vakuuttaa, että Neuvostoliitossa synnytetään uutta elämää, jota hänen ei onnistunut tukahuttaa. Objektiivisena historioitsijana hän toteaa myös, että ne puutteet, joita proletariaattimme kärsii, ovat kaikissa synnytysprosesseissa kiertämättömiä. Herra Vanderwelden objektiivisuus menee nähtävästi niin pitkälle, että hän on valmis tunnustamaan reformistien suorittaman proletariatin petoksen historiallisen välttämättömyyden yhdeksi tämän synnystysprosessin puutteellisuuksien aiheuttajaksi.

Tuollainen objektiivisuus kuvottaa. Kuvotuksen poistamiseksi on asetettava itselleen kysymys: mikä pakottaa Vanderwelden tekemään tuon tunnustuksen? Hän on paljon kaukonäköisempi kuin berliiniläiset sosdem kaupustelijat, — niiden näköala rajoittuu korin reunoihin, mihin he ovat kiivenneet 20 tuhannen proletaarin ruumiiden yli. Vanderwelde näki Neuvostoliiton työläisten päättäväisyyden, näki, että ne ottavat omansa, että 5-vuotissuunnitelma tulee toteutetuksi ja hän näkee päivän, jolloin Scharleruan hiilenkaivajat ja Genthin kutojat tulevat tietämään totuuden uudesta maailmasta, mikä on Neuvostoliitossa synnytetty. Läpiliipattu ja joustava politiikka valmistautuu jo sitä hetkeä varten, jolloin ei enään voi esiintyä työläisten edessä Neuvostoliittoa vastaan. Mutta hän punnitsee jokaisen sanansa. Silloin, kun me toteutamme toisen 5-vuotissuunnitelman, kun alkaa todellinen järjestetyn työn juhlakulku Neuvostoliitossa, herra Vanderwelde voi sanoa: Minähän aivan vakavasti tunnustin uuden maailman synnyttämisen Neuvostoliitossa, vaikkakaan ei se synnytys tapahtunut minun kätilökirjani reseptien mukaisesti. Mutta te, Belgian työläiset, pitäkää kiinni demokratiasta, ettei tarvitsisi kokea samantapaisia uuden maailman synnytystuskia kuin "venäläiset veljemme". Jos meille sattuisi tulemaan suuria vaikeuksia, niin herra Vanderwelde varmaankin sanoisi: Minähän sanoin, että ne ovat uuden maailman synnytystuskia, mutta en ole sanallakaan maininnut siitä, että synnytys olisi normaalinen ja että kätilö olisi kunnollinen.

Älkää pelätkö, herra Vanderwelde! Synnytys on oikea, kätilö hyvä ja äiti terve, Neuvostoliiton proletariaatti ei ole belgialainen asianajaja, joka sanottuaan, että Neuvostoliitossa rakennetaan uutta maailmaa, rientää tukemaan vanhaa. Neuvostoliiton proletariaatti tietää, mitä merkitsee uuden maailman synnyttäminen ja mitä velvollisuuksia se asettaa. Neuvostoliiton proletariaatti raskaalla työllään murtaa kaikki tiellään kohtaamat vastukset. Jos herra Vanderwelde olisi vielä muutamia päiviä viivähtänyt Neuvostoliitossa, olisi hän saanut lukea NKP(b):n Keskuskomitean julistuksen, missä avoimesti puhutaan vaikeuksista, mutta ei siinä mielessä, että peräännyttäisiin niiden edessä tai niistä voivoteltaisiin, vaan että mobilisoitaisiin proletariaatin kaikki voimat niiden voittamiseksi.

Belgian ja koko Europan työläiset varmaankin ihmettelivät, kun kuulivat herra Vanderwelden puheessa uuden sävyn. Me toivomme, että tämä vastenmielinen tunnustus uuden maailman synnyttämisestä Neuvostoliitossa, auttaa Belgian proletariaattia vapautumaan herra Vanderwelden vaikutuksen alaisuudesta, sillä hän jää siksi, mikä on ollutkin — sen luokan viholliseksi, jonka johtajaksi häntä mainitaan — koska, ollessaan rehellinen osanottaja työväenliikkeessä, hänen olisi pitänyt tehdä johtopäätös tästä tunnustuksestaan, että koko hänen politiikkansa alusta loppuun saakka on ollut rikos tätä uutta maailmaa vastaan. —

K. RADEK.

o, että uuden taktil-
inoista heikonnetaan
vallankumouksellli-
asemaa reformistisis-
jestöissä. Juuri tätä
oikeistolaiset ja so-
ulle he aikaisem-
mineitoiden muodosta-
dostuneet ("tuhrilla") keinottelivat
mpuolueen ja valla-
ammattiliikeoppositi-
lla "luokasta eristäyty-
hälistön" järjestöksi.
teellisuus on yhä vie-
unistipuolueen ja
oiden rakenteessa ja
. Reformistisissa am-
olevien joukkojen
vallankumoukselli-
aamattilitoistyön väh-
dellytyksenä on vah-
jestöjen komfraktiot
ajamaan puolueen
tiitossa, ovat keske-
ja ja vastaavien puo-
luekomiteoiden oh-
pelun 1928 jälkeen
Kominternin lukuisia
kommunistisissa am-
toteutetaan epä-
Kommunistisia am-
ei ole lähes-
jossa niitä II kan-
n mukaisesti pitäisi
n järjestetty. Muu-
jossa on maanalai-
(Puola) on kom-
muodostettu
Samalla ei ole
aitten
fraktioiden
en
sellainen, että ei
laajoja,
ryhmitty-
työläisten

joukkoja. Punaiset fraktiot eivät kuitenkaan mitenkään korvaa komfraktioita ja komfraktioiden ei tule perustaa punaisia fraktioita, ellet niitä ja taattu kompuolueiden johtoa vallankumouksellisten.

6. Vihdoin itse kompuolueilla ei tähän mennessä ole ollut täytä käsitystä ammattiliittotyön merkityksestä nykyisessä kehitysvaiheessa. Työ ammattiliitoissa käsitetään tavallisesti "alaosaston" työksi. Puolue ei keskitä koko huomiotaan, varsinkin teltaisen punaisten ryhmien ammattiliittojen ja taloudellisten taistelujen johtamiseen. Se osottaa vallankumouksellisen ammattiliikkeen työn ja nykyisten taloudellisten taistelujen poliittisen merkityksen aliarvointia.

7. Itsenäisen vallankumouksellisen ammattiliikkeen maissa (Ranska Tshecko-Slovakia) on perusvirhe tämän ammattiliiton vallankumouksellisen ammattiliitto aktiivin erään osan tuolle puolelle tapahtunut joukkojen radikalisoitumisen ja ammattiliikkeen reformismin uuden luonteen aliarviointi. Ranskassa joutuivat yhdistyneet ammattiliitot (unitaariset uniot) odottamatta liikkeen yllättämiksi, vyöryen se niiden yli ("liike kasvoi meille ylivoimaiseksi, järjestöillämme puuttui aloitteellisuutta", sanoi Monmousseau Yhdistyneiden Ammattiliittojen neuvoston lokakuun plenumissa).

Tshecko-Slovakiassa oli punaisten ammattiliittojen (JAV) likvidatoorisen ryhmän taistelulla erikoinaista johtavien ainesten yhtyminen reformistien ammattiliittojohtajien kanssa, yhteistyössä lahjottujen reformistien tehdaskomiteain kanssa, jota selitettiin yhteisrintamataktiikaksi, ja silti luustalta palvova suhtautuminen porvarilliseen valtioon, opportunistinen asenne lakkotaktiikassa ja varsinkin suhteessa järjestymättömiin. Tämä johti siihen, että ensimäisen suuren taloudellisen taistelun aikana, jolloin kompuolue ja vallankumoukselliset ammattiliitot iirtyvät uuteen lakkotaktiikkaan, likvidatoriset ainekset vastasivat silhen eroamalla vallankumouksellisesta ammattiliikkeestä.

Suurena vaarana näissä maissa on myös legalismi, kunnioitus kapitalistisia lakeja kohtaan. Vallankumouksellisen ammattiliikkeen on taisteltava jokaisesta laillisesta toimintamahdollisuudesta, mutta samalla sillä ei saa olla minkäänlaisia opportunistisia harhakuvitelmia porvarillisesta valtiosta ja kapitalistisesta laillisuudesta. Punaisten ammattiliittojen voima ja vaikutus riippuu kokonaan proletariaatin taloudellisten taistelujen aktiivisesta organisoinnista ja itsenäisestä johtamisesta. Yksi vallankumouksellisten ammattiliittojen pääheikkouksia on riittämätön tunkeutuminen työpaikkoihin ja ammatillisten valtuutettujen puuttuminen (tai aivan heikosti toimiminen) tehtaissa.

8. Välittömänä seurauksena tästä väärästä asenteesta ja puuttuvasta aloitteellisuudesta johtuu vallankumouksellisen ammattiliikkeen heikko yhteys joukkoihin. Tämä todetaan Ranskan kompuolueen KK. päätöslauselmassa koskeva Ranskan kommunistien lakkotaktiikkaa (esim. Loiren vuorityöläisten lakon aikana ei ollut juuri minkäänlaista yhteyttä lakkolaisten ja lakon johdon välillä). Tästj johtuu opportunistiset **virheet** yhteisrintamataktiikassa Bordeauxissa. Tästä johtuu myös järjestymättömiä koskevan probleemin poliittisen merkityksen ymmärtämättömyys. Se ilmenee myös vallankumouksellisten ammattiliittojohtajien kielteisessä suhtautumisessa laajoihin, valittuihin lakkokomiteoihin — kun muka siellä, missä on vallankumouksellisia ammattiliittoja, jotka aktiivisesti johtavat lakkoja, tällaiset lakkokomiteat ovat tarpeettomia. Sellainen kanta on nurinkurista trade-unionistista rajoittuneisuutta (sovellutettuna vallankumoukselliseen ammattiliikkeeseen) nykyajan päätehtävän kuin myös joukkojen enemmistön valtaamisen keinojen käsittämättömyyttä. Yhtenä suurena puutteena maissa, joissa ammatillinen liike on hajaantunut, on tähän asti ollut väärä suhde kommunistisen puolueen ja vallankumouksellisen ammattiliikkeen välillä. Erittäin vahingollinen nykyaikana on käsitys, että taloudelliset taistelut ovat yksinomaan vallankumouksellisen ammattiliikkeen ja poliittiset taistelut vain kompuolueen asia. Tällainen "työnjako" on toisaalta johtanut vallankumouksellisen a m m a t t iliikkeen kommunistisen aktiivin vierottautumiseen suurista vallankumouksellisista poliittisista t a i s t e l ukysymyksistä. (Räikeänä esimerkkinä tästä ovat ammattiliikebyrokraatit petturi Haisin tyyppiä), toisaalta puolueen laajojen toimitsijapiirien irroittautumiseen työväenluokan jokapäiväisestä taistelusta ja siten yleensä joukoista.

9. Peruspuutteellisuus kaikessa työssä lakon valmisteluaikana, niin näissä kuin yhtenäisen ammattiliikken maissakin, on agitatooris-propagandatyön etualalla olo järjestöllisiin kysymyksiin nähden. Lakkoa voidaan taas vakavasti valmistella vain suorittamalla ennakolta suuri organisatoorinen valmistelutyö.

(Jatk.)

TILATKAA

TYÖLÄISURHEILIJAIN JOULU!

Ainoa Canadassa ilmestyvä työväen joululukemisto
Avustajina tunnetuimmat Canadan työläiskynäilijät
Runsaasti kuvitettu, kymmenittäin kirjoituksia

Canadan TUL:n suomalainen jaosto julkaisee tänä vuonna oman joululukemiston "Työläisurheilijain Joulun"' joka täten tarjotaan kaikkien suomenkielisten työläisten tilattavaksi. Julkaisu tulee käsittämään puolensataa sivua, mutta siitä huolimatta on sen tilaushinta ainoastaan 25 senttiä.

TYÖLÄISET KAIKILLA PAIKKAKUNNILLA! RYHTYKÄÄ LEVITTÄMÄÄN TYÖLÄISTEN OMAA URHEILUJULKAISUA!

Tilaukset on tehtävä marraskuun 15 päivään osotteella: TYÖLÄISURHEILIJAIN JOULUN KONTTORI, Box 69, Sudbury, Ont. Asiamiehille myönnetään 15 pros. palkkio. Julkaisu lähetetään postivapaasti jos raha seuraa tilausta. Muussa tapauksessa jälkivaatimuskulut lisäksi. Käyttäkää allaolevaa tilauslippua tilausta tehdessänne.

Allekirjoittanut tilaa täten "TYÖLÄISURHEILIJAIN JOULUA"
.... kappaletta. Mukana seuraa $.............., josta on $..........
poistettu asiamiespalkkiona.
Nimi ....
Osotteeni ....

Huom!

SUOM. JÄRJESTÖN OSASTOILLE

Seuraavat osastot eivät ole lähettäneet tiedotusta josko tulevat pitämään Vapauden kirjailtamia tai ei: Long Lake, Hespero, Alta., Rose Grove, Ont., Sointula, B. C., Horne Payne, Ont., Salmon Arm, B. C., Trochu, Alta., Kaministikwia, Ont., Conmee, Ont., Cateau Hill, Sask., Wanup, Ont., Levack Mine, Ont., Bovie, B. C., North Branch, Ont., Nummola, Sask., Chase, B.C., Cobalt, Ont., Port Moody, B. C., Pyne Township, Ont., Eckville, Alta., Finland, Ont. ja Fort William, Ont.

Useille ylläolevista osastoista on kylläkin jo lähetetty esitettävä näytelmä. Joillekin mahdollisesti on voinut jäädä lähettämättä. Olkaa nyt hyvät ja ilmoittakaa joka tapauksessa tuletteko toimimaan iltaman tai ei, samalla ilmoitatte josko olette saanut näytelmää ja jos sen haluatte.

Ripeästi toimintaan vaan kaikin.

Toveruudella:

Vapauden Kirjakauppa,
Box 69, Sudbury, Ont.

Hieroja Hugo Seppälä

Antaa hierontaa Alavon saunalla joka arkipäivä
9—11 ap. 2—9 ip.

Tulee kotia myöskin pyydettäessä
341 Antwerp St. Sudbury, Ont.
— Puhelin 1954 —

(TI

JOULUNUMERO

Paikkakunnalla, missä ei ole Vapauden asiamiestä, pyydetään jonkun toverin keräämään tällä lehdessä olevalla listalla nimiä ja lähettämään ne Vapauteen. Kerääjä saa ottaa päältä 10 pros. palkkiokseen. Raha pitää seurata listan mukana.

Vapauden joulunumero ilmotuksineen ja taistelutervehdyksineen tulee ilmestymään 18 p. jouluk. Jokainen, joka tahtoo saada tervehdyksensä ainoaan Canadan suomalaiseen lehteen, joka leviää Atlannista Tyyneen mereen, Yhdysvaltoihin ja Venäjälle asti, panee taistelutervehdyksensä Vapauteen.

Nimet osotteen kanssa 25c, ilman osotetta 15c. Nimet erikseen raamissa $1.00.

	$	c

Selostus Albertan TNL:n toiminnasta

kolmen kuun ajalta (1 p:stä heinäk. 1 p:ään lokak.) 1930

Blairmoren naisliitolla on ollut 6 kokousta, joissa on keskusteltu työväenliikkeen eri muotojen asioista, kuten Työväen puolustusliiton kirjeet, Venäjän naislähetystöä koskeva kirjeenvaihto, C.T.N.L., Mercoalin lakko y.m. Kokouksien lopussa on suoritettu ohjelmaa: luokkahenkisiä lauluja, runoja, kertomuksia ja huumoria.

Jäsenistö käynyt säännöllisesti kokouksissa, ainoastaan toveritar Ida Apponen sairauden takia ei ole voinut ottaa osaa toimintaan.

Jäsenmäärä lokakuuhun asti 11. Jäsenmaksua suoritetaan 10 senttiä kuussa. Blairmoren naisliitto kuuluu jäsenenä C.T.Y. liittoon ja Työväen puolustusliittoon. Kommunistipuolueeseen kuuluu 7, Suomalaiseen järjestöön 7, osallistutaan näiden järjestöjen toimintaan. Raporteeraus ollut vajanaista muilla paitsi Kom. puolueella.

Iltamia ei ole huonon ajan takia voitu pitää erikoisesti naisliitolle, mutta on osallistuttu monien eri järjestöjen iltamiin.

Vanhasta kassasta on lahjoitettu S. Järjestölle $30.00. Venäjän naislähetystöile aikaisemmin kerätty $8.65, osallistuttu muiden järjestöjen kautta keräyksiin metsätyöläisten järjestölle, Mercoalin lakkolaisille, Workerille ja Western Minerille. Samoin on naisliitto osallistunut parlamenttivaaleihin, toiminnassa ja rahankeräyksessä. Tässä toimittiin puolueryhmän johdolla.

Piirikonventsioniin osallistuttu kahdella edustajalla. Raportit hyväksytty sen jälkeen kokouksessa. Sitten valittu sihteeristöön lisäjäsenet. (Martha Lehto valittiin konventsionissa). Hanna Järvi, Anna Apponen katsottiin puolueen naistyön ohjaajana kuuluvan itsestään yksimielisellä päätöksellä. Bellevuen naisliiton toimintaan on otettu vuoroedustuksella osaa. Sanomalehdille, Vapaudelle ja The Western Minerille, on valittu kirjeenvaihtajat kehoituksella, harjoitella artikkeleita eikä ainoastaan naisliiton toiminnasta kertoa. On osallistuttu sotavastaiseen työhön ja kokoukseen 1 p. elok. puoluejohdolla. Suurin osa jäseniä alkaa olla selvillä, että sellaiset järjestöt, kuten I.W.W., sosialidemokraatit, vanhoilliset ammattiuniot vanhoine johtajineen, samoin farmarien unio, Wheat Pool, Labor Party y.m., eivät ole työläisten taistelujärjestöjä. Kuitenkin on vielä valistustyötä tehtävä, että jäsenistö sataprosenttisesti tulevat käsittämään mitkä ovat työväen omia järjestöjä.

Jäsenistö lukee koko hyvin lehtiä ja myös tilaa niitä. Naisliiton kautta on jossain määrin tilattu ulospäin Vapautta ja Toveria. Sihteeristön raportit hyväksytty kokouksissa.

Red Deer alueen naisliiton toiminta.

Heillä on ollut 3 kokousta, joissa etupäässä on keskusteltu varojen hankinnasta. Myös luettu nyrkkilehteä. Jäsenistö ottanut osaa kokouksiin tyydyttävän hyvin oloihin katsoen. Jäseniä on liitossa 18. Jäsenmaksua suorittavat 10 senttiä kuussa. Ovat yhtyneet C.T.Y. Liittoon. Kommunistipuolueeseen kuuluu 6, Suomalaiseen järjestöön 8 jäsentä. Osat osallistuneet näiden järjestöjen toimintaan vointinsa mukaan. Ei ole raporteerattu toiminnasta muille järjestöille.

On ollut iltamia eri tarkoituksiin, milloin lakkolaisille, milloin luokkasotavangeille. Ovat osallistuneet sotavastaiseen työhön ja Neuvosto-Venäjän puolustukseen.

Ovat auttaneet lasten kesäkämppäystä, jota on pidetty Sylvan Lakella 2 viikkoa. Heidän lapsiaan kuuluu pioneerijärjestöön. Ovat raporteeranneet lehdille toiminnastaan. Samoin aineellisesti avustaneet työväen lehtiä. Tehneet agitatsionia väkijuomapahetta vastaan.

Neuvosto-Venäjän naislähetystöile ovat luovuttaneet $20.00. Jäsenistö katsoo, että työväen vihollisjäjestöjä ovat Labor Party, I.W.W., sosialidemokraatit (etupäässä ainakin nämä järjestöt). Ymmärtävät kommunistipuolueen olevan työväen **johtavan,** vapauteen vievän puolueen. Ovat enin osa seuranneet työväen sanomalehtiä. Taloudellisista syistä ei ole kaikki voineet tilata lehtiä. Nyt ovat päättäneet tilata liiton puolesta sellaisille jotka ovat halukkaita lukemaan mutta eivät itse voi tilata.

Sylvan Laken naisliitto (asunto-olojen takia jakautunut Red Der alueen liitosta), alkanut toimintansa elokuulla 6:lla jäsenellä, luvassa uusia jäseniä. Pyytäneet toimintaohjeita sihteeristöltä. Ovat yhtyneet C. T. Y. Liittoon. Käsitelleet kokouksissa m.m. mitkä on katsottava porvareiden urheiluseuroiksi ja mitkä voi työväki omaksua, josta on ollut väittelyjä, toiset ollen sitä mieltä että Curling Club ei ole vaarallinen, joka on paikkakunnalla. Toisilla on taas eriäviä mielipiteitä ja ovat ehdottaneet perustettavaksi omaa urheiluseuraa, ettei tarvitse turvautua porvareiden seuroihin, ovat kysyneet tästä sihteeristön mielipidettä. Ovat olleet ahkerassa kirjeenvaihdossa sihteeristön kanssa sisäistä toimintaa koskevissa asioissa jäsenkuriin y.m. nähden. Lyhyeen toiminta-aikaan nähden ei liitolla ole erittäin paljon raporteeraamista.

Dunblanen, Sask., naisliitto on pitänyt 5 kokousta. Ei ole suoritettu ohjelmaa nykyisin. Jäsenistö käynyt säännöllisesti kokouksissa. Jäseniä on liitossa 17. Jäsenmaksua maksavat 5 senttiä kolmelta kuulta.

Ovat keskustelleet monista kysymyksistä, m.m. C.T.Y. Liittoon yhtymisestä, mutta eivät ole vielä yhtyneet. Työväen puolustusliittoon ovat yhtyneet ja lähettäneet $10.00 avustusta yhtyessään sihteeristön kautta.

K. Puolueeseen ei vielä kuulu sillä paikkakunnalle, on vasta hiljan perustettu puolueosasto. Suomalaiseen järjestöön kuuluu 4 jäsentä naisliitosta. Naisliitto osallistuu S. Järjestön toimintaan joka 3:n kuun perästä. Iltamia on pidetty 3 tämän toimintakauden aikana naisliiton oman rahaston kartuttamiseksi. Ovat jossain määrin osallistuneet Neuvosto-Venäjän puolustukseen ja sotavastaiseen työhön. Edistetty pioneerityötä. Lapsia kuuluu pioneerijärjestöön. Rahallisesti avustaneet sanomalehdistöä. Akiteeranneet väkijuomapahetta vastaan. Avustaneet rahallisesti naislähetystöä Venäjälle. Seuraavat sanomalehtiä ja vointinsa mukaan myös levittävät niitä.

Trochun naisliitto. Kokouksia pidetty. Suoritettu jonkun verran ohjelmaa. 7 jäsentä käy säännöllisesti kokouksissa. Suomalaisten järjestöä ei ole paikkakunnalla. Sotavastaista ohjelmaa suoritettu ohjelmailtamissa. Nuorisotyötä edistetty myös iltamatilaisuuksissa. Pioneerijärjestöä ei ole paikkakunnalla. Ovat avustaneet ja raporteeranneet sanomalehdille. Väkijuomapahetta vastaan tehty agitatsionia lukemalla kertomuksia iltamissa. Ovat avustaneet naislähetystöä Venäjälle (kysymyksen "onko jäsenistö selvillä mitkä järjestöt ovat muuttuneet työväen vihollisiksi", on raporttiin merkitty **"tietysti",** joka ei selvitä kylliksi. M. North). Vapaus tulee enemmistölle.

Canmoren naisliitton on pitänyt 3 sääntömääräistä ja yhden ylimääräisen kokouksen. Jäseniä liitossa 9. Valinnut 3 ohjelman esittäjää seuraavalle kokoukselle, joka kokouksessa on laulettu työväen laulukirjasta. Päätetty tästä lähtien valita Vapaudelle kirjeenvaihtaja kuukaudeksi kerrallaan. Kokouksiin osanotto ollut tyydyttävä. Edustaja ollut piirikonventsionissa ja hänen raporttinsa hyväksytty sen jälkeen kokouksessa. Sihteeristön kassaan lähetetty $5.00. Liittoparlamenttivaaleja avustettu 5 dollarilla. Ovat yhtyneet C.T.Y.Liittoon.

Bellevuen naisliiton toiminta. Liitto perustettu heinäkuulla 6 jäsenellä, eri kansallisuudesta. Toimineet jäsenmäärän vähyyteen katsoen moitteettomasti. Keskustelleet etupäässä tärkeistä kysymyksistä. pitänyt kokouksensa säännöllisesti 2 kertaa kuussa. Kaikki osallistuneet kokouksiin. Maksavat alussa jäsenmaksua 20 senttiä, kartuttaakseen kassaa. Ovat yhtyneet puolustusliittoon sekä C.T.Y.Liittoon. Kommunistipuolueeseen kuuluu 3 jäsentä, jotka osallistuvat hyvin toimintaan. Ovat osallistunet kahteen The Workerin iltamaan. Keränneet Mercoal lakkolaisille sekä puolustusliitolle. Puolueen järjestämään sotavastaiseen kokoukseen ja Neuvosto-Venäjän puolustukseen osallistuivat 1 p. elok. Raporteeraavat The Western Minerille. Ohjelman suoritus on vielä vaillinaista, mutta alulla ovat siinäkin suhteessa. Olivat ahkeria vaaliaikana rahan keräyksessä (puolueen johdolla), ja muuten tekivät agitatsionia.

Warspiten Waskatenan naisliitolta ei ole tullut raporttia tähän mennessä. Jos lähetätte sen, tulee se liitettäväksi seuraavaan raporttiin. Vähän enempi vilkkautta olisi tarpeen, sillä onhan kiusallista lukea raportteja monien kuukausien perästä.

Sihteeristön puolesta —

Mary North.

* * *

Albertan alueen sihteeristön toiminta 3:men kuun ajalta.

3 virallista kokousta pidetty. Sihteerille annettu oikeus vastata pikaisiin kirjeisiin ilman kokousta näyttämällä kopioa kirjeista. Kirjeiden lukumäärä 3:n kuun ajalla 46. Aiheet: Punaisen päivän kirje kaikille liitoille, Dunblanen naisliiton asioista heidän kanssaan moniin eri kysymyksiin vastattu, kirjoitettu naisliiton päämajaan piirikokouksen kääntäjän hankkimisesta, avioero- ja siviiliavioliittolakien johdosta neuvoja kysytty, mutta ei ole saatu vastausta, että olisi voitu liitoille tiedottaa. Kysytty useita eri kysymyksiä N.L. päämajasta, joihin on saatu vastaukset ja lähetetty kaikille liitoille; Dunblanen naisisastolle kirjoitettu pöytäkirjan mukaan tieja automobiililupakirjakysymyksestä. Vapauteen kirjoitettu piirikirjeitä. Kirjeenvaihtoa liittojen välillä: C.T. Y.L:n säännöt lähetetty. Jäsenmaksuista kirjoitettu. Painatettu Vapaudessa 50 kappaletta raporttikaavakkeita, joita lähetetään naisliitoille joka kolmen kuun kuluttua. Samanlaisia, joten suinkaan syysraporttiin ei naisten päivää j.m.s. tarvitse merkata, sillä sehän on keväällä. Sihteeristö kehoittanut naisliittoja harkitsemaan yleis-canadalaisen konventsionin pitämistä. Kehoitettu viettämään vallankumousjuhlaa marraskuussa. Kirjeenvaihto ollut C.T.Y.Liiton ja Työväen puolustusliiton päävirastojen välillä.

Työväen p.liiton sisäänkirjoitusvero ja CTYL:n jäsenmaksut välittää alussa sihteeristö. Kaikkien naisliittojen osotteet on lähetetty naisliittojen päämajaan ja puolustus-l:n ja C.T.Y:n päämajaan, joten kirjeenvaihto tulee suoraan naisliitoille (ainakin pitäisi tulla) tästä lähtien.

Rahalliset asiat.

Tuloja:

Vanha kassa	$21.80
Waskatenaun naisliitolta	5.00
Canmoren N. liitolta	5.00
Yhteensä	$31.80

Menoja:

Raporttikaavakkeisiin, postikuluihin ja paperiin, kuittikirjaan, pöytä- ja kassakirjoihin yhteensä	$8.42
Kassajäännös	$23.38

Sihteristön puolesta.

Mary North.

Huomautus! — Konventsionista raporteerasin kuten piti, mutta en ole englanninkielisissä lehdissä sitä nähnyt. Työmiehessä oli. Workerista olen kysynyt syytä, miksi sitä ei ole ollut, mutta kirjeeseeni ei ole tullut vastinetta. Tämä siksi, että ette luulle minun laiminlyöntini olevan syynä, kuin ette ole sitä lehdissä nähnet. — M. N.

NAISTEN OSASTO

Kuulumisia Sudburyn naisosaston toiminnasta

Viime kokous oli 27 p. Näytti siltä kuin maanantai olisi mukavampi kokouspäiväksi, kuin keskiviikko, koska emäntiä oli saapunut kolmeenkymmeneen. Oli ikävä asia vain että monen innokkaan toverittaren täytyi olla toisissa kokouksissa, vaan niinhän se tahtoo käydä että toiset tulee kuormitettua liikaa kaikenlaisilla tehtävillä, kun toiset taas pelkäävät ottaa mitään tehtävää. Omasta kokemuksestani tiedän sanoa, että yrittää sitä pitää; kyllä toiset aina opastavat, että tehtävät vähän tulisivat tasapuolisiksi, niin koetetaan ottaa nyt seuraavassa työjaossa tämä huomioon.

Luettiin sihteeristön kokouksen pöytäkirja ja keskusteltiin niistä asioista joita siinä käsiteltiin. Venäjän kolmetoista vuotista vallankumousjuhlaa kehoitettiin avustamaan, vaan meiltä ei oltu pyydetty mitään vielä vaan kaksi toveritarta valittiin kuitenkin tästä ottamaan selvää. Jos on tarpeellista, niin avustetaan ohjelmalla. Sitte yhdeksäs päivä tulee ne jäsenryntäysiltamat ja ehkä silloin saamme kuulla täällä mitä on näillä toverittarilla sanomista jotka ovat käyneet tutustumassa Neuvostomaan oloihin. Minä uskon että silloin kaikki jotka tuntevat minkäänlaista mielenkiintoa maailman mullistuksiin ei voi olla pois tästä tilaisuudesta jota myös toivoo koko osastomme.

Entäs sitte ne puhuja- ja toimitsijakurssit. Tämä on yksi neuvottelukokouksen päättämistä asioista. Näitten pitoajasta kokous oli sitä mieltä, että pidettäisiin keväällä hyvin aikaiseen, ennenkuin tulee maanviljelijöillekään kiireitä. Ja pitopaikasta ilmeni, että Sudbury olisi ehkä keskeisempi. Siis osastomme ehdottaa kurssit pidettäväksi keväällä ja Sudburyssa. Myös ehdotettiin kurssia kolmeviikkoiseksi, koska ennen olleet toverittaret ovat huomanneet että kaksiviikkoa on liian pieni aika oppia tällaisia tehtäviä.

Sihteeristön pöytäkirjasta saimme kuulla viime kesäisen pioneerikoulun meno- ja tulopuolet. Myös aluejuhlien rahallinen raportti. Ja viimeiseksi tuli kysymys, josko on nyt pioneerikoulua, Selveni että sellainen on, vaan lapset ovat valittaneet ettei heillä taas ole ollut opettajia. Tästä samasta asiasta on meille ennemmin huomautettu, ettei sen järjestäminen kuulu naisosastolle. Järjestäminen ei kuulu, vaan lasten lähettäminen sinne, se ainakin kuuluu ja miksi sinne silloin menee lapset värjöttelemään jos ei opettajat katso velvollisuudekseen täyttää ottamaansa tehtävää? Opettajaksi kenen aina toverit valitsevat, pitäisi valinta ainakin sattua luotettuun toveriin, ja jos hän kerran on välinpitämätön, niin näistä koululaisista saamme tietysti samanlaisia laiminlyöjiä, sillä lapset tapaavat ottaa kaiken opikseen.

Tätä kysymystä ehdotettiin vietäväksi puoluekokoukselle ja viejäksi tuli tov. Senja Järvi. Nythän ne asiat oli käsitelty ja lähdettiin pohtimaan taas kotiasioita. — H. R.

Toronto

Työläisnaisten liiton S. osaston työkokous pidettiin 21 p. lokakuuta, paljon olikin asioita, uusia sekä vanhoja. Muun muassa päätti liitto yhtyä puolustusliittoon, suorittaen $5 liittymisveron. Tämän olikin yksi hyvä ja tärkeä edistysaskel. Se on paikka jossa meidän naisten on toimittava, mainittu liitto tarvitsee nykypäivänä rahallista apua paljon enempi kun koskaan ennen, jolloin tuhansittain tovereitamme teljetään vankilatyrmiin. Ja heidän puolustuksensa on meidän taisteluamme. Sitä me voimme avustaa rahallisesti, pitämällä iltamia, y.m. Myöskin päätettiin ruveta levittämään Työläisnaista, naisten omaa lehteä. Lehdelle tilausten kerääjäksi valittiin tov. Lydia Anderson, entinen Toverittaren innokas asiamies. Hän liikkuu ympärillä joka paikassa joten voitte kääntyä hänen puoleensa jos haluatte lehden itsellenne. Siis joka nainen tilaamaan kauan kaivattua omaa lehteä.

Lopuksi päätettiin pitää kekkerit osuusleipomon yläkerrassa. Tilaisuudessa suoritetaan paljon hauskaa ja hyvää ohjelmaa, juodaan kahvia välillä. Tästä illanvietosta karttuvat tulot päätettiin luovuttaa työväen puolustusliitolle. Yhteisen asian eteen kannattaa pitää kekkereitä sekä kannattaa tulla mukaan. Me kun olemme niin halukkaita menemään kekkereihin joita yksilöt pitää, niin eikö silloin kannata mennä näin suuren asian eteen järjestettyihin tilaisuuksiin. Siis joka naistoveri tuokoon miestoverinsa mukanaan ja paljon muita, pitämään hauskaa. Siellä tavataan.

Työläisnaiset viettämään Venäjän vallankumousjuhlaa! Kommunistipuoluen järjestämänä vietetään juhlaa ensi perjantai iltana tämän kuun 7 päivän illalla, kello 8, Don haalilla. Tilaisuudessa on arvokas ja monipuolinen ohjelma. Siis naiset ja miehet rientäkää juhlimaan. — H. H.

Sault Ste. Marie

Luin Vapaudesta että minut on haastettu hiukan piirtelemään Soon palvelustyttöjen nykyisestä toiminnasta. Eihän siitä paljon kirjoittamista ole, kun ei tytöt edes halua tulla kokouksiin eikä sitä kolme tai neljä tyttöä paljon aikaan saa. Mutta on sitä sentään yritetty, vaikka ei siitä mitään näkyvää ole, pitää edes jotakin toimintaa vireillä.

Täällä Soossa näkyy olevan oikein muodissa kirkossa käynti, nimittäin tyttöjen keskuudessa. Pitää sitä saada hengellistä ravintoa kanssa, ruumiillista ei ole kai vielä tarpeeksi, kun tekee tuossa 13 ja 14 tuntia päivässä työtä.

Iltama sentään tuli pidettyä ja onnistui hyvin, vaikka eihän se ohjelma niin ensiluokkaista ollut. Piti ottaa sivultapäin avustajia kappaleeseen, kun tyttöjä oli vähän. Ei siis voinut sen parempaa toivoa kun mitä oli. Yleisöä oli paljon ja kuului se olevan näkemäänsä ja kuulemaansa tyytyväinen. Siitä jo näki, että yleisö antaa sentään meille tytöille kannatustaan, vaikka onkin näin huono aika ettei edes itsellä tahdo leipää olla.

Viime torstaina oli meillä taas ohjelmakokous ja olikin oikein hyvä. Sevi Sohlsten lausui runon, Irene Unelin lauloi. Piti olla muutakin ohjelmaa, mutta tytöt eivät tuoneet. Oli keskustelukysymys, jonka olusti Mrs. Kulmala ja se kuului: Palvelijataryhdistys vaiko joku muu sivullinen liike valvoo parhaiten meidän tyttöjen etua? — Siitä tulikin pitkä keskustelu ja näkyi se kiinnostavan tyttöjä.

Oli meillä taas haaveita vuokrata ensitalveksi huone, jossa tytöt saisivat vapaa-aikansa viettää, ja työttömät tytöt vapaan asunnon itselleen.

Kuinka kauan kestää ennenkuin tytöt tulevat huomaamaan kuinka paljoa parempi olisi jos alkaisivat ajatella vähän omaa etuansa ja liittyisivät yhteen, eivätkä kulkisi kaikkien talutusnuorassa, niinkuin ne täällä näkyvät tekevän.

Marraskuun 13 päivä on taas kokous. Muistakaapas tytöt ja tulkaa oikein joukolla. Älkää loistako poissaolollanne niinkuin viime kokouksessa. — Seuraavaksi kirjeenvaihtajaksi haastan Ida Rossin. — Yksi piioista.

Timmins

Palvelijatarosastossa olemme taasen alkaneet talvitoimintakauden. Osastomme on toiminut kahden vuoden ajan kohtalaisesti. Jäseniä meillä on kovin vähän. Onko palvelijoilla liian hyvät olot, että ei kannata liittyä joukkotoimintaan, taistelemaan parannuksia? Jos koskaan, niin nyt olisi aika yhtyä sillä nyt on siirtolaisuustulva katkaistu, jotenka ei pappikaan voi enään syödä meiltä leipää, kauppaamalla vasta vanhasta maasta tulleita puhumattomia tyttöjä puoli-ilmaiseksi, eikä misiksetkään pääse kerskumaan "puhumaton tyttö tekee halvalla". Nyt meidän on v a a d i t t a v a, ei yksilönä, vaan suurena yhteisjoukkona. Kaikki palvelijat liittykää omaan unioonne.

Marraskuun puolivälissä on meillä suuri jäsenryntäysiltama, silloin kaikki mukaan. Iltama tulee olemaan suorenmoinen, paljon hyvää ja arvokasta ohjelmaa. Kokoukset pidetään joka toinen torstai klo 8 ip. Saapukaa joukolla. — S—nen.

*

Koska olen saanut määräyksen akista tämän paikkakunnan naisten hommista, niin yritän saada jotain kokoon.

Viime kokouksessa, joka pidettiin vk. 16 p. oli emäntiä sentään enempi kuin edellisessä kokouksessa, sillä nyt jokainen tiesi, mikä siitä seuraa jos ei tallustele kokoukseen; ei enempi eikä vähempi kuin risti nimen päälle, joka merkitsee, että on ulkona jäsenkirjoista.

Jäseniäkin liittyi naisosastoomme kaksi, yksi muuttokortilla ja toinen uutena jäsenenä.

Viime kokouksessa päätimme panna toimeen jäsenryntäysiltaman, niin pian kuin saamme haalia, mutta haalin saanti on kovin vaikeaa näin syystoiminnan alettua. Kokousiltammekin on täytynyt tulla uudelleen järjestettäväksi, kun englanninkielen iltakoulu on täytynyt järjestää maanantai-illaksi. Mutta kyllä kai sitä sentään saadaan haalia mekin sen verran, että voidaan aina tarpeenvaatiessa keskustella asioistamme.

Kuolema on vieraillut paikkakunnallamme kovin usein ja mikä ikävintä, on se vienyt vasta parhaassa iässä olevia henkilöitä. Ei ollut kuin viikko väliä kun kannettiin maanpoveen, ensin Isak Laitinen ja sitten Aili Schroederin.

Talvi se taas tekee tuloaan, luntakin on jo sadellut hiukan, joskin sitä juuri tällä kertaa ei ole. Ilmat ovat vielä olleet lauhkeat, joka onkin hyvä asia köyhille.

Haastan seuraavaksi kirjeenvaihtajaksi Sylvia Vintsan. — H—i.

Canmore, Alta.

Sanoin viime kirjeessäni, että päätimme ensimmäisessä n-liiton kokouksessa kuinka pitkäksi aikaa maksamme jäsenmaksut Canadan työläisten yht.liittoon. 16 p. lokak. kokouksessa päätimme maksaa tämän vuoden loppuun, sillä vuoden jamassa voi olla joukkomme suurempi ja olisi aina toivottava että se paisuisi eikä päinvastoin.

Blairmoren naisten nyrkkilehti "Alku" saapui meille ja seuraavana päivänä saapumisensa jälkeen luettiin se toveri Sorsan asunnolla. Kylläpä olikin mieltäylentävää ja virkistävää kun toverit oli niin suurilukuisena kokoontuneet kuuntelemaan, mitä tällä uudella matkailijalla on kerrottavana ja kylläpä sen jutut olikin innostavia, ettei malttanut olla matkaan liittymättä. Vaikka sehän se on lehden tarkoituskin ja meidän velvollisuus, vaikka se viime vuonna lyötiin niin pahasti laimin meillä niinkuin muuallakin. Nyt se lähtee täältä eteenpäin tallustelemaan jonkun päivän levähdettyään ja matkatoverinsa valmistumista odotettuaan päämääräänsä Sylvan Lakelle ja sieltä taas pirteämpänä eteenpäin.

Toivottavaa olisi ja uskottavaakin, että seuraavalla kerralla "Alku" saa täältä Canmorestakin suuremman matkueen mukaansa, sillä se ei ylpeile oppineisuudellaan, siinä uskaltaa heikompikin ajatuksensa ilmaista. Ei sen kirjoittajan tarvitse olla jo oppinut, vaan siinä saa opetella ja kehittää itseään. Eipä niin, etteikö siihen saa oppineemmatkin kirjoittaa. Niinpä toverit ja toverittaret, valmistakaa kirjotuksia, että ovat valmiit kun "Alku" sapuu seuraavan kerran.

Yhteinen illatsu, kaikkien kansallisuuksien, oli 25 p. lokakuuta suomalaisella haalilla Canadan työläisten puolustusliiton hyväksi. Osanotto olisi saanut olla suurempikin, kun ei ollut pakkomaksua sisäänpääsyssäkään, vaan kannettiin kolehti, josta olisi sleviytynyt ken tahansa pienemmälläkin summalla. Suuria uhrauksia nyt kyllä ei voi tehdäkään kun 2—3 päivää viikossa tehdään työtä.

Toverillisin terveisin

Hilda Paavola.

Blairmore, Alta.

Vierailumatkan tänne Blairmoreen tekivät Kimberleyn suomalaiset toverit lokak. 25 p. monilukuisina. Meillä oli iltama S. Järjestön hyväksi. Samana iltana näyteltiin kappale "Hyviä ja huonoja", ja oli hauska nähdä vieraita osanottajia iltamassa. Täältä näet on mennyt niin paljon kansalaisia pois, muualle työtä etsimään ja sen lisäksi huono työaika tekee haittaa ja suoranainen työttömyyskin, ettei riitä edes leipään rahat, mitä sitten huveihin. On tietysti joukossa aina joku joka tahallaan jää pois siinä toivossa että toiminta tyystin kuolisi. Mutta siitä ei ole pelkoa, että toiminta täällä kuolee, vaikka on tosin S. Järjestön toiminta ollut laimeaa kesän ajan. Viimeisessä kokouksessa jo alettiin taas uudella vauhdilla suunnitella toimintaa eteenpäin. Yhdyttiin C.T.Y. Liittoon suomalaisena järjestönä ja valittiin valistuskomitea toimeen y.m. tärkeitä asioita pohdittiin, muun muassa velvoitettiin Colemanissa olevat jäsenet lukemaan keskenään puoluekirja "Oikeistovaara Suomalaisessa Järjestössä", koska Blairmoressa oli se jo luettu ja sen jälkeen kun kaikki ovat lukeneet sen, keskustellaan yhdessä sen johdosta. Kokousten aika säännösteltiin ja johtokunta velvoitettiin parempaan toimintaan.

Joten odottaa sopii, että vaikka onkin pieni joukko, saadaan sentään jotain aikaan. Lisäksi kun ajattelee että puoluetoiminnassa on muita kansallisuuksiakin eikä vaan suomalaisia ja tilanne tulee yhä enempi tuomaan lisää meidän joukkoomme, niin ei ole mitään syytä alakuloisuuteen toimintaan nähden minkään järjestön toiminnassa.

Blairmoren puolueryhmän jäsenet ovat kokoontuneet 2 kertaa kuussa, toisinaan 2 kertaa viikossa, lukemaan "Keskuksesta" Vapauteen lähetettyjä kirjeitä, jotka on leikattu irti. Keskustelu ollut asiallista ja virheitä, mitä on tehty, yritetään korjata vointimme mukaan. Kaikki toiminta tietysti tarvitsee arvostelua ja korjaamista ja sen korjaaminen tapahtuu aina parhaiten jokaisen jäsenen omakohtaisella avustuksella toiminnassa mukana ollen, eikä syrjään jäämällä.

Naisliiton toiminta on viime aikoina pyörinyt aivan vakavissa kysymyksissä, kuten puolustusliitto, Mercoalin lakko, the Western Miner, ja oman paikallisen, melkein työttömän, aseman ympärillä.

Puolustusliiton konferenssiin valitsi naisliitto toveritar Siiri K. Mäen. Kaksi Blairmoren naisliiton jäsentä on mennyt Bellevuen naisliittoon, koska asuvat siellä. Mrs. Lucas (ranskalainen) ja Mrs. H. Olsen myös muuttokortilla. Toveritar Olsen on ollut Blairmoren naisliiton jäsen sen alusta asti ja toiminut hyvin niissä tehtävissä mitä hänelle on annettu. Ja me toivomme hänelle innostusta Bellevuen vasta-alkavassa liitossa, tukemaan ja rohkaisemaan naisia siellä. — Mary North.

Rouyn, Que.

Naisliitto kokouksessaan lokakuun 5 p. valitsi virkailijat seuraavalle toimintakaudelle. Samassa kokouksessa päätettiin myöskin panna keräyslistat liikkeelle Mercoalin lakkolaisten hyväksi. Naisliitto kerää toisella listalla ja toinen lista jäi S. Järjestölle.

Keskustelun alaisena oli kirjallisuusiltamain pito, vaan tämä asia jäi S. Järjestön huoleksi, jos saataisiin huone vuokratuksi tätä tarkotusta varten.

Tämän kuun 19 p:n kokouksessa naisliitto keskusteli ompeluseuran käsitöiden ostamisesta, vaan rahan puutteen vuoksi päätettiin että ruvetaan keräämään kaikenlaista tavaraa stooreista ja yksityisiltä myyjäisiä varten ja jokainen jäsen, naisliiton, Suomalaisen Järjestön ja puolueen, velvoitettiin ripeään toimintaan tämän asian eteenpäin viemiseksi ja ne varat, jotka myyjäisistä saadaan käytetään haalin rakentamiseen.

Työmaa-alat ovat heikontuneet täällä huomattavasti. Viime viikolla "toppasi" Amulet-maini, josta joutui työttömien armeijaan lisää toistasataa ja entuudestaan on työttömiä jo kyllin paljon. Vaan ei silti näytä tovereita huolestuttavan. Vaikka on kova talvi vastassa, niin silti mennään viemään ainoat senttinsä koiratorpparien ylläpitämiseksi. Luulisi olevan jo sen ajan että otetaan huomioon paremmat tilaisuudet. Kun esim. toverit Neil ja Smith olivat puhumassa joku aika sitten ukrainalaisella haalilla, niin kuulijoita ei saapunut kuin joku henkilö. Tällaiset tilaisuudet eivät saisi tulla syrjäytetyiksi, sillä näissä tilaisuuksissa meille selviää työläisten järjestymisen tarpeellisuus.

Palvelustyttöjen kohtalo

Kuinka moni nuori tyttö onkaan joutunut lähtemään kodistaan tai ilman kotia elatustaan etsimään täältä vieraalta maalta. Monet heistä lähtee isän ja äidin hoivaamasta kodista, ymmärtämättä ettei maailma tarjoa hyvää ja kaunista, vaan tilalle pettymystä ja kyyneleitä.

Vielä nykyaikana on paljon miestovereita jotka eivät käsitä kuinka kurja on palvelustyttöjen asema täällä Canadassa. Tytöt saa tehdä pitkiä työpäiviä pienellä palkalla. Miestoverit tämän kaiken lisäksi ovat valmiita viettelemään ja sortamaan tyttöjä, tekemään heidän entisestään kyllin kurjat olosuhteensa vieläkin kurjemmaksi. Minun toivomukseni olisi, että saisimme hereille nukkuvan palvelijataryhdistyksen, niin silloin ei meillä olisi niin paljon aikaa turhaan. Siinä meillä olisi kyllin työtä, koettaessa itsellemme parempia elämän mahdollisuuksia, ja siellä voisimme kehittää ja kasvattaa itseämme luokkatietoiseksi, kerran poistamaan orjan kahleet jotka meitä painaa raskaana taakkana, siksi kunnes olemme niistä vapautuneet. — K. Laken ensikertalainen.

Meadow Portage, Man.

Kesä taas on vaihtunut kylmään syksyyn, joka tuo työläisvanhemmille huolta kuinka päästä perheen kanssa talven yli. Vaikka ei meidän olomme huolehtimalla parane; ainoa keino on järjestäytyminen yhteisrintamaan kapitalisteja vastaan. Järjestöissämme tulisi vallita yhteisymmärrys. Siten voimme kasvattaa ja kehittää itseämme sekä tovereita kunnon taistelijoiksi. Siis yhteistyö on voimaa. Kaikkien työläisnaisten tulisi rientää luokkataisteluriveihin taistelemaan oikeuksia kärsivälle luokalle. Työläisnaisten liiton osasto on pitänyt kokoukset säännöllisesti jokaisen kuukauden ensimäinen keskiviikko. Ohjelmaa olemme suorittaneet joka kokouksessa, etupäässä keskusteluaiheisia. Iltaman päätimme pitää lokakuun 11 päivänä Mercoalin lakkolaisten hyväksi, vaan huono ilma teki iltaman onnistumisen mahdottomaksi, joten emme saaneet kylliksi varoja iltamakulujenkaan peittämiseen.

Toveritervehdyksin — A. Wesa.

Vastaus 9:nnen piirin naissihteeri[...] avoimeen kysymykseen

IDÄN JA LÄNNEN YHDISTÄMISEKSI JA YLEENSÄ [...] JÄRJESTÖTOIMINNAN YHDISTÄMISEKSI YLI CA[...]

Viimeinen piirimme naisten neuvottelukokous kannatti yleisen naisten konferenssin pitämistä, minkä kautta luotaisiin oikea pohja Canadan Työläisnaisten Liiton toiminnalle ja samalla yhtäläinen toiminta naisten järjestöissä yli Canadan, — ei vaan suomalaisten naisten järjestöt, vaan kaikki kansallisuudet lukuun otettuna emme näe muuta keinoa asian edistämiseksi, kuin yleinen naisten konferenssin pito.

Myöskin olisi saatava naisdepartementtiin sellainen yleissihteeri, joka olisi kirjeiden kautta kosketuksissa yli Canadan jokaisen piirin naissihteeristön kanssa. Meillä on naisten päämajassa yleissihteeri, vaan kuitenkin ilmenee 9 piirin sihteeristön avoimessa kirjeessä, ettei saa vastausta kirjeisiin. Meillä oli samaten ensin sihteeristön kirjeenvaihto, että emme saaneet vastausta kirjeisiimme kun kysyimme ohjeita toimintaan. Kirjoitimme jo kaksi kirjettä, vaan emme saaneet vastausta. Kolmannen kirjeen rekisteerautimme, ja sen jälkeen on meidän kirjeet vastattu. On kuitenkin mielestämme ikävä ilmiö se, että pitää suorastaan pakoittaa ylempiä orgaaneja kirjeenvaihtoon, joka pitäisi olla niin, että jokainen sihteeristö saisi ohjeita samalla tavalla ja ne taas jokainen pitäisivät huolen piirissään tiedon välittämisestä; niin pysyisimme aina terveellä kommunistisella luokkapohjalla. Monia muita tärkeitä kysymyksiä ilmenee, jotka parhaiten voisi ratkaista yleinen naisten konferenssi ja poistuisi niistä se käsitys että ne ovat vaan suomalaisten siirtolaisten hommaa eikä muuta. Sillä jos kerran yleinen naisten konferenssi saadaan Canadassa, on sen kautta koetettava vaikuttaa yhä enemmän ja enemmän kaikkiin kansallisuuksiin kuuluvien naisten järjestötoiminnan alkamiseksi, eikä vaan suomalaisten.

Mahdollisesti nyt, kun naislähetystö palaa Neuvostoliitosta ja kiertävät ympäri Canadan, selostaen naisten toiminnasta, mitä se on Venäjällä, jossa on [...] valta, saadaan heidän a[...] ohjauksellaan enemmän [...] eri kansallisuuksiin näh[...] läisnaisten Liiton toimi[...] tämiseksi, vaan kuitenkin [...] minnan yhtäläistyttämisek[...] tävä naisten konferens[...] kautta luodaan yhä laje[...] näisyys työläisnaisten kok[...] käsittävässä toiminnassa, [...] maan työläisten elinehtoj[...] lesta ja olemaan osa [...] ta, joka kukistaa kapitalist[...] jestelmän ja luo tilalle työ[...] savallan. Tämä täytyy o[...] muksena naisten toiminn[...] nen kuin se on tarkoitu[...] taavaa.

Suomalaisen naisten le[...] rustaminen Canadaan [...] män kannatuksen viime[...] rimme naisten neuvottel[...] sessa, jos ei Toveritar sa[...] paa Canadaan. Asian edi[...] jätettiin sihteeristölle. V[...] ka on tieto, että Työlä[...] nyt pääsee tulemaan C[...] niin ehkä se tavallaan ko[...] malaisten naisten lehden [...] Kuitenkaan emme tiedä v[...] kuinka kauan lehti saa t[...] nadaan, joten ei olisi sop[...] naan haudata tätäkään a[...] jäädä vielä varttomaan ja [...] koettaa kehottaa että työl[...] kehittäisivät itseään kirjo[...] ajatuksiaan lehtiin. Ja [...] meillä Vapaudessa sivu jo [...] ko käytettävänä, että voi[...] joittaa siihen, ne jotka ei[...] joita Työläisnaiseen. S[...] Women Worker rupeaa ilme[...] on hyvä, vaan suomalaist[...] ten lehden tarvetta se e[...] syystä, että on niin vähä[...] sia jotka voivat lukea en[...] kieltä. Kuitenkin on mei[...] malaisten naisten velvolli[...] hallisesti avustaa ja tukea [...] Workeria, että se voisi r[...] mestymään säännöllisesti [...] dassa.

Toverillisesti, Pohjois-[...] piirin sihteeristön puolesta:

H. [...]

Pottsville, Ont.

Meidän naisosastolla on ollut kokoukset kesän aikaan vain kerran kuussa työkokous, vaan nyt taas päätimme alkaa myöskin ohjelmakokousten pidon, joten nyt on taas säännöllisesti kaksi kertaa kuussa kokoukset, joka kuun ensimäinen ja kolmas keskiviikko. Nyrkkilehteä alamme taas toimittaa kerta kuussa ja valittiin toimittajat ensimäiselle lehdelle. Meillä tosin on kovin vähän naisia osastossa ja niistäkin harvat ovat ottaneet asiakseen edes yrittääkään kirjoittaa, ja ompa usealla hyvinkin vaikeita esteitäkin siihen, kuten kirjoitustaidon puute ja kaikenlaiset raskaat elämänhuolet. Vaan yritetään kuitenkin. Oli myöskin opintokerhon henkiin herättämisestä keskustelua, vaan tämä jätettiin seuraavaan kokoukseen. Venäjän vallankumousmuisto-numeroon onnittelun lähettämisestä keskustelimme, vaan emme katsoneet voivamme lähettää, kun ei tahdo olla rahaa. Kirjoitusten lähettäminen tähän numeroon jäi myöskin siihen, että lähetetään, jos ensimäisessä Nyrkissä on sopivia.

Seuraava kokous on ma[...] 5 p. kello 1 ip. Niemell[...] tulkaapa kaikki naiset ko[...] nekin jotka eivät ole o[...] Tulkaa ja liittykää jouk[...] Sillä luokkataistelu kutsuu [...] mukaan.

Seuraavaksi haastan [...] maan Agda Santaharjun. [...]

TULLOS JOUK[...]

Tule liittoomme työläisy[...]
tule kanssamme toimintaa[...]
siskoina, veljinä, yhdessä [...]
elonaarteiden hankintaan.

Ei peljätä turhia vaaroja, [...]
kun joukkona kuljetaan [...]
ei pilkkasanat tee haavoja [...]
ne herättää sääliä vaan.

Siis rivihin sisko, ken lie[...]
tää aika sen kutsun soi,
ja kutsu on ehkäpä kaun[...]
jos kuulet — siskoni oi!

'EI OLE HELPPOA KENELLÄKÄÄN'

NUOREN TALOUSAPULAISEN ENSIMÄISEN VIIKON KOKE[...] CANADALAISESSA PALVELUSPAIKASSAAN

Muuan skandinavialainen Canadaan muuttanut palvelijatar kertoo: Minä tulin sunnuntaina Torontoon. Maanantaina oli minulla paikka — yksinpalvelijaksi neljän hengen perheeseen. Olin ottanut paikan nimenomaan huomauttaen, etten koskaan ennen ollut nähnyt canadalaista ruokaa, vielä vähemmin pystyisin valmistamaan sitä, sekä että olin lukenut englantia koulussa, mutta en osannut puhua sitä.

Tulin taloon maanantaina klo 4.30. Rouva näytti minulle ylimmässä kerroksessa olevan huoneeni ja pyysi minun järjestämään tavarani, pukeutumaan talousasuuni sekä olemaan keittiössä klo 5.15. Kun tulin sinne alkoi kurjuus. Rouva seisoi keittiössä ja piti esitelmän päivällisestä mitä hienoimmalla Canadan englannilla. Koko jutusta ymmärsin vain sen, että hän itse menisi ulos ja kaiken tuli olla valmiina hänen palatessaan. Minä rohkenin pyytää häntä sanomaan kaiken uudelleen vielä kerran ja hitaasti. Sain muutamia kärsimättömiä silmäyksiä, mutta sitten hän sai minut ymmärtämään: kuoria perunat, keittää ne, kattaa pöytä niin ja niin, no, itsehän näette mitä siinä tarvitaan. Kyllä, minä kiitän. Minä, joka en vielä milloinkaan ollut nähnyt katettua pöytää Canadassa! Se ei auttanut yhtään. Minä katoin. Eipä ollut rouva juuri tyytyväinen minuun, kun palasi. Hän sai kattaa pöydän aivan uudelleen, mutta minun mielestäni se oli hänelle aivan oikein. Perunakattilassa kiehui vesi kuiviin, perunat paloivat, niin että koko huoneisto tuoksui. Siitä vasta sain! Mutta minun mielestäni se oli ma[...] sillä enhän miten voinut [...] laa, ja rouva oli jo kotona [...] kattilan vieressä, kun s[...] Kun minä illalla klo 9 [...] huoneeseeni korvissani [...] kaikkien määräysten h[...] aamiaisesta ja siivouksesta [...] tutusten tämän päivän e[...] tä ja rouvan kaikki vihai[...] elävästi mielessäni, kadun [...] että ollenkaan olin ottanut [...]

Niin heräsin seuraavana [...] nähtyäni yön pitkän p[...] palaneista perunoista ja [...] jota en ymmärtänyt. Olin [...] työssä klo 7, herätin nei[...] tarjosin hänelle aamiaisen [...] siivosin kolme huonetta j[...] ja tarjosin aamiaisen to[...] gelle klo 8.30. Aamiaisesta [...] käskettiin minut pesemään [...] kylpyhuone ja senjälkeen [...] maan pesutupaan, sillä [...] pesu oli määrätty siksi p[...] ollut siinä uskossa, että [...] pestään Canadassa [...] Rouva sanoi: "Tiedätte [...] täällä pestään vaatteet?" [...] "En ole koskaan nähnyt [...] laista pyykinpesua." Sii[...] olisi pitänyt sanoa. Sii[...] sellaisia katseita, että he[...] lisäämään: "Niin, kai [...] samoin kuin kotimaassa[...] hen hän oli tyytyväinen [...] nin pesutupaan. Siellä [...] käänlaisia pesukoneita [...] ni pesulaudan ja pesin [...] seita tunteja, niin että [...] ja sormet oli monin p[...] tomat. Kun tulin keitti[...] oli pestävä astiat [...]

oura oli alentunut valmista-
selleen ja toiselle neidelstä
en ollut nähnyt ruokaa sinä
lukuunottamatta kupillista
ja kahta voileipää klo 7.30
, sitten oli kiiresti riisut-
mupäiväasu ja pukeuduttava
kuntoon sekä alettava sillit-
hengen edestä. Ehdin saadu
suureksi tyytymättömyydeks
ista osaa vaatia!), kun pit
laittamaan päivällistä. Rou-
käskenyt minun valmista-
cream-kastikkeen perunain
inä kysyin, miten se teh-
silloin hän tuli aivan epätoi-
ja sanoi, että hänen itsensä
aan laitettava se. Sanoi niin,
os vähäisen tyyntymään, tuli
ja paistoi perunat tavalli-
paan. Minä ajattelin kysyä
", mutta en uskaltanut. Klo
mmin jälleen huoneeseeni
en koko päivän työn jälkeen
sitä mieltä, että totisesti an-
35 dollarin kuukausipalkkani.
avana päivänä — keskiviik-
piti minulla olla vapaata
jälkeen. Olin työssä klo 7
kuin orja ja iloitsin etukä-
n alkavasta vapaudesta. Mut-
se ollut niinkään helposti
tavissa! Sain käskyn pestä
sylpyhuonetta, tarjoiluhuo-
kine käytävineen, keittiön ja
Luulin kuulleeni rouvan sa-
lotain "wall"ista, niinpä ky-
tikö pestä myöskin keittiön
n.e. "Tietysti", vastasi hän
skenkertaisesti ja meni ulos.
nä nyt olin vapaapäivänäni.
ylpyhuonetta, keittiö, edelli-
ivältä jääneen pesun sillitys
hin valmistus. Tein työtä
i piiska viuhunut selässäni,
nun oli kuin olkia päässäni
an postini ja tapaamaan ...
Klo 4 olin todellakin mat-
mille teilleni, mutta väsyneenä
kauhean väsyneenä.
ivana päivänä — torstaina
elin, että nyt varmaan oli-
sikin aikaa loppuneet edel-
äivän ylimääräiset karkeis-
utta vieläkös! Nyt seurasi

suursiivous 2:ssa ja 3:ssa kerroksessa ja toiselle s. 7 huoneen suursiivous, ja lisäksi kaikki tavalliset päiväaskareet, alimman kerroksen siivoaminen ja ruoanlaitto: aamiainen, lunch ja päivällinen sekä sitä paitsi hopeain ja messingin kiilloitus toisessa ja kolmannessa kerroksessa. Kello 9 olin vihdoin selvinnyt kaikesta.

Perjantaina oli minun suoritettava suursiivous alimmassa kerroksessa, siis kolme huonetta ja sitten kiillotettava sellaiset määrät n.k. hopeaa ja messinkiä etten ikinä ollut edes kuvitellut yhteen kotiin mahtuvan niin paljon sen lajin tavaroita. Sitä muuten mitä ne täällä nimittävät hopeaksi, emme me kotona rohkenisi sanoa niin hienolla nimellä, sillä eivät ne nimeä "hopea"-tavarat liene nähneet paljonkaan hopeaa syntyessään. Kaikki on kiillotettava kerran viikossa.

Lauantaina sain valmistaa päivällisen 7 henkilölle (minulle ilmoitettiin, että joka sunnuntai olisi päivällisillä oleva 7 henkeä klo 2.30) Kello viideltä olin vapaa, mutta niin väsynyt viikon työstä, että ensin vain makasin vuoteessani kivistävin käsin ja jaloin ja koetin selvitellä itselleni, jaksaisinko kamppailla edelleen tällä tavoin tai sanoisinko heti irti itseni. Sitten menin ulos, kävelin hieman ja päätin olla lannistumatta niin pian, vaan yrittää viikon lisää.

Nyt olen yrittänyt viikon lisäksi viikon, joka on vielä ylittänyt edellisensä julmuudessaan. Paitsi sitä, että kaikki karkeistyöt olivat kuin edellisellä viikolla, oli toisella [illegible] ystävätär vieraanansa viikon, ja sitten viikon lopulla tuli kaksi herran sisarta kimpsuineen kampsuineen. Siitä tuli seitsemän hengen talous.

Sanoin itseni irti toissapäivänä. Olen saanut kyllikseni tästä paikasta. Olen raatanut kuin orja ja tarvitsen lepoa. Sitten — kun minusta on jälleen tullut ihminen — yritän jotain uutta. Mutta yksinpalvelijaksi canadalaiseen 7 hengen perheeseen en ikinä mene. — (Husmodern.)

äs muistelma v:lta 1918

n on kirjoitettu muistelmia
n teurastuksen ajoilta Suo-
v. 1918. On jo yleisesti
se hirvittävän raakamai-
ullinen kohtelu, mitä val-
"sivistyneet" harjoittivat
a punaisia kohtaan.
joku aika sitten eräästä te-
kirjoituksen, missä ku-
miten valkosotilas jakoi
ruoka-annoksensa nälkäisil-
vangeille, kyynelsilmin kat-
vankiraukkoja. Kirjoitus
ten hyvin sovittavaan sä-
aditta, tietenkin tarkoituk-
mätä sellaisen lukijan sil-
ka ei ole täysin tietoinen
harjoittamasta julmuu-
kä omistavan luokan kos-
ta. Kirjoitus oli erään
porvariluokkaan kuulu-
kilön kirjoittama.
a kokemuksestani voin sa-
ä en ole tavannut ainoa-
valkoista sotilasta eli var-
lla olisi ollut vähääkään
siä tunteita punavankia
Lukija voi itse päättää
sta lyhyesti kuvatusta
astani.
uhansien muiden toverieni
T:reen vankileirillä, suljet-
piikkilanka-aitojen sisälle.
kuukauden nälkäkuurin
olimme muuttuneet vaivoin
si luurangoiksi. Jätän ku-
a sen kohtelun minkä
osaksemme T:reen vanki-
Sen suhteen koetan ku-
oamme Kruunupyyn van-
ssa, minne osa meistä
.
uun alussa eräänä päivänä
in meille, että jos haluk-
tijöitä ilmoittautuu, niin
miehiä Tornioon, korjaa-
koutunutta rautatiesiltaa.
vankileirillä olivat siksi
että muutoksen minkälai-
nsa ei olisi luullut niitä
pahentavan, sentähden
minäkin lähteä. Yhtenä
lähtööni oli vielä toivo
arkuun. Ruotsin puolelle,
ttäin saisi sellaisen tilai-
.
kauniina kesäisenä yönä
ietiin vahvasti vartioituna
alle. Koko vankijoukko
in parisataa miestä. Mon-
täsärkevää kohtausta sai
un vankien omaiset olivat
katsomaan rakkaimpiaan.
, mistä olivatkin saaneet
eidän lähtömme. He yritti-
lla hankkimiaan ruokapa-
a omaisilleen, vaan kiro-
kiväärinperällä tyrkkien
estivät sen. Kuuluipa
ukauksiakin.
sullottiin niin sanottui-
kävaunuihin, vartijoiden
kummallekin ovelle.
kesti puolivuorokautta.
, tilanahtaus, jano ja
kivät matkan sietämättö-
Usealle asemalle oli ke-
väkeä myöhäisestä yös-
atta, mukanaan varta vas-
tuja pieniä voileipiä, tu-
y.m. tarkoituksella jakaa
geille, mutta epäinhimil-
ijat eivät sallineet sitä.
assa pysähtyi junamme.
mme kuulla että meidät
kin Kruunupyyn vanki-
. Ilman levähdystä, ruo-
mattakaan, meidät kule-
useampien peninkulmien

päähän Kruunupyyn asemalta Siipyyn kylään.

Matkamme oli taaskin täynnä kärsimyksiä. Hitaasti laahustaen kulki tuo surullinen kulkue kauniiden viljavainioiden ja maisemien ohi. Useat uupuivat näääntyneinä tielle, josta heidät oli pakko korjata hevosten rattaille. Vihdoinkin pääsimme perille, Skudnappa-nimiseen taloon, joka sijaitsi yksinäisellä paikalla, viiden kilometrin päässä lähimmästä kylästä.

Asunnoksemme oli siellä laadittu pimeä, nokinen riihipahanen, osa sijoitettiin riihen päässä olevaan latoon. Keittiö sijaitsi talon saunan eteisessä, josta sitten saimme pari kertaa päivässä hakea tuota surullisen kuuluisaa "plunkkia", soppaa, keitetty kuivatuista ja täysin pilaantuneista juurikasvista.

Seuraavana päivänä meidät jaotettiin 6 ja 8 miehisiin ryhmiin, kullakin ryhmällä ollen oma vartijansa, sekä vietiin suurelle suolle kaivamaan isoa valtaojaa.

Suon omistivat useat talolliset yhteisesti. Heillä oli mainio tilaisuus kuivattaa ilmaiseksi hyvää viljelysmaata itselleen, nälkäisten vankien kustannuksella.

Työtä tehtiin kymmenen tuntia päivässä. Horjuen ja kompastellen vangit heittivät vetelää savivelliä työntökärryille, toisten työntäessä kärryjä liukkaita lankkuja myöten, myöskin kaatuen ja kompastellen. Sattui usein että joku jäi kiinni sitkeään saveen pääsemättä omin voimin pois, auttamaan menneiden joutuessa samaan satimeen. Vartijat tulivat sitten heidät pelastamaan, repien ja riuhtoen heidät ylös, kirouksien sekä ivanaurun kanssa.

Vankien heikkoudesta huolimatta lyöminen kuului päiväjärjestykseen. Eräs vartijoista (hän kuului olleen suuren talon isäntä) kunnostautui erittäin vankien pieksämisessä. Aamulla suolle tultuamme hän ensi tehtäväkseen vääns' nuoren koivun vesasta vankan ruoskan, kulkien vankijoukossa hän armotta iski jokaista ken vaan vähääkään oikaisi selkäänsä työnsä lomassa.

Ei koskaan mene mielestäni pois ne kauniit kesäiset päivät, kun aurinko paahtoi lämpimästi, raukaisten nälkäisen, väsyneen ruumiin, jalkojen tuntuessa lyijynraskailta, ollen turvoksissa polviin saakka. En myöskään voi elämässäni tukehduttaa sitä vihaa mitä silloin tunsin ja mikä syöpyi syvälle mieleeni tätä nurinkurista järjestelmää kohtaan.

Sairasten hoitoa ei ollut ollenkaan, jos jäi työstä pois sairauden tähden, oli varma nälkäkuolema edessä, sillä sairaille ei annettu kuin puoli annosta siitä ruokapahasesta, mikä työntekijöille, jos nimittäin sitä voi ruoaksi sanoa. Muuten voin hyvällä syyllä sanoa, että olimme kaikki sairaita, eikä ihmekään, sillä olimmehan jo kuukausia eläneet mitä epäinhimillisimmissä oloissa. Kuolevaisuus olikin hyvin suuri vankien keskuudessa, pari miestä oli vakituisesti kulettamassa ruumiita hautaan.

Mainitsen seuraavan kuvaavan tapauksen. Eräänä helteisenä päivänä eräs vanki oli kuollut riihen seinustalle. Oli työhönlähdön aika. Vartiapäällikkö, huomattuaan miehen makaavan siellä, meni hänen luokseen ja potkaisten kuollutta hän karjasi: "Etkö sinä pääse siitä ylös työhön, sitten on perkele ettei sinulle lakia löydy!" (Se olikin hänen mielilauseitaan.) Huomattuaan miehen kuolleeksi hän tuli hieman nolon näköiseksi, vaan alkoi taas purkamaan vihaansa vielä eläviä oleviin haamuihin, kiroten ja kiväärinperällä kolhien.

Oltuamme muutamia päiviä työssä, huomattiin nimihuudossa että kaksi vankia oli poissa. Jotkut vangeista selittivät päällikölle, että he olivat sanoneet menevänsä kylästä ruokaa pyytämään. Siitä nousi suuri hälinä, useita vartijoita lähetettiin karkureita etsimään ja seuraavana päivänä he saapuivat mukanaan vangit, joiden kädet olivat lujasti köytetty selän taakse. Vartijapäällikkö sanoi, että miehet lähetetään ammuttaviksi ja luulen, että niin kävikin, sillä en nähnyt mainittuja vankeja sen jälkeen.

Paikkakunnan asukkaat, jotka olivat poikkeuksetta suomenruotsalaisia, kävivät useasti vankeja katsomassa, vaan heissä ei ollut ihmisyyttä enempää kuin vartijoissakaan. Ivaten ja pilkaten he katselivat meitä, kuin ulkomaan eläimiä. Myönnän, että olimmekin sylliä nokisia ja likaisia, sillä kunnollisesti peseytyä emme saaneet koko kahden kuukauden aikana. Lisäksi olivat vaatteemmekin repaleina, usealta puuttuen aivan välttämättömimmätkin pukineet. Leipää, voita, tupakkia y.m. tavaraa he kyllä toivat kaupalle, vaan ne olivat niin satumaisissa hinnoissa, että harva pystyi mitään ostamaan. Ken oli vielä saanut kelloa, kengät eli muuta tavaraa säilymään, hän vaihtoi sen pariin suupalaan leipää eli muutamaan sa-rukkeeseen.

Satuin saamaan kotoa parisataa markkaa rahaa, vaan en saanut sillä rahalla edes yhtä kertaa nälkääni tyydytetyksi. Vaatteeni ja kenkäni vaihdoin ruokaan, vaihdoinpa ruokaan alusvaatteenikin.

Näinpä kerran erään vangeista syövän kyykäärmeenkin. Vartijat olivat suolle tappaneet isokokoisen kyykäärmeen. Yksi vangeista pyysi sitä itselleen, johon vartijat nauraen suostuivat. Päästyämme riihen edustalle vankirukka paistoi raaliin tulella ja valmiiksi saatuaan alkoi aterioimaan. Hän haukkasi siitä kuin makkaraa, kastaen välillä sillinsuolaveteen, toisten vankien ympärillä nälkäisinä katsellessa. Tuosta tapauksesta saimmekin sitten nimen "käärmeensyöjäsakki", sillä mainittu vanki oli ryhmäämme kuuluva.

Kuvaavana tapauksena kerron seuraavan:

Kerran oli kaksi vartijoista asettunut matalan heinäladon katolle, joka oli aivan työpaikan ääressä. Nuori, seitsemän- eli kahdeksantoista vuotias nuorukainen työskenteli ladon lähettyvillä. Tavalla eli toisella hän herätti vartijoiden huomiota. He alkoivat heittelemään häntä puupalasilla sekä syljeskellä hänen päälleen. Vanki koetti kärsivällisesti kestää kaikki, vaan vihdoin hän kysyi heiltä: "Minkätähden ette anna minun olla rauhassa?" Sen enempää ei tarvittu. — "Vai sinä perkele alat vastustamaan, kyllä minä sinut opetan!" ärjyi toinen vartijoista, johon toinen lisäsi: "Ammu se saatana!" Samassa kuului kiväärinlaukaus. Nuorukainen heilautti kerran käsiään ilmassa, suistuen savilietteeseen, pää kiväärinkuulan lävistämänä. Vartijat laskeutuivat nauresellen alas ladon katolta, paikalle kerääntyen toisiakin vartijoita. Toinen ladon katolla olleista vartijoista potkasi ammuttua sanoen: "Katos pirua kun sai sydänhalvauksen." Toisen lisätessä: 'Pelästyksestä kuoli vietävä.'

Voinee hyvin arvata, minkälaisen vaikutuksen tuollaiset näytelmät tekivät vankijoukkoon, tietäessään olevansa aivan noiden petojen mielivallan alaisena, kaukana sydänmaalla.

Ammuttu nuorukainen virui samassa paikassa toista vuorokautta, ennenkuin siirrettiin pois. Luultavasti pidettiin kauhuna toisille.

Huvittavana seikkana voinee pitää sielunasioista huolenpitämisen. Eräs [illegible] nimittäin [illegible] paukutteli sunnuntaisin talon pihamalle oli pakko mennä "Jumalanpalvelukseen", johon tilaisuuteen [illegible] palvelusväkensä. [illegible] oli vartijapäällikön lause, kun hän komensi vastahakoisia vankeja menemään tuohon "hartaushetkeen". Mentävähän sinne oli, vaan olihan varma, että ne siemenet lankesivat kivikkoon. Pääsisältönä ukkelin saarnoissa olikin ainoastaan punikkien hävittäminen. Torkkuen ja toiset nukkuen [illegible] vangit aikaansa noissa "kirkonmenoissa".

Syyspuolella kesää, vähä ennen poispääsyämme, tulivat uudet vartijat meille. Kaksi heistä oli olleet punaisten riveissä. Tavalla eli toisella he olivat onnistuneet säilyttämään itsensä vangiksi joutumasta, mutta olivat sen jälkeen [illegible] kutsunnan kautta valkoisten armeijaan. Vankien kohtelu [illegible] vartijapäällikölle, [illegible] sen lopettamista. Menivätpä kerran niin pitkälle, että [illegible] yöllä olivat he rikkoneet lahon aitan seinän ja lähteneet omille teilleen. En tiedä, joutuivatko sen jälkeen kiinni ja rangaistaviksi.

Vihdoinkin tuli tieto, että meidät siirretään takaisin T:reen vankileirille ja sieltä kotiin. Aamulla varhain lähdettiin liikkeelle. Vähän oli supistunut joukkomme, enempi kuin kolmas osa oli päässyt "vapaaksi", pääasiassa ikuisesti vapaaksi. Monta leskeä ja orpoa, isää ja äitiä jäi itkemään.

Olimme vaunuun, vaan vieläkin [illegible] tulla retkellämme. Niinkuin tullessa, meidät sullottiin tavaravaunuihin ja juna lähti kolisten ja nykien liikkeelle.

Odotimme T:lle pääsyämme, että siellä pääsisimme syömään ja saunaan, vaan sielläkin oli pirullinen taito kiusata kaikella tavalla. Pelastukseksi, syömättöminä ja matkasta uupuneina meidät ajettiin kirkkoon, ei oikeaan kirkkoon, vaan sellaiseen kappeliin, joka sijaitsi hautausmaan keskellä. Siellä meidät pakotettiin kuulla kunniamme lahtaripapilta ja [illegible] seiseksi ja vannoin mielessäni [illegible] vapaasta tahdostani.

Tämän lyhyesti kirjoitetun muistelmani tarkoitus on, että meillä vallankumouksen tietä kulkevilla [illegible] taistelemaan, siksi kunnes tuo mädännyt järjestelmä ja piiskureineen [illegible].

Arthur K.

Lapua ja lapualaisuus

Fascistisessa Suomessa on Lapuan ja lapualaisuus porvarillisten keskuudessa nykyisin korkeassa kurssissa. Työläisten keskuudessa sitävastoin suhtaannutaan lapualaisuuteen syvällä inholla ja suuttumuksella. Lapualaisten harjoittama törkeä mielivalta työväenluokkaa vastaan tulee nostattamaan Suomen proletariaatin sitkeään ja päättäväiseen taisteluun koko fascistisen valtakomennon tuhoamiseksi.

Lapualla istuu maan toinen hallitus, tyrannisoiden ja terrorisoiden maata, sekä johtaa lapualaisten hulluutta. Virallinen hallitus on vain kalpea varjo lapualaisen hallituksen rinnalla, polvistuen presidentteineen, ministereineen ja eduskuntineen sen edessä.

Lapualaisen hulinaliikkeen toimeenpanevassa hallinnossa istuvat kolat, herttuat ja kareikset. Kun juoppohullut, rutivanhoilliset pappiskorpit ja mustat körttiläiset johtavat liikettä, niin ei voida odottaa moraalin ja porvarillisenkaan ihmisyyden tuntemista moisella kokoonpanolla. Lapuan liikkeen laajennettuun valtuuskuntaan kuuluvat suurkulakkien, pankki- ja teollisuuskapitalistien edustajat, Ralf Haarlasta aina rikkurikenraali Martti Pihkalaan saakka.

Lapuan liike ja lapualaisuus sai sytykkeensä puukkojunkkarien synnyinseudulta Etelä-Pohjanmaalta. Körttiläisyys, omankäden oikeus, viina, puukko ja murhat ovat kautta vuosisatojen kuuluneet Etelä-Pohjanmaan lakeuksien talonpoikaisväestön jokapäiväisiin elämäntapoihin. Kautta maan ovat Etelä-Pohjanmaan "häjyt" kyläkuntatappeluineen tunnetut. Kautta aikojen ovat Lapua, Härmä ja Kauhava olleet rikollisuuden ja hulikaanismin saastuttamat. Ei siis ihme, jos alueilla, missä "Härmän veri ei vapise, eikä Kauhavan puukko ruostu", fascistinen hulikanismi löysi viljelysmaan temmellyskentänsä.

Lapua, Härmä ja Kauhava y.m. Etelä-Pohjanmaan kunnat ovat muussakin suhteessa viimeisen kymmenen vuoden aikana niittäneet ruokottomuuden laakereita. Puhumattakaan Etelä-Pohjanmaan körttiläiskaartien temmellyksestä ja työläisten kohdistetusta murhaamisesta v. 1918 luokkasodassa, löydämme nämät "lakeuksien miehet" jatkuvasti murtamassa työläisten oikeutettuja palkkataisteluita. Kymmentuhansin joukoin värväsi Kosola eri vuosien aikana miehiään häpeällisimpään ammattiin, rikkurin ammattiin, josta Yrjö Mäkelin-vainaja jo aikoinaan kirjoitti, että "ennen suudelma hevosvarkaalle, kuin katsettakaan lakonrikkurin päälle". Viime syksynä alkoi lapualaisuus ilmetä kaikessa ruokottomuudessaan. Vuosi sitten oli tämän kirjoittajalla tilaisuus käydä eräässä ammatillisessa valistustilaisuudessa Lapualla. Tällöin jo tapahtui, että oppikoulun oppilaat tavattiin repimästä työväestön kokousilmoituksia. Asiasta tehtiin ilmoitus koulun johtajattarelle, fascistiliikkeessä usein mainitulle Hilja Riipiselle. Kuten oli odotettavissa, hän ei rangaissut oppilashulikaanejaan, vaan päinvastoin antoi niille kannatuksensa, koska heidät tavattiin pian uudestaan uusissa konnantöissä.

Eräässä matkustajakodissa Lapuan aseman läheisyydessä sain nähdä sen pienen vinttihuoneen. Mokomaa yötä en ole koskaan viettänyt. Humalaiset pussihousuiset nuorukaiset meluisivat yön kuin villit eläimet. Ampuma-aseita käsiteltiin, murhista puhuttiin. Kaipa nämä miehet olivat kerääntyneet tuon raskotelmin "kommunismia maasta hävittämään". Kristillis-siveellistäin maallinen "kansanliike" oli alkamassa. Maakunnan urhot varustautuivat villiin hyökkäykseen "isänmaan" puolesta, kommunismia vastaan.

Vain muutamia päiviä tämän jälkeen hyökkäisivät hurjimukset opintopäivilleen kerääntyneiden nuorten työläisten kimppuun Lapuan asemalla ja työväentalolla. Avoin sodanjulistus maan vallankumouksellisen työväenluokan nujertamiseksi heitettiin näillä työläisnuorten opintopäivillä. Raaka väkivalta, hulikanismi ja eläimellisyys puhkesi sanoista tekoihin. Etelä-Pohjanmaan "häjyjen" hulikanimaiset sankariteot, oli nyt uusittava ja saatava piirretyiksi valkoisen Suomen verisille historianlehdille.

Kun sitten myöhemmin jouduin lapualaisroistojen kyydittäväksi, niin omassa nahassani sain tuntea sen ylistetyn kultturillisuuden, joka fascisteja kannusti nousemaan mielettömään taisteluun "kommunismin kukistamiseksi". Ruokottomimpia hulikaaneja tuskin voi mistään löytää, kuin mitä ovat Suomen fascistit. Kaikki raa'an hulikanismin perusominaisuudet ovat ruumiillistuneet noihin petoihin.

* * *

Lapuan liikkeen takana ovat suurkapitalismiryhmät. Liikkeen verhoksi on vedetty muka talonpoikaisto. Sen turvin ja sen nimessä suurpääoman omistajat ja kulakit pystyttävät fascistisen diktatuurinsa. Lapuan talonpoikaismiehet ovat vain pelkkiä pelinappuloita suurpääoman omistajain käsissä. Työnantajakapitalistit olivat yksin voimattomia taistelemaan voimistuvaa vallankumouksellista työväestöä vastaan. Tarvittiin apua riistopyyteiden turvaamiseksi ja lujittamiseksi ja tätä apua oli saatavissa Etelä-Pohjanmaan körttiläisen talonpoikaisväestön keskuudesta.

Yleismaailmallisen taloudellisen kriisin kohdatessa kapitalistista Suomea ja sen vähäistä teollisuutta, kohdisti kapitalismi kaiken raivonsa työväenluokkaan, yrittäen siirtää pulan syyt ja seuraukset sen niskoille. Työväenluokan voimakkaaksi kehittynyt poliittinen, ammatillinen ja valistuksellinen toiminta oli saatava tukahdetuksi keinolla millä tahansa. Ja kun sosialifascistit tukivat lahtarien työväenluokkaan kohdistamaa vainoa ja opportunistit sisältä päin hajoittivat työväenluokan vallankumouksellista rintamaa, niin kapitalistien onnistuikin pystyttää fascistinen diktatuurissa. Tämä oli viimeinen keino saada kapitalistisen järjestelmän elinpäiviä pidennetyksi.

* * *

Fascistisella diktatuurilla ei Suomessa ole elämisen mahdollisuuksia. Hetkeksi on lapualaisen liikkeen avulla voitu työväen julkinen järjestötoiminta tuhota. Raskaan työttömyyden ja vaikean taloudellisen lamakauden vallitessa on toistaiseksi kyetty järjestyneiden työläisten työnsaantimahdollisuudet k i e l t ä m ä ä n. Työläisten boikotti on voitu yleistyttää, järjestöt hajoittaa ja satamäärin työväenluokan jäseniä teljetä vankityrmiin, jopa osa murhatakin, mutta työläisten vallankumouksellista taistelutahtoa ei ole voitu tukahduttaa.

Lapuan liike kulkee nopein askelin kohden kuolemaansa. Se halkeaa omaan mahdottomuuteensa. Lapuan liikkeen tarkoituksen sekä sen näkyväisen ja näkymättömän johdon tietää ja tuntee Suomen kovia kokenut työväenluokka. Työväenluokka on pakoitettava astumaan lapualaisuuden esiripun takana istuvat suurpääoman omistajat esille. Työväenluokka tietää tehtävänsä ja tuntee taistelunsa tien.

Luokkataistelu kärjistyy jatkuvasti. Lapuan liike on herättänyt uusia taistelijoita, suuria työläisjoukkoja näkemään fascistisen diktatuurin kaikessa kaameudessaan. Samalla on Suomen vallankumouksellinen työväenluokka jälleen puhdistanut rivinsä luokkataistelun pettureista ja luopureista.

Leveän leivän kaupunki

Kirj. A. NEVEROV

13

Ylettömän pitkä päivä! Se venyy, sillä ei näytä olevan loppua. Ensin aurinko alkoi nousta mäen takaa, sitten taas alkoi laskeutua mäelle — ja kuitenkin iltaan on vielä pitkä matka. Ja valtion halkoja on isot vuoret — milloin jaksatkaan kuljettaa kaikki loppuun yksin haloin kerrallaan? Mishka pingoittelee voimakasta, miesmäistä selkäänsä — kerralla kuljettaa kolme halkoa. Silmät kääntyvät päässä nurin ponnistuksesta, lyhyet jalat vapisevat ja horjuvat leveissä tallukoissa. Hän luulee, että joku kehuisi häntä uutterasta työstään, mutta akat rähisevät:

— Sinä, sen nulikka, älä liikoja rehki, et ole kotonasi.

— Mitä?

— Säästä voimiasi!

Ensimäisenä kaatui maahan kiharatukkainen tyttö, jolla oli paljaat raapeutuneet jalat. Päätä pyörrytti ja hänen suussaan maistui ilkeältä. Hän katsoi ympärilleen hämärtävin silmin, kaikki näytti valkoiselta, tarttui paljaisiin jalkoihinsa — ei käsittänyt mitään. Oli kuin akat olisivat olleet hänen luonaan ja kuin eivät olisi olleet. Hän kuupertui nenälleen maahan ja alkoi imea sormeaan.

— Mitä, Nastja hyvä, joko sinä kuolet?

— Ei ole voimia enää.

Kuolema asetti Nastjan pään koivupölkylle ja taivutti jalat aivan leukaan asti. Jos olisi yhteisesti kerätä rahaa ja syöttää joukolla kuolevaa — helpottaisi — mutta mistäpä otat leipää! Jos ja'at omasi, sääli! Itsellesi teet vääryyttä, saatat harmia, etkä häntäkään kunnolla ruoki.

— Olkoon, elämä on tällaista!

Akat tulivat rauhattomiksi ja taas valkenivat.

Jokainen ajatteli omaa itseään:

— Pääsenkö minä perille?

He seisoskelivat puoliympyrässä, nuo takkutukkaiset, julmat, nälkäiset naiset, mutta Nastja-rukka lepäsi tässä puoliympyrässä alistuvana, hiljaisena, jalat raapeutuneina.

Kun hänet illalla vietiin asemalle, kulki Mishka jäljessä raskain askelin. Syvällä oli isän lippalakki, lippa aivan peitti silmiä. Virutettuja käsiä pakotti.

Nyt hän, pieni miehenalku, näki, millä kannalla asiat olivat, Jos hänkin sairastuisi äkkiarvaamatta, niin kukapa sitten auttaisi? Täytyi tässä jokin keino keksiä. Muuten, jos jotakin sattuisi, olisi kuolema ihan edessä.

Mutta vaikka Mishka mietti, ei mitään valjennut.

Hän yritti mennä vaunujen luo, sinnekään eivät laskeneet.

Katsoivat sellaisin silmäyksin kuin hän olisi tarttuvassa taudissa. Sellaisella äänellä käskevät pois, aivan kuin koko elämänsä aikana eivät olisi sietäneet Mishkaa silmissään.

Joku heitti astiastaan jotakin hänen päälleen.

Mishka suuttui kovin.

— Katso burzuita *), pirulaisia! Pitäisipä päästää punaiset kimppuunne.

Hän loittoni vähän, jälleen läheni.

— Kenties heittävät leivänpalasen veden mukana.

*) Burzui-sana on käytetty yleisesti haukkumanimenä vallankumouksen ajoista alkaen (burzui, ransk. bourgois — porvari). Suom. huom.

Hän istuutui kyykkysilleen ja alkoi käsin haroa jalkojensa juurelta. Käsiin sattui jotakin, mutta se oli — kivi. Mishka pyyhki kätensä polviin ja sulki harmistuneena silmänsä.

— Niin sitä ilkutaan meikäläiselle.

Hän mietti, mietti, alkoi taas haroa. Käteen pisti kalanruoto, hän puhalteli huulin sitä ja pyyhki paitaansa.

— Kunhan en sairastuisi mokomasta, jalkojen tallattavana kun virui...

Mutta suu avautui itsestään ja nälkäiset leukapielet liikkuivat kärsimättöminä.

— Syö vain, ethän toki kalasta sairastu.

Kalanruoto rusahti hampaissa. Nälkäinen sylki valui huulia myöten.

— Hyvä, minkäpä tässä mahdat?

14.

Asemalla makasi Nasjenka penkin alla.

Samoin se äijäkin loikoili tuolla asemalla ja tataarilainen, jolla oli kalju pää. Paljon oli kansaa, mutta kukaan ei auttanut. Itketään, syljeskellään, sadatellaan ja voihkitaan. Jokaisella on oma murheensa, jokaista painaa oma suru.

Ja Mishkankin sydämeen tunkeutuu sellainen suru, että vaikka paneudu Nastjan viereen suremaan. Mutta eihän Mishka voi sitä tehdä.

Kun kerran lähti matkalle Tashkentiin, on matkustettava. Parempi on kauempana kuolla kuin tällä paikalla. Eiköhän hän jaksaisi kärsiä. Kyllä hän kärsii. Yön ajan hän ainakin kärsii. Aamulla sitten myypi mummonsa hameen. Kun antavat vaikka viisi naulaa paistettua leipää niin ovat hyvin asiat. Mutta heti hän ei syö leipäänsä loppuun. Taittaa puolisen naulaa, loput piilottaa. Viisi naulaa, sehän on kymmenen puoltanaulaa — se riittää jo kymmeneksi päiväksi. Ja kymmenessä päivässä hän ehtii matkustaa sinne ja palatakin elleivät vain junat turhia seisoskele.

Mishkan ajatukset juoksivat hyvin taloudellisesti.

Tuntui paljon helpommalta.

Äijät puhuivat nurkassa Tashkentista, muistelivatpa Samarkandiakin. Sekin näet oli kaupunki, mutta sinne oli matkaa Tashkentistakin neljäsataa virstaa. Mishka höristi korviaan ja kuunteli vieressä. Leipä oli kovin halpaa tuolla Samarkandissa, halvempaa kuin Tashkentissa. Itse Tashkentissa hinnat nousevat, eikä vientiä ole — ryöstävät. Kun pääsisi sarttien *) luo Samarkandin lähelle, olisi se siellä melkein ilmaista. Vanhoista saapasrajoista antavat neljäkin puutaa jyviä, uusista kuusi. Oli jos millainen — jumal'auta —akan hame, siitäkin puolitoista, kaksi puutaa. Siellä Aasiassa näet sen ei ole tehtaita, ja kansa on viehättynyt kaikenlaisista tavaroista. Jollakulla sartilla voi näet olla neljäkin eukkoa. Siis yksi hame kullekin — neljä hametta tarvitaan. Kun näkevät hyvän samovaarin, niin helpolla kaksitoista puutaa.

Leipätarinat järkyttivät Mishkan mieltä, ja taloudellista sydäntä alkoi vihloa ja puristaa. Silloin hänen mieleensä johtui hame.

— Enpä taida myydäkään vielä! Jospa kärsinkin!

Puolitoista, kaksi puutaa — sepä ei olekaan hullumpaa. Heti voi sillä panna pystyyn koko talouden. Ja jos sattuu hyvä vuosi, voi tulla kolmekymmentä puutakin satoa. Kovin monta säkkiä saisi täyttää, Itselle riittäisi ja hevosellekin ylettyisi, jos sellaisen sattuisi ostamaan.

Hänen silmiensä edessä lainehti kypsä vehnävainio, lämmin lopatinolainen tuulenhenki taivutteli sitä laineille. Ajatuksissaan seisoi Mishka isäntänä peltosarallaan ja keskusteli lopatinolaisten isäntien kanssa.

— Niin, Minjka, *) eikö jo olisikin aika aloittaa leikkuu.

— Huomenna aloitetaan!

Kas siinäpä äiti onkin, sirppeineen ja Jashka-veikkikin sirppi kädessä. Fedjka ryömii ilman sirppiä — lopen on pieni näet...

Välttämättä on kärsittävä.

Hametta ei ole myytävä täällä.

Jos juna ei lähde aikaisin, voi kulkea vaunujen ohi kerjäämässä. Monenlaisia on ihmisiä, toiset ajavat matkaan, toiset antavat jotakin.

Mishka kuljeskeli kauan laiturilla — isännän huolet rasittivat häntä.

Jalat eivät liikkuneet. Hän väsyi. Istuutui vaunun viereen hieman levähtämään, mutta nukahtikin silhen nojaten päätään pyörää vastaan. Raskaasti tuuditteli nälkäinen työpäivä, isäntämäinen riemu lauloi tuutulaulua. Hän ei nähnyt mitään unta.

Aamulla hän hypähti seisomaan ja oli aivan ymmällä: selässä tuntui tavallista kevyemmältä.

Hän kurotti kättään taakseen, säkkiä ei enää ollutkaan.

— Hyvä jumala!

Hän hyökkäsi vaunun alle — ei ollut sielläkään.

Syöksähti eteenpäin — ei ollut täälläkään.

Hän juosta pinkaisi neljän vaunun ympäri — ei ollut, ei.

Hiki kihosi otsalle, paita kävi märäksi, ja sydän aivan kivettyi — se ei lyönyt enää.

Varastivat!

Jalat vavahtivat, heikkenivät.

Mishka istuutui ruosteiselle kiskolle ja purskahti katkeraan itkuun.

Valtavan suuri inhimillinen suru laskeutui pienen Mishkan päälle, se painoi, ruhjoi ja runteli. Hän kaatui suulleen ratapölkkyjen väliin, käänsi nurin tallukkaansa, joista ammottivat rikkinäiset kantapäät, katseli lampaana piilottaen terävän veitsensä allensa.

— Eivät ne ainoastaan säkkejä ja hametta varastaneet, ne veivät viimeisen ilon.

Viimeisen toivon riistivät.

*) Sartit ovat turkkilaisperäinen, uzbekien kukistama kansa Venäjän Turkestanissa sukuperältään se lienee iraanilainen, mutta nykyisin sekaantunut turkkilaisiin ja mongoolilaisiin kansoinhin. Suom. huom.

*) Mishka, Misha ja Minjka ovat Mihaila (Mikko)-nimen hyväilymuotoja. Suom. huom.

Työväen puolustus

A. E. Smithin matkaohjelma

Canadan Työväen Puolustusliiton kansallinen toimeenpaneva komitea on päättänyt lähettää Liiton pääsihteerin, toveri A. E. Smithin organisoimis- ja rahankeräysmatkalle Canadan tärkeimpiin keskuksiin, hankkimaan rahallista avustusta käsillä olevia juttuja varten sekä elvyttämään Liiton yleistä rahallista ja organisatorista tilannetta.

Tovereitten kaikkialla kehotetaan avustamaan toveri Smithiä ja saattamaan hänen kiertomatkansa mahdollisimman onnistuneeksi. Smith vierailee:

Marrask.	13 p. 18 p:ään	eteläisessä British Columbiassa ja Crow's Nest Passissa. Sunnuntaina 16 p. pidetään kokous Colemanissa, Alberta, ja samaksi päiväksi järjestetään puolustuskonferenssi joko Colemaniin tai Blairmoreen. Konferenssiin tulevat osallistumaan osastojen ja Liittoon liittyneiden järjestöjen edustajat sekä ylipäänsä Crow's Nestin työväen järjestöt. Konferenssista y.m. järjestelytöistä pitäisi Colemanin tovereiden huolehtia.
„	19 ja 20 p.	Lethbridge, Alta.
„	21 p.	Calgary, Alta.
„	22 p. 24 p:ään	Edmonton, Alberta. Puolustuskonferenssi pidetään sunnuntaina.
„	25 p.	Drumheller & Wayne, Alta.
„	26 ja 27 p.	Saskatoon, Sask.
„	28 p. 30 p:ään	Regina, Sask.
Joulukuun	1 p.	Kipling, Sask.
„	2 ja 3 p.	Brandon, Manitoba.
„	4 ja 5 p.	Winnipeg, Manitoba.
„	6 ja 7 p.	Fort Frances, Ont.
„	8 p. 11 p:ään	Fort William ja Port Arthur, Ont.
„	12 p.	North Bay, Ont.
„	14 p.	Sudbury, Ont.
„	15 p.	Toronto, Ont.

Toverillisesti

CANADAN TYÖVÄEN PUOLUSTUSLIITON TOIMEENPANEVA KOMITEA,

A. E. SMITH, pääsihteeri. H. GURALNICK, organisatiosihteeri.

TILATKAA
kopiopaperinne Vapaudesta!

Olemme onnistuneet saamaan kestävyydestään hyväksi tunnettua englantilaista kopiopaperia. Tämä paperi taataan 3 vuoden ajaksi, että ei kuivu eikä tartu käsiin. Meillä on tätä olemassa kahta eri kokoa. Tavallista konekirjoituskokoa ja isompaa kokoa. Isompaa kokoa laatikon hinta $2.50 ja pienempää $2.25.

Osastot, osuuskaupat, näytelmäseurat, näytelmäseurojen johtajat ja monet muut yksityiset, jotka paljon tarvitsette kopiopaperia, tilatkaa tällä huokealla hinnalla laatikko. — Meiltä saatte myöskin konekirjoituspaperinne. Hinta 35 senttiä pauna.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, Ont.

Uudelleen rakennettuja
Kirjotuskoneita

Vapaus myy uudelleenrakennettuja Underwood kirjotuskoneita. Ne ovat aivan kuin uusia. Kaikki vähänkin kuluneet osat ovat uudet. Olemme välittäneet kymmeniä tällaisia koneita tämänkin vuoden ajalla ja jokainen joka niitä on ostanut, on edelleen tyytyväinen kauppaansa. Nämä koneet kestävät ja ovat aina kunnossa vuosia. Kukaan toinen liike ei myy niitä yhtä halvalla kuin Vapaus. Pidämme niitä säännöllisesti varastossa, joten niitä voidaan lähettää heti tilauksen saatua.

Myymme myöskin käytettyjä, sangen hyvässä kunnossa olevia Underwood ja Remington kirjotuskoneita. Hinnat ovat erittäin halvat.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Jobitöitä valmistetaan

Vapauden kirjapainoon otetaan tehtäväksi kaikenlaatuista sivilityötä, kuten kirjekuoriin nimen painoa, kirjeenpäitten valmistusta, lasku ja statementtien tekoa ja mitä tahansa yksi taikka useamman väristä jobityötä. Osastoja, yhtiöitä, osuusliikkeitä ja yksityisiä kehotetaan lähettämään tarvitsemiensa töitten valmistuksen Vapaudessa tehtäväksi. Työ tehdään ensiluokkaista ja hinnat ovat kohtuulliset. Lähettäkää tilauksenne osotteella:

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa at: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä ana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä ciden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kertailmottaessa 50 senttiä ja seisovista 50 senttiä kerralta.

Tähän osaan tarkotetut ilmotukset on ilmottajain tai ilmotuksen ottajan merkittävä PAIKALLISILMOTUS.

PORT ARTHUR, ONT.

PAPPA HILLMANIN KENKIEN korjausliike, 101 S. Vindermere Ave., Port Arthur, Ont.

UUSI AJANMUKAINEN HÖYRYsauna Court ja McIntyre katujen kulmassa avoinna arkipäivinä kello 2:sta päivällä kello 12:sta yöllä. E. Kivipeito ja E. Ranta. (Tiis.

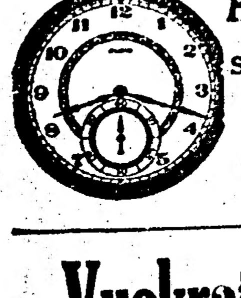

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT

—Box 1873—

9 Durham St.

Puhelin 2466

Vuokrattavana

KAKSI HUONETTA lapsettomalle perheelle

Riverside St. 163, Sudbury, Ont.

Jouluksi Suomeen

Haliifaxista (Oslon tai Kööpenhaminan kautta)

SS. "Oscar II"

Marrask. 24

SS. "Frederik VIII

Jouluk. 11

Halvat piletin hinnat

Edellinen matka sopii niille, jotka haluavat lähteä aikaisemmin. Jälkimäinen taas niille, jotka tahtovat yllättää juuri joulunpyhiksi kotiinsa saapumalla. Joulu alkaa laivaan päästyänne. Erinomainen puhtaus, palvelus, jouluruuat, konsertit, elokuvat, joulukuuset, tanssia, leikkejä, urheilua, y.m. hauskuutta.

Ei mitään vaikeutta Kanadaan takaisin palatessa. Annamme tarpeelliset neuvot ja ohjeet sitä varten. Käykää asiamiehemme puheilla tai kirjoittakaa mejlle jo tänään paikkavarauksesta.

Ensi vuoden loistoseinäkalenterin lähetämme ilmaiseksi ja postivapaasti kaikille jotka ilmoittavat nimensä ja osoitteensa meille. Tehkää se heti.

SCANDINAVIAN AMERICAN LINE

969 St. Antoine St. Montreal, Que.

461 Main St., Winnipeg, Man.

8th Ave. & 1st St., E. Calgary, Alta.

1321 Fourth Ave., Seattle, Wash.

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.

F. C. Fracer

HAMMASLÄÄKÄRI

Johnson Block

Vastapäätä Cochranen rautakauppaa

Phone 157

SUDBURY, ONTARIO

HUOM.! Suomalainen konttorityttö.

MacALPINE

Kukkakauppias

Kukkavihkoja häitä varten

Hautajaisseppeleitä

Kaikenlaisia kukkia ja siemeniä

Puh. 30 - 73 Elm St.

Regent teatterin vieressä

Cafe and Restaurant

KARJALA

KAHVILA JA RUOKALA

Tarjoillaan päivällisiä kaiken päivää, halvat annokset.

JOHN KOUHIA

910 Cathedral St., Montreal, Que

POJAT!

Saatte puhtaan singeli-bedin, kun tulette ruuminkitalooni Sudburyssa. Paikka sijaitsee Liberty haalin vieressä.

J. MÄKYNEN

15 Lorne St. Puhelin 2152

Kahvila-Ruokala FINLANDIA

20 Durham St., Sudbury, Ont.

Avoinna klo 6 ap. klo 1 yöllä.

LUNSSEJA SAATAVANA

Sudbury

TUNTEEKO KUKAAN

Keijo Elomaata, kotoisin Mikkelin pitäjästä, Mikkelin läänistä? Kysymys on samasta nuorukaisesta joka, joko putosi junasta tai sitten murhattiin erään toisen kanssa, lähellä Parry Soundia viikko — toista takaperin. Jos joku tietää hänestä jotakin, niin olisi hyvä ja ilmoittaisi siitä Vapauden kirjakauppaan.

JÄSENRYNTÄYSILTAMAN

toimeenpanee ensi sunnuntaina Liberty-haalilla paikallinen naisosasto. Ohjelmaa tulee olemaan paljon ja arvokasta, m.m. yksinäytöksinen näytelmä "Lahtarien uhreja". Tärkein kaikista on, että tässä tilaisuudessa tulee kertomaan käynnistään ja havainnoistaan Neuvostoliitossa juuri takaisin palannut naislähetystön jäsen. Tilaisuus tulee olemaan vapaa kaikille, joten pitäkää se mielessänne. — Ohjelmasta selostetaan tarkemmin lopulla viikkoa. — —a —a.

ENSI VIIKON TORSTAINA

kuuluu Liberty-haalilla olevan oikein komeat naamiaiset. Kolme palkintoa jaetaan. Tämä vain siksi, että jokainen tietää alkaa varustautumaan näihin syyskauden suurimpiin "pitoihin".

Tämän viikon torstaina on Liberty-haalilla tavanmukaiset tanssiaiset vartin sisäänpääsyllä. Soitto hyvä ja tanssijoiden käytettävänä kaupungin paras tanssilattia.

Huono ruuansulatus aiheuttaa m.m. kuuroutta

CHICAGO, lokak. 31. — Tri Mark J. Gottlieb, New Yorkista, on selostanut Amerikan silmä- ja korvatautien akademialle saaneensa selville, että huonon ruuansulatuksen aiheuttamat myrkyt voivat saattaa useammanlaista kuuroutta ihmisissä. Hän selosti myöskin tällaisissa tapauksissa käyttämistään hoitotavoista, jotka ovat aiheuttaneet hämmästyttäviä parannuksia kuuloelimissä.

Tri Gottlieb sanoi, että hyvin perinpohjaisen tutkimuksen kautta havaittiin 41 potilaasta 31 kärsivän halman erittämään nesteen puutteellisuudesta.

AINOA JOULUMATKA

Suoraan Helsinkiin

Suuri, henkilökohtaisesti johdettu huvimatka lähdetään

HALIFAXISTA, N. S., CAN.

Joulukuun 6. p:nä

S. S. KOSCIUSZKO

Ennen S. S. Lituania

—o—

Erinomaiset hytit, ruoka palvelus, erikoiset jouluateriat, orkesterin konsertti, tanssia, elokuvia, urheilua j.n.e.

Äärimmäisen Halvat Hinnat Kolmas luokka $106.00 - Turisti kolmas luokka $123.00 (entinen toinen luokka) — Cabin luokka $155.00 (entinen ensimäinen luokka).

Yhd. verot lisättynä.

Suuri säästö edestakaisissa piletteissä. Varatkaa paikkanne nyt jo.

—o—

Kääntykää lähimmän asiamiehemme puoleen tai suoraan

GDYNIA AMERICA LINE

ENNEN BALTIC AM. LINE

Halifax, N. S. — 51 Upper Water St.
Montreal, Que. — 616 Saint James St.
Toronto, Ont. — 72 Queen St., W.
Winnipeg, Man. — 676A Main Street.
Saskatoon, Sask. — 207 McMillan Bldg.
Edmonton, Alta. — 10350—101st St.
J. W. Ahlqvist, Box 69, Sudbury, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

9 huoneen ruuminkihausin kalusto. Tavataan iltasin.

97 St. Patrick St.

Puh. Wa 1385, Toronto

Halutaan tietää

Haluaisin saada tietää missä nykyään oleskelee **Signe ja Onni Katilainen**, lähteneet Sudburysta kesäkuussa. Jos huomaatte tämän, olkaa hyvä ja selvittäkää asianne viipymättä, tai muuten ryhdyn toisiin toimenpiteisiin. Jos joku tietää heidän olinpaikkansa hyväntahtoisesti ilmottakaa allaolevalla osotteella: (262

Tyyne Rintaluhta,
Box 114, Sudbury, Ont.

New Baking Co.,

Sudbury, Ont.

Valmistamme ruoka- ja kahvi- sekä pikkuleipiä

PUHELIN 2572

Box 1296 —— 382 Antwerp Ave.

HAUSKAA! HUOM.! ILOISTA!

S. J. TIMMINSIN OS. NÄYTTÄMÖLTÄ

— esitetään —

Lauantaina t.k. 8 pnä klo 8.15

REPÄISEVÄN HAUSKA NÄYTELMÄ

"Nuoruusaikojen Muistomitali"

Neljässä näytöksessä.

Henkilöt:	Esittäjät:
PALLE RASMUSSEN, tukkukauppias	J. Koski
MATHILDE, hänen vaimonsa	H. Tynjälä
JOSEF } heidän lapsiaan	A. Kivinen
INGER }	S. Valo
LORENSEN, yliopettaja	K. Merikallio
ROUVA LORENSEN	A. Valo
KRISTINA, vanha palvelijatar	E. Salomaa
GRETA, nykyaikainen palvelijatar	K. Mansikka
EINAR NIELSEN, hänen sulhasensa	P. Lähde
OLE KOBERG	E. Kaiho
TOPIAS KLEMENSE, työnvälittäjä	V. Valo
ROUVA STJERNHOLM	M. Koski
KLICKSBERG, seminarilainen	S. Ahlfors
TYÖMIES	V. Valenius

SEURAAVA NÄYTELMÄ

"PUNAINEN SOUTAJA"

Montrealin ja ympäristön työläiset huomatkaa!

S. J. Montrealin osaston päivälista marraskuulla

Osaston talolla 1445 Notre Dame St. W.

On seuraavia tilaisuuksia

Näytelmäkomitean suuret

SYYSJUHLAT

Alkaa 9 pnä kello 3 iltapäivällä

Sunnuntaina 9 pnä kello kolme iltapäivällä ohjelma: Kaksi yksinäytöksistä näytelmää, soittoa, laulua, puhe 15 minuuttia, tanssiesitys, humooria, runo. — Sisäänpääsy 25c.

ILLALLISLOMA KLO 6 SYÖDÄÄN SOPPAKOMITEAN VALMISTAMA 25C ILLALLINEN

Kello 8 alkaa kappale

"KANSALLIS-SANKARI"

Nelinäytöksinen farssi.

Hauska pila kansallismielisestä koroillaan eläjästä.

SISÄÄNPÄÄSYLIPUT: 35c etukäteen, 40c ovella. Liput yhteisesti molempiin tilaisuuksiin 50c.

Tiistaina 11 päivänä

NÄYTTÄMÖN NAAMIAISET

Kaikkien tulee olla naamioituna, jos ei ole naamiota, saa sen haalilta.

Muistakaa näyttämön syysjuhlia

Sisäänpääsy vain 25c. Näytelmäkomitea.

Sunnuntaina 16 pnä alkaa kello 8 illalla

Naisjaoston toimeenpanema

ILLANVIETTO

Ohjelmassa kappale "INVALIIDIA", puhe, runo, laulua, kuvaelma sekä yhtä ja toista.

KAIKKI MUKAAN! C. Tn. Liiton Osasto.

Sunnuntaina 23 pnä kello 8 illalla

AGITATSIONIKOMITEAN

VAPAAT ILTAMAT

Ohjelmassa kappale, runo, puheita ynnä arvokasta ja vaihtelevaa ohjelmaa.

Agitatsionikomitea.

Sunnuntaina 30 pnä alkaa kello 8 illalla

KIRJALLISUUS-ILTAMAT

TANSSIT alkavat kello 9 illalla

Joka tiistai-ilta tavalliset hanuri- ja viulutanssit

Joka torstai-ilta orkesteri-tanssit

Lauantaina 15 pnä Karnevaalitanssit

Lauantaina 22 p. hauskat orkesteritanssit

Lauantaina 29 pnä naamiohuvit

TYÖLÄISET SAAPUKAA YLLÄOLEVIIN TILAISUUKSIIN, YHTEISTOIMINNALLA ON VOIMA

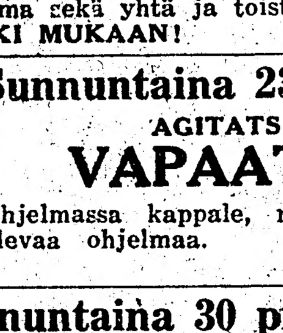

Mieheni

ERKKI WILLIAM WIRTANEN

kuoli St. Josephin sairaalassa Sudburyssa lavantautiin lokak. 31 p. Hän oli syntynyt Orivedellä, Suomessa, toukok. 17 p. 1900, ollen kuollessaan 30 v. ikäinen. Vainaja jätti jälkeensä äidin, neljä veljeä ja kolme siskoa Suomessa, yksi sisko tässä maassa sekä vaimonsa.

Hilda Wirtanen,
Toronto, Ont.

MYYTÄVÄNÄ

Hyvällä liikepaikalla kuuden huoneen ruumingtalon kalusto. Talon voi vuokrata edelleenkin. (261

Puhelin 1598

143 Spruce St., Sudbury

Armas Mäkisellä

Kittilän mäellä, on siistiä ja lämpimiä huoneita. Ruokaa saa viikottain ja aterioittain.

PUHELIN 1561

184 JEAN ST., SUDBURY

Vuokrattavana

Huone vuokrattavana heti pienelle perheelle.

355 ANTWERP AVENUE, SUDBURY

TAITEELLISET KULISSIT! — HOLLYWOODILAISET VALOT.

ARVOKKAIN JOULULAHJA

rakkaimmillenne on oma valokuvanne. — Montrealin Suomalainen valokuvaamo — FENNIA STUDIO — takaa teille parhaan laadun. Käykää ajoissa, välttyäksenne joulukiireiltä. — Antakaa meidän koota erilliset omaistenne kuvat yhdeksi perhekuvaksi. — Kopioimis- ja suurennustyötä, kuvien maalausta, raameihin laittoa ja kaikkea muuta alaan kuuluvaa.

Sopikaa ajoissa kanssamme joulujuhlanne kuvauksesta.

Kunnioittaen:

FENNIA STUDIO

1108 St. Antoine St., vastap. Windsor asemaa, Montreal, Que.
Puhelin Ma. 2840 . Avoinna joka päivä 10ap.—10 ip.

Canadan Suomalaisten

Henkilökohtaisesti Johdettu

SYYSHUVIMATKA SUOMEEN

Toimeenpannaan

Ruotsin Amerikan Linjan

KUULUISALLA MOOTTORILAIVALLA

"KUNGSHOLM"

Halifaxista .... Marrask. 10 p.

(Göteborin kautta)

MR. A. KORJONEN, hyvin tunnettu Suomalainen Montrealista tulee huolehtimaan matkustajien mukavuudesta Montrealista Suomeen asti.

KOLMAS LUOKKA SUOMEEN $113.00

KOKO MATKA CANADASTA SUOMEEN KESTÄÄ AINOASTAAN 9 VUOROKAUTTA

LIITTYKÄÄ MUKAAN! TILATKAA HYTTIPAIKAT NYT! Saadaksenne lähempiä tietoja kääntykää hyväntahtoisesti paikallisasiamiehemme puoleen tahi kirjoittakaa suoraan seuraavilla osoitteilla:

SWEDISH AMERICAN LINE

1410 STANLEY STREET, MONTREAL, QUE.

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.

SUURET

JOULUHUVIMATKAT

HALIFAXISTA

"Drottningholm" .... Joulukuun 1 p.

"Gripsholm" .... Joulukuun 8 p.

TILATKAA HYTTINNE NYT!

JOS AIJOTTE MATKUSTAA SUOMEEN

kirjoittakaa meille ja tehkää paikkatilauksenne sekä ilmoittakaa millä junalla saavutte Montrealiin. Välitämme laivalippuja kaikille linjoille. Avustamme matkan järjestämisessä vapaasti.

JOHN STAHLBERG

VAPAUS MONTREAL BRANCH

1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

Kananhoitoon

tottunut, maataloustyöhön kykenevä, keski-ikäinen mies haluaa työhön farmille. Pitempi kokemus myös kirvesmiehenä. Jos arvoisat farmarit tämän huomioon ottavat, pyydän ilmoittamaan miten paljon voisitte maksaa palkkaa. Os. nim.:

Työtä pelkäämätön,

Box 243, Copper Cliff, Ont.

Vuokrattavana

Uusi 10 huoneen tiilitalo, $85.00 kk. Voidaan muuttaa heti sisään. Lähemmin:

166 Pine St., Sudbury.

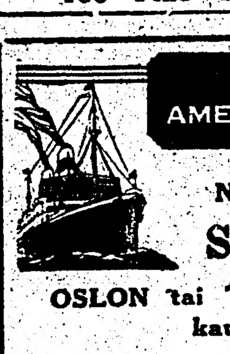

NORJAN AMERIKAN LINJA

NOPEA KULKU SUOMEEN

OSLON tai TUKHOLMAN kautta

suoraan NEW YORKISTA:

LÄHTÖAJAT NEW YORKISTA

"Stavangerfjord" Marrask. 6 p.
"Bergensfjord" Marrask. 25 p.
"Stavangerfjord" Jouluk. 9 p.

Tilatkaa hyttinne nyt.

Cabin luokka, turisti kolmas luokka ja kolmas luokka ovat kaikilla purjehdusvuoroilla laivoissa

"STAVANGERFJORD" ja "BERGENSFJORD"

Cabin luokan hinnat on alennettu $10.00. Alin maksu tulee olemaan $145.00.

Edelleen on 12 pros. alennus voimassa cabin luokan edestakaisilla matkoilla aikana, joka ei ole purjehduskauden kiireisin. Suuri säästö on voimassa kaikilla edestakaisilla matkoilla turisti kolmannessa ja kolmannessa luokassa.

—o—

Matkustakaa Suomeen ja tuottakaa omaisenne Yhdysvaltoihin taikka Canadaan NORJAN AMERIKAN LINJALLA, joka tarjoaa erikoisia mukavuuksia ja erikoisen miellyttävän matkan. Matkallanne Suomeen, voitte jäädä jo Bergenissä maihin ja jatkaa matkaanne Osloon erinomaisella turistijunalla, joka vie teidät suuremmoisten Norjan tunturien yli ilman eri kustannuksia.

Niiden kolmannen luokan matkustajain, joilla on takaisintulopaperit Washingtonista, ei tarvitse mennä Ellis Saarelle.

Lisätietoja ja takaisintulopapereita saadaan paikallisilta asiamiehiltämme taikka suoraan

Norwegian-America Line

AGENCY INC.

22 Whitehall St., New York City

Henkilökohtaisesti johdettu

Joulu-HUVIMATKA

Suomeen 8 päivässä

Bremenin kautta, jossa tilaisuus tuon historiallisen kaupungin näkemisiin on järjestetty. Ensimmäisellä kahdesta maailman nopeimmista höyrylaivoista:

S.S. BREMEN

51,656 tonnia

Matkan johtajana tälläkin kertaa tulee toimimaan kokenut ja tunnettu

Nikolai Johnson,

yhtiömme suomalainen edustaja Clevelandin konttoristamme.

Erikoisyhteys Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön kauniilla laivalla yli Itämeren Turkuun tai Helsinkiin. — Runsas suomalaisen maun mukainen ruoka. Kolmas luokka erikoisesti suositeltava.

Pilettien hinnat tässä loistomatkassa ainoastaan $113.00 kolmannessa luokassa. Edestakaisin $190.00.

Matkailijajoukkue lähtee New Yorkista joulukuun 6 päivä, 1930, varhain aamulla.

Kukaan, joka on aikonut matkustaa Suomeen jouluksi, ei jää pois tästä merikivuttomasta ja nautintorikkaasta matkuesta.

North German Lloyd

PÄÄKONTTORI

112 Yonge St., Toronto, Ont.
Winnipeg — Regina — Edmonton — Montreal — Vancouver — Halifax — Calgary

FINNISH BAKERY

Box 1306 Timmins, Ont
Puhelin 175

Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

Parturiliikkeeni

— sijaitsee —

329 Montague Street.

Puhdas ja hyvä työ.

EINO SMITH

Sudbury, Ont.

Uusia Fordia

sekä kaikkia mallia käytettyjä autoja.

Eino Markanen,

Telefooniosote Randolph 7100
TORONTO ONTARIO
Puhelin Marquet 0432

Gerald A. Foot

PALOVAKUUTUKSIA, KIINTEIMISTÖ- JA KIINNITYSLAINOJA

Hyvä tonttivalikoima, valo, vesi sekä likaviemärit. Hinta $300 — helpoilla ehdoilla.

Käykää katsomassa kotien rakennussuunnitelmaamme.

GERALD A. FOOT

PUHELIN 936 — MACKEY BLOCK — SUDBURY, ONT.

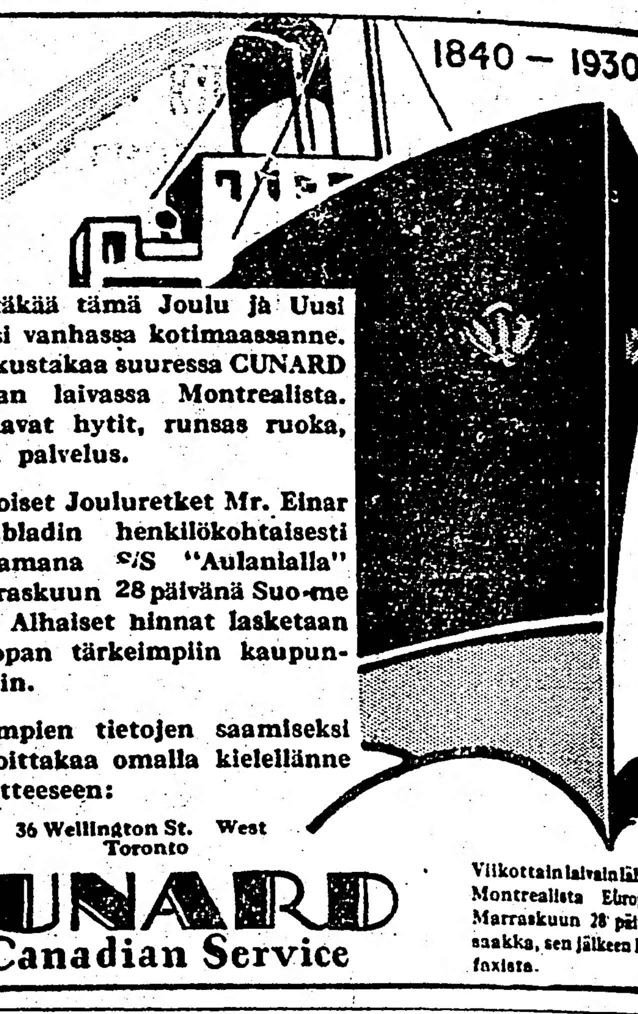

Viettäkää tämä Joulu ja Uusi Vuosi vanhassa kotimaassanne. Matkustakaa suuressa CUNARD Linjan laivassa Montrealista. Mukavat hytit, runsas ruoka, hyvä palvelus.

Erikoiset Jouluretket Mr. Einar Lindbladin henkilökohtaisesti johtamana S/S "Aulanialla" marraskuun 28 päivänä Suomeen. Alhaiset hinnat lasketaan Europan tärkeimpiin kaupunkeihin.

Enempien tietojen saamiseksi kirjoittakaa omalla kielellänne osoitteeseen:

36 Wellington St. West
Toronto

CUNARD
Canadian Service

Viikottain laivain lähtöjä Montrealista Europaan Marraskuun 28 päivään saakka, sen jälkeen Halifaxista.

7x

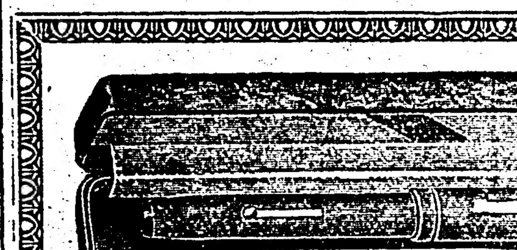

$2.50

KYNÄSETIN saa ilmaiseksi jokainen, joka myy 12 tusinaa sieviä JOULU-postikortteja, suomen- ja englanninkielisiä.

Kirjoittakaa jo tänään lähempiä tietoja.

H. ERICKSON, 576 Main St., Room 18, Winnipeg, Man.

ATLANNIN PURJEHDUKSIA

LIVERPOOLIIN

Marrask. 7 .... DUCHESS OF YORK
Marrask. 14 .... DUCHESS OF RICHMOND
Marrask. 21 .... DUCHESS OF ATHOLL
Marrask. 26 .... DUCHESS OF BEDFORD

CHERBOURGIIN—SOUTHAMPTONIIN

Marrask. 15 .... MONTCLARE
Marrask. 28 .... MONTCALM

BELFASTIIN—GLASGOWIIN

Marrask. 7 .... DUCHESS OF YORK
Marrask. 14 .... *DUCHESS OF RICHMOND
Marrask. 21 .... DUCHESS OF ATHOLL
Marrask. 26 .... DUCHESS OF BEDFORD

*Ei poikkea Belfastissa.

ANTWERPIIN

Marrask. 15 .... MONTCLARE

Yhteys Hullista Suomeen joka keskiviikko

Lähempiä tietoja hinnoista sekä purjehduksista halutessanne kääntykää kenen tahansa Canadian Pacifin Laivayhtiön asiamiehen puoleen tai C. White, District Passenger Agent, North Bay, Ont.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus-järjestelmä

J. W. AHLQVIST, Box 69, Sudbury, Ont.

Halutessanne lähettää rahaa omaisillenne Europaan, tehkää sitä Canadian Pacific Expressin välityksellä.

Suomalaiset, kääntykää puoleeni

kolia ostaessanne. Myyn parasta kolia. Hinnat alhaiset, alla muiden hintojen.

ALANKO COAL

47 WIDMER ST. — PH. ELGIN 2761. — TORONTO, ONT.

KOULULASTEN TARPEITA VAPAUDEN KIRJAKAUPASSA

Meillä on runsas valikoima koululasten tarpeita, kuten kyniä, raapustinkumeja, useammanlaisia, ainekirjoitus- ja harjoitusvihkosia y.m., y.m. Hinnat yhtä halvat ja osasta halvemmatkin kuin missään muualla. Halvemmalla voimme myydä sen tähden, että olemme olleet tilaisuudessa saamaan ostaa hyvin halvalla sisälle.

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA

P.O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

Työläinen! Oletko uudistanut tilauksesi